

ZELFEVALUATIE OPLEIDING TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE

 Fontys

HOGESCHOOL
HRM EN
PSYCHOLOGIE

ALGEMENE INFORMATIE

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

NAAM OPLEIDING ZOALS IN CROHO	BACHELOR TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE
REGISTRATIENUMMER IN CROHO	34507
NAAM INSTITUUT	FONTYS HOGESCHOOL HRM EN PSYCHOLOGIE
ORIËNTATIE EN NIVEAU	HBO BACHELOR
AANTAL STUDIEPUNTEN	240
AFSTUDEERRICHTINGEN	N.V.T.
LOCATIES	EINDHOVEN EN TILBURG
VARIANTEN	VOLTIJD (EINDHOVEN) EN DEELTIJD (TILBURG)
JOINT PROGRAM	N.V.T.
ONDERWIJSTAAL	NEDERLANDS
GRAAD	BACHELOR OF SCIENCE
CONTACTPERSOON	KARIN VAN ROOIJEN-KRANEVELD
TELEFOONNUMMER	+31 8850 82118 EN +31 6 12 69 73 94
EMAILADRES	K.VANROOIJENKRANEVELD@FONTYS.NL

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

NAAM INSTELLING	STICHTING FONTYS HOGESCHOLEN
STATUS INSTELLING	BEKOSTIGD
RESULTAAT INSTELLINGSTOETS KWALITEITSZORG	POSITIEF

LEESWIJZER

Wij adviseren de Zelfevaluatie Toegepaste Psychologie te downloaden op uw pc of tablet. Maak gebruik van Acrobat Reader in de leesmodus volledig scherm voor een optimale weergave. In deze zelfevaluatie volgen we student Lisa vanaf het moment dat zij zich gaat oriënteren op de opleiding Toegepaste Psychologie (TP) tot aan haar eerste stappen op de arbeidsmarkt na het behalen van haar diploma. We beschrijven haar 'studentreis' en reflecteren aan de hand daarvan op de opleiding. De studentreis weerspiegelt de 'do'-fase uit de PDCA-cyclus vanuit het perspectief van de student. (Soms aangevuld met 'do achter de schermen' als het aspecten betreft waar de gemiddelde student geen weet van heeft.) In de reflectie op het betreffende deel van de studentreis komen plan, check en act aan bod. Voor de studentreis komen studenten aan het woord in het studentenhoofdstuk. Onderstaande tabel geeft aan waar de beoordelingsstandaarden aan bod komen.

HOOFDSTUK	ONDERWERPEN	BEOORDELINGSSTANDAARD
1	ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING <ul style="list-style-type: none">KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDINGBEOOGDE LEERRESULTATEN	1
2	INTRODUCTIE <ul style="list-style-type: none">VOORZIENINGENDOCENTENTEAM	2
3	DE PROPEDEUSE <ul style="list-style-type: none">PROGRAMMA	2
4	HOOFDFASE 1 <ul style="list-style-type: none">PROGRAMMA (PRAKTIJKATELIER)EXAMEN- EN CURRICULUMCOMMISSIETOETSING	2; 3
5	HOOFDFASE 2 <ul style="list-style-type: none">STAGEINTERNATIONALISERING	2
6	DE AFSTUDEERFASE <ul style="list-style-type: none">PROGRAMMABEOORDELING EINDNIVEAU	2; 4
7	START OP DE ARBEIDSMARKT <ul style="list-style-type: none">AANSLUITING ARBEIDSMARKT	4

STUDENTEN- HOOFDSTUK

STUDENTEN AAN HET WOORD

Door het voeren van groeps gesprekken met 2 à 3 studenten uit iedere fase van de voltijd opleiding is de input voor dit studentenhoofdstuk gegenereerd.

Deze gesprekken zijn geleid door medestudenten en een consultant van de Dienst Onderwijs & Onderzoek of door een medewerker van het Centrum voor Medezeggenschap. De verslagen van de "Benen op Tafel" gesprekken uit het studiejaar 2017-2018 zijn gebruikt als voorbereiding op deze groeps gesprekken. Voor het deeltijd onderwijs zijn er telefonisch interviews afgenomen met studenten. Tijdens de gesprekken hebben studenten ook een oefening ingevuld waarbij zij zelf konden aangeven wat zij graag aan anderen meegeven over hun opleiding. Studenten waren vrij om zowel positieve punten als kansen op te schrijven. De quotes in de tekstballonnetjes zijn quotes van studenten die hebben meegewerkt aan het studentenhoofdstuk. Het studentenhoofdstuk beschrijft eerst de algemene ervaringen binnen de opleiding, alvorens er wordt in gegaan op de beleving van studenten in de diverse fases van de opleiding.

Toegepaste Psychologie

Studenten benadrukken allemaal het informele en open karakter van de opleiding. Docenten zijn goed benaderbaar, vóór en na de lessen. De begeleiding van docenten is verschillend, iedere docent heeft logischerwijs een eigen werkwijze. Maar als je initiatief toont en vragen stelt, dan word je als student altijd verder geholpen. Deeltijd studenten geven aan dat zij de relatie tussen student en docent eerder beschouwen als gelijkwaardige sparringpartners, waarbij ervaringen uit de praktijk uitgewisseld worden en van elkaar geleerd wordt. Deze informele sfeer wordt door studenten erg gewaardeerd en direct vanaf de start van de opleiding door de studenten ervaren. Sommige studenten geven aan dat de open uitstraling van het gebouw hier ook aan bijdraagt. Je ziet de docenten gewoon werken, zij verstoppen zich niet in kamertjes.

Studenten geven aan dat het curriculum goed is opgebouwd. Vakken en periodes sluiten goed op elkaar aan. Het is ook helder aan welke competenties er wordt gewerkt binnen een periode. Studenten kunnen de theorie vaak direct toepassen in projecten en/of stages. Voor deeltijd studenten geldt dat zij, indien zij een baan hebben in het werkveld, de theorie ook direct op werkvloer kunnen toepassen. Deze koppeling tussen theorie en hoorcolleges enerzijds en de werkcollege en de praktijk anderzijds wordt erg gewaardeerd door studenten. Een aantal keer per jaar worden colleges verzorgd door gastdocenten.

Dit versterkt ook de koppeling tussen theorie en praktijk en bovendien krijgen studenten een beter en breder beeld van het werkveld.

Binnen de opleiding zien studenten op het gebied van toetsing mogelijkheden tot verbetering. Alhoewel in grote lijnen duidelijk is welke stof er tijdens tentamens getoetst wordt, wordt met name in de P-fase en H1-fase de meerkeuzevragen als erg schools ervaren. Een aantal studenten geeft aan dat de vraagstelling op toetsen soms multi-interpretabel is. Tijdens hoorcolleges wordt veelal de koppeling gezocht tussen theorie en praktijk, terwijl alleen theorie getoetst wordt. Studenten uit de deeltijd geven aan dat dit een gemiste kans is, alhoewel zij ook begrijpen dat het lastiger is om de koppeling tussen de theorie en praktijk te toetsen.

OPLEIDING
STAAT OPEN
VOOR
FEEDBACK

INFORMELE
SFEER

GOEDE KLIK
TUSSEN
DOCENTEN EN
STUDENTEN

IK BEN HIER
GEGROEID
EN VOLWASSEN
GEWORDEN

STUDENTEN- HOOFDSTUK

Studenten ervaren de begeleiding tijdens hun studieloopbaan zeer wisselend. Het lijkt afhankelijk te zijn van de SLB-er en de persoonlijke klik die studenten ervaren. Studenten hebben niet het idee dat er richtlijnen zijn voor SLB, stagebegeleiding en begeleiding rondom het afstuderen. Studenten hebben begrip voor het feit dat docenten verschillend zijn binnen een kader. Maar het kader waarin bijvoorbeeld begeleiding plaats vindt kan helderder worden geschetst. Concreet voorbeeld hierbij is de tijd waarin een docent een mail beantwoord, volgens studenten wisselt dit van één werkdag tot een paar weken. Studenten uit iedere fase geven aan, dat zij graag meer informatie ontvangen over de volgende fase. Bijvoorbeeld in de tweede periode van P-fase meer informatie over de H1-fase, in de H2-fase meer informatie over de A-fase, studenten hebben het idee dat zij zich dan beter kunnen voorbereiden. Studenten geven aan dat zij het wel leuk vinden dat studenten uit verschillende jaren met elkaar in contact worden gebracht. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn de WhatsApp buddy en de stage buddy. Studenten leren op een laagdrempelige manier van elkaar en dergelijke initiatieven vergroten ook het netwerk van de studenten.

De faciliteiten zijn goed op orde. Het gebouw is ruim en er zijn voldoende ruimtes om te overleggen of met je projectgroep te werken. Sommige missen een kantine, maar geven tegelijkertijd aan dat de locatie in het centrum van Eindhoven dat ruimschoots compenseert. Op de portal is veel terug te vinden, al is het bij de start van de studie, soms nog zoeken waar alle informatie precies staat. Deeltijd studenten geven aan dat het online beschikbaar stellen van hoorcollege zeer op prijs wordt gesteld. Op deze manier kunnen zij het volgen van de opleiding makkelijker combineren met werk- en/of gezinsleven.

Open dag

Niet iedereen heeft de open dag bezocht. Van de voltijd studenten hebben een aantal op intuïtie de opleiding gekozen. Deeltijd studenten wisten al dat de opleiding aansloot en hebben goede verhalen gehoord, waardoor het bezoeken van de open dag minder relevant voor hen was. Studenten die wel een open dag bezocht hebben, geven aan dat nadat zij met docenten gesproken hadden, zij gerustgesteld waren dat zij de opleiding aan zouden kunnen. Verder geven studenten aan dat er tijdens de open dag benadrukt wordt dat wiskunde erg belangrijk is binnen de opleiding, terwijl studenten uit het de P-fase en H1-fase dat niet zo ervaren. Tijdens de open dag wordt de opleiding breed neergezet, studenten krijgen hierdoor een goed beeld.

Introductie(-dag)

De studenten ervaren de introductieweek als een ontzettende leuke start van hun opleiding en het studentenleven. Het is fijn dat ze al wat bekende gezichten in hun klas en binnen de opleiding kennen, voordat het studiejaar van start gaat. Studenten krijgen hierdoor het gevoel er niet alleen voor te staan. Ook krijgen ze op een speelse manier al wat informatie over de opleiding.

Het studiejaar start met een introductiedag. Studenten waarderen dat ze niet direct starten met lessen, maar dat het er tijd wordt genomen om je SLB-klas beter te leren kennen. Daarnaast krijg je een hoop praktische informatie, zoals informatie over portal en een rondleiding door het gebouw. Studenten geven aan dat het misschien verstandiger is om deze praktische informatie wat meer over de eerste periode te verspreiden zodat het beter blijft hangen.

BETROKKEN
DOCENTEN

NETWERK IS
FIJN, MAAR KAN
NOG BETER

FOCUS OP
PRAKTIJK

MEER AANDACHT
VOOR EXTRA
CURRICULAIRE
ACTIVITEITEN

STUDENTEN- HOOFDSTUK

P- fase

De propedeuse heeft een brede opbouw. Door de verschillende richtingen en thema's in een periode krijgen studenten direct een goed beeld van de opleiding. De studielast is goed over het jaar verdeeld en als je de lessen volgt dan zijn de toetsen ook goed te maken. Vanuit de opleiding wordt direct benadrukt dat het van belang is om studiepunten te halen. Studenten geven aan dat ze het op prijs stellen dat de opleiding dit meteen benadrukt, omdat ze daardoor direct beseffen dat het toch anders is als op de middelbare school.

Studenten in deze fase, zeker in de voltijd, hechten veel waarde aan studiebegeleiding. Maar in deze fase lijken studenten juist te ervaren dat de verschillen soms té groot zijn tussen verschillende SLB-ers. Een duidelijk kader wat er van een SLB-er verwacht mag worden en wat er gebeurt in de SLB-lessen zou helpen. Andere studenten geven ook aan dat het screenen van SLB-ers een goed idee zou zijn, omdat een goede vakdocent niet automatisch ook een goede SLB-er is. Er worden immers andere dingen gevraagd van een SLB-er.

Studenten zouden het in deze fase fijn vinden als er gedurende de eerste periode wat meer aandacht is voor praktische zaken zoals Ephorus, de portal, contact met oudejaars studenten en extra curriculaire activiteiten.

H1- fase

Studenten ervaren in deze fase minder studiedruk dan tijdens de P-fase. Na het behalen van de propedeuse lijkt de druk even van de ketel. Enerzijds is dat fijn voor studenten, anderzijds is de verleiding daardoor groot om het studieritme los te laten, waardoor studenten vakken niet halen.

Bij de vaardigheidslijn worden de klassen opgesplitst, dit wordt door studenten zeer gewaardeerd. Door de opsplitsing kunnen studenten in kleinere groepen oefenen, waardoor ze snel vooruitgang boeken bij een vak. Ook de 30 praktijkuren worden positief beoordeeld binnen het curriculum van de H1-fase. Dit kan dienen als oriëntatie op het soort stage dat je wilt gaan lopen en je krijgt een betere indruk van het werkveld. SLB-ers mogen het belang van deze uren meer benadrukken, want soms wordt hier door studenten nog te vrijblijvend mee om gegaan.

Studenten geven aan de stagemarkt en minormarkt super fijn te vinden, maar suggereren ook dat het beter zou zijn dat deze eerder in het jaar georganiseerd worden. Dan heb je als student meer tijd om een goede beslissing te nemen. En bovendien werkt een stagemarkt ook motiverend voor studenten om een toffe stageplek te bemachtigen, waardoor studenten mogelijk meer hun best doen om de H1-fase af te ronden.

VRIJHEID
OM KEUZES
TE MAKEN

OPLEIDING
IS EEN
PROFESSIONEEL
INSTITUUT

OPLEIDING
GROEIT EN
PROBEERT TE
VERBETEREN

JE LEERT
JEZELF
ECHT KENNEN

STUDENTEN- HOOFDSTUK

H2- fase

Studenten geven aan dat dit een pittige fase is. Dat heeft te maken met de stage die in deze fase zit. Het omschakelen van studeren binnen de opleiding naar 32 uur per week stage is een behoorlijke sprong. Daarbij komt dat de stageplekken soms tegenvallen voor studenten. Zij hebben misschien wel te hoge verwachtingen van een stage. Studenten uit deze fase geven aan dat zij graag meer tijd hadden gewild in de H1-fase om zich te oriënteren en voor te bereiden op de stage. Dit sluit aan bij de wens van de studenten uit de H1-fase om zich beter te kunnen oriënteren.

Behalve een ander ritme, is ook de sprong naar de praktijk voor sommige studenten groot. Zij geven aan dat zij sommige vaardigheden, zoals coachen, niet voldoende beheersen. Zij zouden nog meer praktijkervaring willen hebben alvorens zij op stage gaan. Zij suggereren dat er in de H1 misschien nog meer praktijken moeten komen. De 30 praktijken die in het curriculum van de H1-fase zijn opgenomen, zijn volgens de studenten te weinig om echt over praktijkervaring te kunnen beschikken.

Anders dan de voorgaande fases leren studenten in deze fase vooral ook zichzelf kennen. Door de stage maak je een enorme persoonlijke ontwikkeling door. De supervisie tijdens stage draagt daaraan bij. Ondanks dat het onwennig is in het begin om jezelf kwetsbaar op te stellen voor onbekenden, leren studenten enorm van het delen van ervaringen. Supervisie vindt in kleine groepen plaats, waardoor er snel een vertrouwde en veilige setting ontstaat om de casuïstiek met elkaar te delen.

Er zijn logischerwijs minder SLB-lessen in de H2-fase. De begeleiding is door het lopen van stages en soms het volgen van een externe minor minimaal, je bent als student nu eenmaal minder op school. Maar de begeleiding is wel goed. Als je ergens tegen aan loopt, dan helpt je SLB-er of de medewerkers van het praktijkbureau je verder.

A- fase

De afstudeerfase beschrijven studenten als een sprong in het diepe. Je hebt in deze fase veel vrijheid om zelf inhoudelijk invulling te geven aan jouw onderwijsprogramma. Het is ook individualistischer dan voorgaande fases. Door deze keuzevrijheid ervaren de studenten de afstudeerfase als zeer interessant.

De ondersteuning richt zich in deze fase weer wat meer op de inhoudelijke aspecten. Studenten missen hier de begeleiding bij hun persoonlijke ontwikkeling, zoals ze die hebben gehad in de H2-fase. Studenten hechten juist tijdens hun afstuderen ook waarde aan begeleiding op een persoonlijke ontwikkeling. Studenten vinden dit het grootste mogelijke verbeterpunt in deze fase.

De werkdruk is goed in deze fase, mits je blijft met het werk. Doe je dat niet, dan kan de mentale werkdruk snel toenemen. Het zou een mooie toevoeging zijn om de studenten uit de A-fase te betrekken bij de voorlichting voor de studenten uit de H2-fase. Van studenten neem je dergelijke waarschuwingen nu eenmaal sneller aan, is de gedachte.

In het curriculum zou meer aandacht mogen zijn de onderzoeksvakken. De kennis uit de P-fase en de H1-fase is in deze fase al wat weggezakt. En studenten geven aan dat het goed zou zijn als er eerder begonnen wordt (in de H1- fase of H2-fase) met individueel onderzoek. Op deze manier verwachten studenten dat ze tijdens de opleiding beter worden voorbereid op de A-fase.

REFLECTEREN
MOET JE LEREN!

HET IS PITTIG,
MAAR (EEN) ZEER
WAARDEVOLLE
OPLEIDING

INTERESSANTE
OPLEIDING

GOEDE
KOPPELING
THEORIE EN
PRAKTIJK

**FASE 1 VAN DE STUDENTREIS:
ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING**

**1.1 KARAKTERISTIEK VAN
DE OPLEIDING**

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS:
ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING1.1 KARAKTERISTIEK
VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

2

39

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

Je gaat bijvoorbeeld mensen stimuleren zuiniger om te gaan met energie, meer te bewegen of loopbaankeuzes te maken die bij hen passen.

Onze afgestudeerden werken in veel verschillende functies en werkvelden. Bijvoorbeeld als psychodiagnostisch medewerker bij een bureau voor studie- en beroepskeuze, als coach bij een re-integratiebureau, als voorlichter (bijvoorbeeld gericht op preventie van burn-out) of als trainer (bijvoorbeeld van middelbare scholieren met faalangst).

Het werkveld van TP is veelzijdig. Daarom leiden we onze studenten op tot brede professionals met competenties die in verschillende werkvelden en contexten kunnen worden ingezet. Wel zijn er in de hoofd- en afstudeerfase keuzemogelijkheden waarmee je kleur kunt geven aan je eigen profiel, zowel qua doelgroep als werkveld. Bij Fontys TP word je dus niet opgeleid voor een specifiek beroep. Voor afgestudeerde TP'ers met een ondernemende houding, die zelf kansen zien én grijpen, is er altijd werk.

Lisa is bijna 17 jaar en zit in 5 havo (profiel Economie & Maatschappij). Ze wil later graag 'met mensen' werken en overweegt Toegepaste Psychologie (TP) te gaan studeren. Ze gaat naar de open dag van Fontys TP in Eindhoven om zich een **helder beeld van de opleiding** te kunnen vormen.

Wat leert Lisa bij Fontys TP?

Tijdens je opleiding Toegepaste Psychologie (TP) bij Fontys leer je hoe je gedrag kunt onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden. Je ontwikkelt kennis en vaardigheden om onderzoek op te zetten en uit te voeren, assessments af te nemen en trainingen, voorlichtingen en coach- of adviestrajecten te ontwikkelen en uit te voeren. Daarnaast ontwikkel je een professionele houding. Je leert samen te werken, kritisch te zijn, te reflecteren en ethisch te handelen.

Waar wordt Lisa voor opgeleid bij Fontys TP?

De opleiding TP is gericht op het gedrag van de psychisch gezonde mens, in de leeftijd vanaf twaalf jaar. Je wordt dus geen 'therapeut' of 'behandelaar' die mensen 'beter maakt' maar: 'beïnvloeder van (gezond) gedrag'.

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

1.1 KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

2

39

Waarom zou Lisa deze opleiding juist bij Fontys moeten gaan volgen?

Fontys TP is een brede opleiding met een open sfeer en enthousiaste docenten. Er is veel aandacht voor reflectie en de persoonlijke ontwikkeling van studenten.

TP maakt deel uit van de Fontys Hogeschool HRM en Psychologie (FHRMP). Als instituut zien we een ontwikkeling in de maatschappij waarbij *materiële welvaart* afneemt. *Welzijn* wordt steeds belangrijker. Daarom willen we graag een bijdrage leveren aan de 'economie van het geluk'. Dat doen we aan de hand van twee pijlers: *geluk* en *talent*. Daarbij beschouwen we talent als: 'iets dat je beter kunt dan andere dingen die je kunt; iets wat je authentiek maakt'. Het ontwikkelen van talent levert een belangrijke bijdrage aan geluk. De pijlers talent en geluk komen aan bod in allerlei opdrachten die studenten in de loop van hun studie uitvoeren. (zie ook [dit filmpje](#) over de instituuvisie).

Onder het motto 'practice what you teach' stimuleren we onze studenten door 'talentericht onderwijs', om hun eigen talent te ontdekken en te ontwikkelen. Dit gebeurt onder meer bij studieloopbaanbegeleiding en door keuzemogelijkheden in de hoofd- en afstudeerfase.

Hoe leert Lisa bij Fontys TP?

Bij Fontys TP leer je in diverse werkvormen, afwisselend in groepen en individueel. Er is veel interactie met medestudenten en docenten en in de loop van de opleiding ook steeds meer met de praktijk. De opleiding kent vijf soorten leerlijnen: de conceptuele leerlijn (kennisvakken), de vaardigheidsleerlijn, de integrale leerlijn (groepsprojecten), de praktijkleerlijn en de studieloopbaanleerlijn.

Fontys TP heeft drie parallelle docententeams (team A, B en C) die elk een deel van de instromende studenten onder hun hoede nemen en voor hen de volledige opleiding verzorgen.

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS:
ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

1.1 KARAKTERISTIEK
VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

1.1 KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

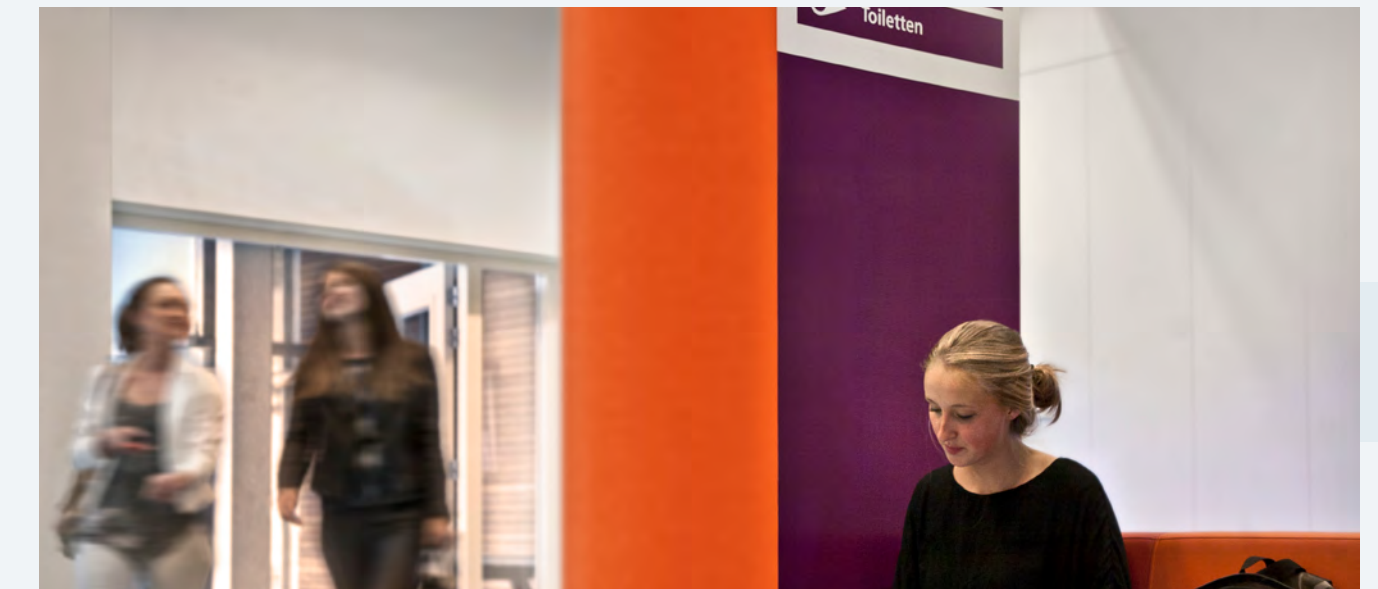
3

39

Plan

In het sectorboekje Hogere Sociale Studies [1] wordt benadrukt dat de expertise van TP'ers inzetbaar is in de meest uiteenlopende werkvelden, van HRM tot gezondheidszorg, van marketing tot onderwijs. Deze brede inzetbaarheid is terug te zien in de profilering van de TP-opleiding van Fontys. Door alle werkvelden aan bod te laten komen volgt de opleiding het beeld van de T-shaped professional [1]: de specialist (in dit geval op het gebied van gedrag) die vraagstukken in alle werkvelden kan aanpakken. We hebben bewust gekozen om niet te profileren op werkvelden of doelgroepen.

Wel wordt in het bijzonder aandacht besteed aan *talent* en *geluk*, de pijlers van de Instituutsvisie. We geven bij de opleiding TP, mede op basis van ontwikkelingen in de maatschappij, een eigen inkleuring aan deze thema's. Onze maatschappij is – mede door steeds snellere technologische ontwikkelingen – dynamisch en complex geworden. In combinatie met een terugtrekkende overheid vraagt dat om een hoge mate van zelfredzaamheid, weerbaarheid en aanpassingsvermogen, ofwel *eigen regie*. Dit is een voorwaarde om je talenten te kunnen ontdekken en ontwikkelen en je eigen geluk te kunnen creëren. In het licht van deze ontwikkelingen kiezen we er bij TP voor om extra aandacht te besteden aan het thema *eigen regie* maar ook aan *technologie*. Dat laatste ook met het oog op regionale inbedding. Het thema technologie kent bij TP twee invalshoeken: enerzijds de acceptatie en omarming van technologische innovatie en anderzijds de mogelijkheden om technologie in te zetten bij gedragsbeïnvloeding. Tot slot willen we met parallelle docententeams, ondanks grote aantallen studenten, een sfeer van kleinschaligheid bewerkstelligen).

Check

De breedte van de opleiding is zichtbaar in de opbouw van het curriculum doordat alle werkvelden uit het landelijk Opleidingsprofiel' [2] aan bod komen.

De thema's *talent*, *geluk*, *eigen regie* en *technologie* komen vooral tot uiting in de mogelijkheden die het Instituut biedt om opdrachten uit voeren. (zie [figuur 1](#) voor het organogram). Zo zijn bij Fontys Hogeschool HRM en Psychologie (FHRMP) twee lectoraten ondergebracht: 'Mens en Technologie' en 'Dynamische Talentinterventies'. Dat biedt studenten de gelegenheid onderzoek te kunnen doen binnen de thema's *technologie* en *talent*. Daarnaast zijn [drie sociale innovatiecentra](#) (SIC's) rond *talent* en *geluk* opgericht. Het SIC Oisterwijk, rond Zorg en Wél-zijn, het SIC Tilburg, waarin co-creatie met het beroepenveld centraal staat en het SIC Helmond, rondom Werkgeluk.

1. Dit Landelijk Opleidingsprofiel uit 2013 is nooit officieel vastgesteld door de Vereniging van Hogescholen, maar de competenties werden wel door alle TP-opleidingen onderschreven.

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

1.1 KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

1.1 KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

3

39

Talentgericht onderwijs krijgt vooral vorm in de studieloopbaanbegeleiding, supervisie tijdens de stage en door diverse keuzemogelijkheden in de hoofd- en afstudeerfase. De mogelijkheid om écht talentgericht onderwijs te bieden (dat wil zeggen: de nadruk op dat wat je beter kunt dan andere dingen die je kunt) worden gekaderd door het Landelijk Opleidingsprofiel en de daarvan afgeleide beoogde leerresultaten: studenten worden geacht alle competenties tot en met niveau 3 te ontwikkelen.

De werkwijze met zelfregulerende parallelle docententeams is eind 2017-2018 geëvalueerd met de medewerkers. Bekeken is in hoeverre de beoogde doelen -een sfeer van kleinschaligheid, talentgerichte taakverdeling en professionele autonomie- zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel gewenst zijn.

STERKE PUNTEN:

- Aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de individuele student.
- Sfeer van kleinschaligheid (ondanks grote opleiding) door parallelle teams.
- Duidelijk visie van het instituut met maatschappelijk relevante profileringsthema's.
- Regionale inbedding middels lectoraten, SIC's en overige interactie van studenten met de praktijk gedurende de opleiding.

Act

- De strategie van het instituut herzien voor de periode vanaf 2020. Op dit moment zijn er geen concrete plannen voor wijzigingen in de profilering.
- De resultaten van de evaluatie van de werkwijze met parallelle teams worden geanalyseerd en indien nodig worden veranderingen doorgevoerd.

Ambitie

We willen de sterke punten vasthouden en verbeteren. Onder het motto 'practice what you teach' willen we de thema's technologie en eigen regie meer verankeren in onze eigen didactiek. Enerzijds door een innovatieve technologische leeromgeving en anderzijds door studenten te stimuleren om zelf de regie over hun eigen, talentgerichte leerproces te voeren.

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING

1.1 KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

4

39

Plan

De opleiding heeft als uitgangspunt dat de beoogde leerresultaten aansluiten bij de wensen van het werkveld en qua niveau (bachelor) en oriëntatie (hbo) voldoen aan de internationale eisen.

De competenties zijn direct afgeleid van het Landelijk Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie [2]. Ze geven weer wat een afgestudeerde TP'er moet *kunnen*. Aan deze competenties liggen vaardigheden, attitude, en kennis ten grondslag. De *kennis* waarover een afgestudeerde TP'er dient te beschikken is beschreven in de landelijke Body of Knowledge (BOK) [3]. Landelijk is afgesproken dat de landelijke BOK tenminste 70% van de op de opleiding aangeboden kennis beslaat. De beoogde leerresultaten zijn beknopt weergegeven in [tabel 1](#) en in detail in de [Kadernotitie \[I\]](#) het [CLOTSschema \[III\]](#) (CLOTS staat voor: Competenties, Leerdoelen, Onderwijseenheden, Toetsing en Studiepunten).

Check

Inhoud

De competenties zijn beschreven in termen van kennis, houding en vaardigheden die in diverse contexten (werkvelden) toepasbaar zijn. Dit bevestigt de breedte van de opleiding.

De brede profilering van de opleiding is ook zichtbaar in de competentie Beïnvloeden van gedrag. Hoewel het landelijk profiel hier ruimte laat voor keuzes komen op niveau 1 en 2 alle onderdelen van de competentie (voorlichten, trainen, coachen en adviseren) aan bod (zie [CLOTS-schema](#)). In het CLOTS-schema is te zien dat de landelijke BOK [3] (die is gebaseerd op het handboek Guidance for undergraduate and conversion psychology programmes van The British Psychological Society uit 2010) gedekt is.

Naast kennis uit de landelijke BOK (ruim 70% van de aangeboden kennis) komen in de hoofdfase de thema's talent (bij Talent in organisaties), eigen regie (bij Gezondheidspsychologie) en nudging (bij Kiezen en beslissen) aan bod.

De beroepenveldcommissie en de Raad van Advies (sinds 2018 gecombineerd in de werkveld-adviescommissie) hebben in de ontwikkelfase feedback gegeven op de conceptteksten van de competenties en de Body of Knowledge, zoals beschreven in de Kadernotitie en het nieuwe Landelijke Opleidingsprofiel (2018) [5]. Daarnaast wordt stagebiedende organisaties gevraagd om hun ervaringen met TP-stagiaires te evalueren en worden regelmatig alumni- en werkgeversonderzoeken uitgevoerd [6 en 7]. Hieruit blijkt dat het competentieprofiel van de opleiding past bij de functies en werkzaamheden van de afgestudeerden. De werkgevers noemden aandacht voor ondernemende houding en creativiteit als verbeterpunten. De opleiding biedt met ingang van studiejaar 2017-2018 in jaar 4 een module 'Profilering naar de arbeidsmarkt' en enkele keuzevakken met creatieve inhoud (Design Thinking, Customer Journey Mapping) aan. Deze vakken – en mogelijk ook de minor – dragen bij aan het ontwikkelen van een ondernemende houding en creativiteit.

Het opleidingsprofiel wordt in studiejaar 2018-2019 geactualiseerd op basis van het nieuwe Landelijke Opleidingsprofiel [5], met specifieke aandacht voor ondernemende houding, inclusiviteit en praktijkgericht onderzoek. Ook het thema creativiteit – belangrijk volgens het werkveld – wordt opgepakt. Hiermee sluit de opleiding aan bij de Fontysbrede profilering op gebied van 'TEC for society', waarbij TEC staat voor Technology, Entrepreneurship and Creativity.

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS:
ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING1.1 KARAKTERISTIEK
VAN DE OPLEIDING

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

1

1.2 BEOOGDE LEERRESULTATEN

4

39

Niveau

De Vereniging Hogescholen hanteert de 'hbo-bachelor standaard' (zie bijlage bij de kadernotitie) als richtpunt voor landelijke opleidingsprofielen en daarmee voor de uitwerking van eindkwalificaties.

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen de beoogde leerresultaten en de hbo-standaard en de Dublin-descriptoren. Hieruit blijkt dat de beoogde leerresultaten samen een volledige dekking van de niveauvereisten bieden.

Aandachtspunt:

- De thema's *creativiteit* en *ondernemende houding* (belangrijk volgens werkgevers) zijn nog niet expliciet opgenomen in de beoogde leerresultaten.

Sterk punt:

- Breed inzetbare competenties die relatief open zijn uitgewerkt zodat ingespeeld kan worden op maatschappelijke ontwikkelingen (zoals technologie en eigen regie).

Act

- De curriculumcommissie onderzoekt hoe de thema's *creativiteit* en *ondernemende houding* – binnen de kaders van het landelijk opleidingsprofiel – een voor TP relevante invulling kunnen krijgen.
- Met ingang van studiejaar 2019-2020 wordt de invulling van de competenties *Professioneel werken* en *Praktijkgericht onderzoeken* aangepast aan het nieuwe Landelijke Opleidingsprofiel [5].

AANDACHTSPUNT:

- De thema's *creativiteit* en *ondernemende houding* (belangrijk volgens werkgevers) zijn nog niet expliciet opgenomen in de beoogde leerresultaten.

STERK PUNT:

- Breed inzetbare competenties die relatief open zijn uitgewerkt zodat ingespeeld kan worden op maatschappelijke ontwikkelingen (zoals technologie en eigen regie).

**FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE**

2.1 VOORZIENINGEN

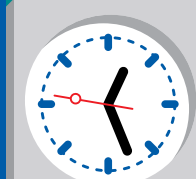
2.2 DOCENTENTEAM

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS: INTRODUCTIE

Na haar bezoek aan de open dag is Lisa erg enthousiast over de opleiding en na een proefstudeerdag weet ze het zeker: 'Ik meld me aan voor Toegepaste Psychologie bij Fontys'. Ze meldt zich aan, vult de digitale studiekeuzecheck in en krijgt een uitnodiging voor een intakegesprek met een ouderejaarsstudent³. Op basis daarvan krijgt ze een (vrijblijvend⁴) positief studiekeuzeadvies. Inmiddels is Lisa ook geslaagd voor haar havo-examen en dus klaar voor haar nieuwe opleiding. Op een maandagochtend eind augustus, na de **Fontysbrede introductie** stapt Lisa uit de trein op station Eindhoven en loopt in 6 minuten naar de Witte Dame – thuishaven van de opleiding – voor de opleidingsintroductie. Vandaag maakt ze kennis met haar klasgenoten en haar studieloopbaanbegeleider (SLB'er).

Welke begeleiding kan Lisa verwachten tijdens haar studie?

Gedurende haar studie wordt Lisa begeleid door een SLB'er. Die informeert haar over de belangrijkste regels en procedures en over de inrichting van de opleiding. Ze merkt dat haar SLB'er zijn best doet om haar echt te leren kennen; ze voelt zich 'gezien'! Hij vertelt ook dat er voor studenten met een functiebeperking diverse voorzieningen beschikbaar zijn.

Deze kunnen ze desgewenst via de decaan en de examencommissie aanvragen. Zo kunnen studenten met dyslexie extra tijd voor het maken van toetsen aanvragen. Studenten die studieachterstand oplopen kunnen met hun SLB'er en een studieadviseur een aangepast studieplan maken. Dat geldt overigens ook voor topsporters en ondernemers. Maar ook voor anderen is er individuele aandacht. In Lisa's klas zitten studenten met verschillende achtergronden (havo, vwo, mbo) en niet iedereen heeft in dezelfde mate behoefte aan begeleiding; haar SLB'er houdt daar rekening mee.

3. Deze studenten hebben hiervoor een training gevolgd bij een docent psychodiagnostiek en baseren hun advies op heldere criteria (zie OER [IV]). Bij twijfel worden de resultaten besproken met de docent.

4. Voor studenten die zich niet voor 1 mei hebben aangemeld voor een hbo- of wo-opleiding kan het advies wel bindend zijn.

2

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS: INTRODUCTIE

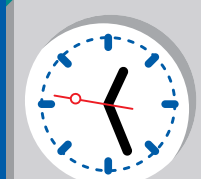
6

39

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

De begeleiding verandert in de loop van de opleiding. In het eerste jaar ligt de nadruk vooral op studiebegeleiding, in de hoofdfase op ondersteuning bij studie-gerelateerde keuzes en in het vierde jaar op voorbereiding op de arbeidsmarkt.

Om de SLB'er zoveel mogelijk op zijn talent in te kunnen zetten specialiseert deze zich op de propedeuse of op de hoofd- en afstudeerfase. Dat betekent dat Lisa na de propedeuse een andere SLB'er krijgt.

Waar gaat Lisa onderwijs volgen?

De SLB'er geeft op de introductiedag een rondleiding door de Witte Dame. In dit voormalige Philipsgebouw deelt TP de tweede en derde verdieping met de opleiding HRM en de minor Taal en Cultuur van de Fontys Lerarenopleiding Sittard. De Witte Dame ligt hartje-centrum met alle faciliteiten van dien. In het gebouw zijn leslokalen met smartboards en voldoende stopcontacten om laptops op te laden. Er zijn projectruimtes – voorzien van presentatieschermen – waar je in kleine groepjes aan projecten kunt werken. Hoorcolleges worden gegeven in de VUE-bioscoop tegenover de Witte Dame of in het auditorium in de Witte Dame. Verder zijn er op beide verdiepingen studiepleinen met flexibele werkplekken waar volop interactie met docenten en medestudenten mogelijk is. In het gebouw is een eigen mediatheek met informatiespecialisten en een ruime collectie informatiedragers. Veel van deze informatie is ook online toegankelijk. De opleiding heeft geen eigen catering, maar via een interne trap is wel de Openbare Bibliotheek op de eerste verdieping toegankelijk. Daar is een cateringvoorziening.

Waar vindt Lisa haar rooster (en andere belangrijke informatie)?

Op de opleidingsportal vindt Lisa alle informatie over les- en toetsrooster, haar klassenlijst, het onderwijsprogramma, verplichte literatuur en andere vakinformatie. Op de portal staan ook mededelingen over bijvoorbeeld activiteiten voor studenten of roosterwijzigingen. Overigens gaan de lessen vrijwel altijd door. Als een docent ziek is, wordt de les door een collega overgenomen; soms wordt de les verzet naar een ander tijdstip.

Lisa krijgt ook uitleg over de applicaties waarin ze haar studieresultaten kan zien (Progress) en waarin ze opdrachten kan inleveren voor feedback en beoordeling (Gradework).

Wie zijn Lisa's docenten?

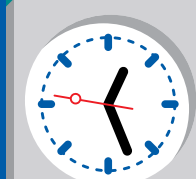
Lisa zit in klas TP1b en valt daarmee onder de hoede van Team A. Op de introductiedag ontmoet Lisa al enkele docenten. In totaal werken bij TP ongeveer 70 enthousiaste en gemotiveerde docenten, verdeeld over drie teams die elk een deel van de studenten onder hun hoede nemen. Bijna alle docenten hebben een masteropleiding afgerond (vaak psychologie) en zijn didactisch geschoold. Sommige docenten werken fulltime bij TP en andere werken ook parttime in de beroepspraktijk. Dat betekent dat in de lessen veel praktijkervaring verwerkt wordt.

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

2

2.1 VOORZIENINGEN

7

39

Plan

Ten aanzien van de opleidingsspecifieke voorzieningen hanteert de opleiding het uitgangspunt dat de onderwijsleeromgeving het voor de instromende studenten mogelijk maakt om de beoogde leerresultaten te realiseren en bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces. Met betrekking tot SLB streeft de opleiding naar talentgerichte studieloopbaanbegeleiding.

Daaronder wordt verstaan (zie ook [kadernotitie](#)): specifieke begeleiding op maat, die:

- bijdraagt aan zelfverwezenlijking (of: het ontdekken en ontplooiën van talent) van de student;
- bijdraagt aan de juiste studiegerelateerde keuzes;
- studievertraging signaleert op een moment dat het nog mogelijk is om die vertraging in te halen.

Check

De opleiding beschikt over voldoende, goed geëquipeerde leslokalen.

Projectruimtes waar kleine groepen studenten of docenten kunnen overleggen worden veelvuldig gebruikt; vaak zijn alle projectruimtes bezet.

Studenten beoordelen de beschikbaarheid van werkplekken in de Nationale Studenten Enquête (NSE) 2018 laag: 2,3. In 2017 was dit 2,5. Een digitaal reserveringssysteem – ingevoerd in 2018 – heeft geen verbetering in de score gebracht. De studiepleinen op beide verdiepingen, alsmede de openbare bibliotheek in de Witte Dame, bieden uitwijkmogelijkheden voor studieplekken. De mediatheek biedt ruimschoots mogelijkheden ter ondersteuning van de uitvoering van studieprojecten en opdrachten; aanvullende informatie is beschikbaar in de Openbare Bibliotheek. Relevante onderwijsinformatie is te vinden op de opleidingsportal.

Over het algemeen beoordelen studenten de faciliteiten matig: 2,9 (NSE 2018). Catering wordt vaak genoemd als verbeterpunt. Mobile catering door de Openbare Bibliotheek bleek na een pilot in 2016 niet rendabel. De vaste cateraar van Fontys ziet, gezien de ligging van de Witte Dame, geen mogelijkheden om hier catering te verzorgen. De nabije binnenstad en Openbare Bibliotheek bieden echter volop voorzieningen ten aanzien van de verkrijgbaarheid van eten en drinken.

In de interne evaluaties in de propedeuse (periode 1, studiejaar 2017-2018) [9] wordt de informatievoorziening met een 3,6 beoordeeld. In mondelinge evaluaties [10] geven studenten aan dat ze de portal niet gebruiksvriendelijk vinden en dat belangrijke informatie soms laat verschaft wordt. Om verbeterpunten in beeld te krijgen is in het najaar van 2018 het gebruik van de portal weergegeven in een Customer Journey Map.

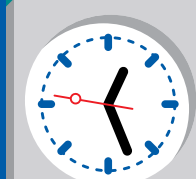
Om studievertraging tijdig te signaleren is met ingang van studiejaar 2018-2019 een administratief SLB'er aangesteld. Deze informeert SLB'ers zodra er sprake is van studieachterstand en die bespreekt dit met de student. Zo is belangrijke informatie snel bij de student en worden de consequenties van achterstand besproken.

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

2

2.1 VOORZIENINGEN

7

39

In het voorjaar van 2018 kende de opleiding 160 langstudeerders⁵ (studenten uit cohort 2013 of eerder). Studieadviseurs hebben een plan opgesteld [11] voor de begeleiding van deze groep. Het preventieve deel van dit plan wordt nog uitgewerkt; het curatieve deel heeft al resultaten opgeleverd. In zomer van 2018 zijn 28 langstudeerders afgestudeerd en 31 zijn er in september 2018 gestart met een afstudeeropdracht (mede dankzij extra herkansingen en een clinic 'Hoofdphase-assessment'). Extra lessen voor vervallen vakken moeten er toe leiden dat in de loop van 2018-2019 weer een flinke groep kan starten met afstuderen. Oorzaken van studievertraging komen aan bod in [Hoofdstuk 4](#) en [5](#).

Met ingang van studiejaar 2017-2018 is de opzet van de studieloopbaan-begeleiding vernieuwd. Het aantal contactmomenten is verhoogd zodat SLB'er en studenten elkaar beter leren kennen en maatwerk beter mogelijk is. Bij de voorbereiding op de stage is veel aandacht voor talent en eigen regie; bijvoorbeeld in de vorm van acquisitietraining en bijeenkomsten gericht op zelfkennis (zie [Hoofdphase 2](#)). Studenten gaven in de interne evaluatie aan het eind van periode 1 (2017) [9] aan dat het contact met hun SLB'er positief bijdraagt aan hun functioneren binnen de opleiding (4 op een 5-puntschaal).

Aandachtspunt:

- Gebruiksvriendelijkheid van de portal.

Sterke punten:

- Sfeervolle locatie in het centrum.
- Talentgerichte opzet SLB door aandacht voor zelfkennis.
- Systematische begeleiding langstudeerders.

5. Een deel van deze studenten heeft zich tussentijds een periode uitgeschreven.

Act

- Verbeterpunten uit de Customer Journey Map van het portalgebruik worden in overleg met team communicatie opgepakt.
- Studieadviseurs breiden het plan voor de begeleiding van langstudeerders uit met een preventief deel en starten in 2018-2019 met de uitvoering daarvan.

Ambitie

In lijn met de profilering op het thema technologie ambiëren we een digitale omgeving met innovatieve mogelijkheden voor blended learning.

AANDACHTSPUNT:

- Gebruiksvriendelijkheid van de portal.

STERKE PUNTEN:

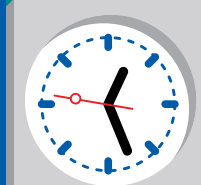
- Sfeervolle locatie in het centrum.
- Talentgerichte opzet SLB door aandacht voor zelfkennis.
- Systematische begeleiding langstudeerders.

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

2

2.2 DOCENTENTEAM

8

39

Plan

FHRMP streeft in het personeelsbeleid [12] naar: inzet op talent, professionele ruimte en autonomie van docententeams en voor elke docent contact met het werkveld.

De opleiding heeft als uitgangspunt dat docenten zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig zijn om de opleiding te verzorgen. Daarnaast zijn zij in staat om adequate begeleiding te geven.

Check

Op de vraag aan studenten waarom ze de opleiding zouden aanraden aan vrienden werd vaak 'het fijne contact met docenten' geantwoord. In de NSE 2018 [8] beoordelen studenten docenten met een 3,6 en de sfeer op de opleiding met een 4,0.

De kwalificaties van het onderwijzend personeel zijn af te leiden uit het personeelsoverzicht (III). Daaruit blijkt dat het team inhoudelijk en didactisch voldoende gekwalificeerd is om het programma uit te voeren. Het opleidingsniveau is hoog: 10 docenten zijn gepromoveerd en 53 hebben een master; veelal psychologie of gerelateerde opleidingen (bijvoorbeeld orthopedagogiek, gezondheidswetenschappen of communicatie). De 6 collega's met een bachelor zijn onderwijsassistenten. Alle docenten met een master hebben een basis van onderzoekservaring; 42 docenten hebben daarnaast onderzoekservaring via een lectoraat, de Research Academy of via interne of externe normvinding (kalibreersessies). Alle docenten zijn didactisch geschoold (BKO -Basis Kwalificatie Onderwijs- of anderszins: 61) of zijn bezig met BKO (7 onderwijsassistenten). Een positief punt, dat ook gewaardeerd wordt door studenten, is de praktijkervaring van docenten. Van de 69 docenten hebben er 66 recente ervaring in de TP-beroepspraktijk (3 docenten zonder praktijkervaring zijn onderwijsassistenten.)

Praktijkervaring is niet alleen werkervaring (40) maar ook contact met de praktijk via stage- en afstudeerbegeleiding (56) of via docentstages, seminars, projecten of anderszins (31). Voor 29 collega's geldt dat het contact met de praktijk (ook internationaal georiënteerd is. De expertise van docenten is gelijkmatig verdeeld over de werkvelden van TP.

Docenten hebben een individueel professionaliseringbudget en vrijwel iedereen maakt daar gebruik van door het volgen van inhoudelijke, didactische of algemeen vormende cursussen, workshops of seminars (16 collega's volgen een BKO of BKE traject en 50 hebben recentelijk andere scholing gevolgd of zijn daar nog mee bezig.) Professionalisering is een vast onderdeel van de jaarlijkse contracteringsgesprekken.

Volgens het Medewerkersonderzoek van 2018 [13] ervaren docenten hun takenpakket als afwisselend. Naast lesgeven ontwikkelen ze onderwijs, begeleiden ze studenten en zijn ze betrokken bij projecten binnen (mediawijdsheid, talent-pro, geluksprojecten) en buiten FHRMP (kwaliteitsportfolio, switch & match, summerschool, en toetsbekwaamheid van docenten). Ook participeren ze in commissies zoals de examencommissie, de curriculumcommissie of de Raad. Docenten hebben veel invloed op de invulling van hun takenpakket.

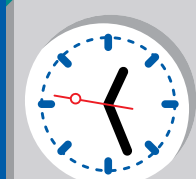
De registratie van toetsbekwaamheid binnen Fontys is de laatste jaren diverse keren gewijzigd. Sommige docenten kregen bij hun BKO een aanvullend certificaat voor toetsbekwaamheid terwijl andere toetsbekwaamheid afzonderlijk moesten behalen. (Dat is echter niet verplicht.) Dat maakt het lastig de toetsbekwaamheid van het docententeam in kaart te brengen. Omdat toetsing geen deel meer uitmaakt van het BKO-programma en omdat we sinds 2017-2018 werken met expertiseteams, bieden we met ingang van 2018-2019 zelf scholing aan over toetsconstructie.

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS:
INTRODUCTIE

2.1 VOORZIENINGEN

2.2 DOCENTENTEAM

STATION
EINDHOVEN

2

2.2 DOCENTENTEAM

8

39

De scholing is bedoeld voor nieuwe docenten en de toetsverantwoordelijken van de expertiseteams, maar ook andere geïnteresseerden, kunnen deelnemen. De eerste scholing heeft plaatsgevonden in oktober 2018.

Een ander aandachtspunt is de inzet van onderwijsassistenten. Dit zijn jonge, enthousiaste medewerkers, die zich goed kunnen inleven in de leefwereld van studenten. Deze assistenten worden voor maximaal twee jaar aangesteld. Vaak zijn het recent afgestudeerde TP'ers. Zij worden vooral ingezet op werkcolleges in het eerste jaar van de opleiding. Hun inzet op toetsing is altijd onder supervisie van een gekwalificeerde, toetsbekwame collega. Met onderwijsassistenten kunnen fluctuaties in studentenaantallen relatief flexibel worden opgevangen, maar de tijdelijke aanstellingen leiden ook tot extra verloop in de docententeams.

Aandachtspunten:

- Toetsbekwaamheid van docenten is niet goed geregistreerd.
- Verloop binnen docententeams door inzet onderwijsassistenten.

Sterke punten:

- Hoog en op relevant gebied opgeleid docententeam.
- Onderzoeksbekwaamheid van docenten.
- Praktijkervaring van docenten.
- Mogelijkheden voor professionalisering (talentontwikkeling) van docenten.

Act

- De inzet van onderwijsassistenten wordt beperkt tot maximaal twee per team.
- De scholing voor docenten over toetsconstructie wordt jaarlijks aangeboden en deelname wordt geregistreerd.

Ambitie

We streven naar een team waarin alle docenten (recente) praktijkervaring, anders dan via begeleiding van studenten, hebben.

AANDACHTSPUNTEN:

- Toetsbekwaamheid van docenten is niet goed geregistreerd.
- Verloop binnen docententeams door inzet onderwijsassistenten.

STERKE PUNTEN:

- Hoog en op relevant gebied opgeleid docententeam.
- Onderzoeksbekwaamheid van docenten.
- Praktijkervaring van docenten.
- Mogelijkheden voor professionalisering (talentontwikkeling) van docenten.

**FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE**

3.1 PROGRAMMA

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

Na de introductie start Lisa eindelijk echt met haar studie! Ze gaat onderwijs volgen in de propedeuse en aan het eind van periode 1 volgen de eerste toetsen.

Hoe ziet Lisa's onderwijsprogramma eruit?

De propedeuse bestaat uit 4 periodes van elk 10 weken. Daarvan heeft Lisa de eerste 7 weken les en de laatste 3 weken wordt er getoetst en beoordeeld. Een overzicht van het programma – met links naar de vakpagina's, waar alle inhoudelijke informatie te vinden is – vindt ze op de vakpagina's; ([jaar 1](#), [jaar 2](#), [jaar 3](#) en [jaar 4](#))

Elke periode volgt ze één vak binnen de integrale leerlijn (waar ze in een groepje aan een project werkt), één binnen de *vaardigheidsleerlijn* (waar ze in halve klassen een vaardigheid traint) en één binnen de *conceptuele leerlijn* (een kennisvak).

Ten aanzien van kennis wordt er onderscheid gemaakt tussen theorie met een 'kleine t' en theorie met een 'grote T'. De 'kleine t' betreft kennis en werkmodellen die gerelateerd zijn aan een competentie. Die kan Lisa direct toepassen in de integrale leerlijn. Zo is kennis over 'Beïnvloeden van gedrag: Voorlichten' gekoppeld aan de integrale leerlijn 'Gezondheidsvoorlichting'.

Ter ondersteuning van het leren van de theorie met een 'kleine t' kan Lisa gebruik maken van spreekuren en online kennisclips. De theorie met een grote T betreft algemene psychologische basiskennis, zoals 'Persoonlijksleer', 'Ontwikkelingspsychologie' en 'Sociale Psychologie'. Ter ondersteuning van het leren van theorie met een grote T volgt Lisa hoor- en werkcolleges.

Elke periode staan één competentie en één werkveld van TP centraal. In periode 1 begint Lisa met de competentie 'Beïnvloeden van gedrag: Voorlichten' in het werkveld Gezondheid en Zorg. In de volgende drie periodes komen andere competenties en werkvelden aan bod.

De vakken die ze in één periode volgt hangen inhoudelijk met elkaar samen. De kennis en vaardigheden die Lisa leert past ze toe bij het project in de Integrale leerlijn.

3

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

10

39

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

De competentie *Professioneel Werken* komt het hele jaar aan bod met een focus op 'samenwerken'; dat leert Lisa in de context van de integrale leerlijnen. Lisa maakt in het eerste jaar al kennis met alle competenties.

Naast de inhoudelijk vakken (waarvan ze er altijd wel een van haar eigen SLB'er krijgt) heeft ze drie klassikale bijeenkomsten en een individueel gesprek in het kader van SLB. Ze bespreken haar studiehouding, studievaardigheden en de match met de opleiding. Haar SLB'er houdt zo een vinger aan de pols en Lisa blijft alert op haar studievoortgang.

In het kader van de praktijkleerlijn gaat Lisa zich oriënteren op het beroepenveld door middel van gastcolleges, vaak verzorgd door oud-studenten. Tot slot heeft ze in de propedeuse (in periode 2) één extra vaardigheidsleerlijn: rapporteren. Deze vaardigheid komt van pas bij alle competenties.

Wat wordt er van Lisa verwacht, dit jaar?

Om door te mogen naar het tweede jaar moet Lisa dit eerste jaar alle 60 studiepunten behalen. Ze moet dus van het begin af aan 'vol aan de bak' en kan het zich niet permitteren om eerst de kat uit de boom te kijken. (Overigens geldt er voor de kennisvakken wel een compensatieregeling: ze mag voor één vak een 5 halen als ze gemiddeld een 5,5 of hoger haalt.)

Lisa heeft in het eerste jaar 20 contacturen per week. Formeel is er alleen aanwezigheidsplicht als aanwezigheid nodig is om beoordeeld te kunnen worden (zoals bij presenteren), maar in het kader van een 'professionele houding' is voor alle vakken er een 'morele' aanwezigheidsplicht. Bij projecten kun je alleen goed bijdragen aan het eindproduct als je aanwezig bent. Een pittig jaar voor Lisa waarin ze moet bewijzen dat ze geschikt is voor de opleiding.

In periode 2 wordt Lisa, samen met vertegenwoordigers van alle propedeuseklassen van team A, uitgenodigd voor een 'benen-op-tafelgesprek' (BOT) met de opleidingsmanager. Ze bespreken de ervaringen van studenten met het onderwijs en studenten wordt gevraagd om 'tips' en 'tops' door te geven voor de curriculumcommissie. Later in het jaar volgen nog twee van dit soort gesprekken.

Hoe wordt Lisa beoordeeld?

Na zeven lesweken volgen voor Lisa de eerste toetsen. In week 8 levert ze voor de integrale leerlijn met haar projectgroepje via Gradework een beroepsproduct in: een Voorlichtingscampagne. De docent beoordeelt dit product aan de hand van een beoordelingsformulier (dat vooraf via de handleiding beschikbaar is voor studenten). Hij bekijkt ook Lisa's individuele bijdrage aan het eindproduct waaruit moet blijken dat ze ook de onderliggende theorie ('kleine t') beheerst. Elk groepslid krijgt een individueel cijfer.

Bij de integrale leerlijn wordt Lisa ook beoordeeld op 'samenwerken'. Hierbij wordt het oordeel van haar 'peers' (groepsleden) meegenomen. De kennisvakken ('grote T') worden getoetst met kennistoetsen; in de propedeuse zijn dat meerkeuzetoetsen.

De Vaardigheidsleerlijn kent verschillende toetsvormen: zo moet Lisa een filmpje van een gesprek uploaden (voor Basisgespreksvaardigheden), tijdens de les een gesprek voeren met een medestudent (voor Psychodiagnostiek), en tijdens de les een presentatie geven. De beoordeling is altijd individueel. Voor Rapporteren moet Lisa een kort rapport schrijven waarin ze volgens APA-richtlijnen naar bronnen verwijst. Dit bleek voor Lisa en veel van haar klasgenoten een lastig 'struikelvak'!

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

3

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

10

39

Voor behaalde toetsen krijgt ze studiepunten die samen met het behaalde cijfer worden vastgelegd in Progress. In het overzicht van het programma op de portal is te zien hoeveel studiepunten een bepaalde toets oplevert. Regels met betrekking tot herkansingen en compensatie zijn na te lezen in de Onderwijs en Examen Regeling ([OER](#)) [IV](#) op de portal.

Na vier les- en toetsperiodes heeft Lisa – op één conceptuele leerlijn na – alle vakken behaald. Volgens een beleidsregel van de opleiding komt ze in aanmerking voor een extra herkansing in de 0-week (eind augustus) voor dat vak. Vier van haar klasgenoten hebben meer dan één vak niet behaald en krijgen een bindend negatief studieadvies. Een paar studenten krijgen van de examencommissie een uitgesteld advies (op grond van bijzondere omstandigheden, dan wel op advies van de docentenvergadering). Zij mogen proberen volgend jaar alsnog hun propedeuse te behalen (zie ook [OER](#)).

Voor de integrale- en vaardigheidsleerlijnen krijgt Lisa – via Gradework – een beoordelingsformulier met feedback. Zo kan ze leren van wat ze goed heeft gedaan en wat nog beter kan. En in het geval van een herkansing weet ze waar ze op moet letten. Bij de kennistoetsen kan Lisa achteraf naar de inzage om te achterhalen welke vragen ze wel en welke ze niet goed heeft beantwoord. Aan het eind van het eerste jaar volgen nog een portfolio-assessment en een criteriumgericht interview (CGI) waarmee ze zowel de competentie Professioneel werken als de praktijkleerlijn op niveau 1 afsluit. In het CGI moet Lisa laten zien dat ze haar eigen professionele handelen kan evalueren.

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

3

3.1 PROGRAMMA

11

39

Hierna volgt een reflectie op het programma in het algemeen en de propedeuse in het bijzonder. Een reflectie op specifieke aspecten van de hoofd- en afstudeerfase volgt in de volgende hoofdstukken. Reflectie op toetsing volgt in [Hoofdstuk 4](#).

Plan

De opleiding hanteert ten aanzien van het programma de volgende uitgangspunten:

- De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma en het programma vertoont horizontale en verticale samenhang.
- De vormgeving van het programma zet studenten aan tot studeren en het onderwijsprogramma is studeerbaar.
- Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.
- Er is veel interactie met medestudenten en docenten en in de loop van de opleiding ook steeds meer met de praktijk.

De opleiding hanteert de sociaal constructivistische onderwijsvisie (zie [kadernotitie](#)). Een overzicht van het curriculum, met links naar de vakpagina's, is te vinden op de opleidingsportal. ([jaar 1](#), [jaar 2](#), [jaar 3](#) en [jaar 4](#))

Check

Het curriculum is recentelijk volledig herzien, waarbij de verticale opbouw van de competenties en de horizontale samenhang binnen het curriculum zijn verbeterd. Alle beoogde leerresultaten zijn vertaald in leerdoelen en gekoppeld aan onderdelen van het programma (zie [CLOTS-schema](#)).

Horizontale samenhang in het programma is gerealiseerd doordat in elke periode één bepaalde competentie en vaak ook een bepaald werkveld centraal staan.

Verticale samenhang is gerealiseerd door – op basis van het Landelijk Opleidingsprofiel [2] – voor elk van de competenties leerdoelen per niveau te beschrijven (niveau 1: hoofdfasebekwaam, niveau 2: afstudeerbekwaam en niveau 3: startbekwaam). De context waarin de student de competentie dient te beheersen wordt per niveau complexer en authentieker (zie [CLOTS-schema](#)). [Tabel 3](#) toont de verticale samenhang per competentie. In de tabel is te zien dat elke competentie op elk niveau aan bod komt.

De verticale opbouw per competentie wordt met ingang van studiejaar 2017-2018 bewaakt door opleidingsbrede⁶ expertiseteams aan de hand van het [CLOTS-schema](#). Ook voor de – de deels competentie-onafhankelijke kennisvakken zijn twee⁷ expertiseteams ingericht die verantwoordelijk zijn voor de psychologische basiskennis die niet direct aan een competentie is verbonden ('grote T'). Zij hanteren de landelijke Body of Knowledge [3] als uitgangspunt.

Door de verschillende typen leerlijnen voorziet het programma in voldoende afwisseling in uitdagende werkvormen. Het contact met de beroepspraktijk zou in de propedeuse nog verbeterd kunnen worden. Ook zou – conform de sociaal constructivistische onderwijsvisie – in de loop van de opleiding de mate van begeleiding moeten worden afgebouwd en de zelfstandigheid van studenten moeten toenemen. Dit didactische aspect komt nog onvoldoende uit de verf; enerzijds moet de opbouw zorgvuldiger worden verwerkt en anderzijds moeten studenten bewust gemaakt worden van deze opbouw. Uit het propedeuse-rendement (zie [tabel 4](#)) blijkt dat het propedeuse-programma aansluit bij het instroomniveau. Wel zien we – bij vak rapporteren – dat veel instromende studenten moeite hebben met taalvaardigheid. Met ingang van studiejaar 2018-2019 zijn voor dit vak meer feedbackmomenten ingebouwd.

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

3

3.1 PROGRAMMA

11

39

Aandachtspunt:

- De opbouw (afname) in de mate van begeleiding in de loop van het curriculum.

Sterk punt:

- Horizontale en verticale samenhang in het curriculum.

Act

- In lijn met de onderwijsvisie gaan we meer differentiatie aanbrenge in de begeleiding bij integrale leerlijnen, in de loop van de propedeuse en daarna.
- De evaluatie van de expertiseteams krijgt vorm in een jaarlijkse gespreksronde met een vertegenwoordiger van het MT en de curriculumcommissie. In deze gesprekken komen zowel inhoud als organisatie aan bod. Inhoudelijk worden korte- en langetermijnplannen besproken en organisatorisch de werkwijze van het team. De gesprekken leveren tevens input voor het jaarplan van de curriculumcommissie en voor de OER.

Ambitie

Voor de integrale leerlijnen streven we in de propedeuse naar 'echte' opdrachtgevers vanuit de praktijk en meer inhoudelijke aansluiting bij de thema's *talent, geluk, eigen regie* en *technologie*.

6. Dat wil zeggen: de expertiseteams komen voort uit en werken voor de drie docententeams gezamenlijk.
7. Een team is verantwoordelijk voor de kennis over interpersoonlijke psychologie en het andere voor kennis over intra-persoonlijke psychologie.

AANDACHTSPUNT:

- De opbouw (afname) in de mate van begeleiding in de loop van het curriculum.

STERK PUNT:

- Horizontale en verticale samenhang in het curriculum.

**FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1**

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS: HOOFDFASE 1

Lisa heeft de extra herkansing in de 0-week behaald en mag door naar het tweede jaar: hoofdfase 1.

Hoe ziet Lisa's programma er dit studiejaar uit?

De opbouw van het reguliere onderwijsprogramma is in grote lijn vergelijkbaar met het eerste jaar: vier onderwijsperiodes van elk 10 weken en elke periode een integrale leerlijn, een vaardigheidsleerlijn en twee conceptuele leerlijnen.

11 van Lisa's jaargenoten hebben gekozen voor de praktijkgerichte route van het 'Praktijkatelier'. Om daarvoor in aanmerking te komen moesten ze in een motivatiebrief aantonen te kunnen samenwerken, om te kunnen gaan met onzekerheden en proactief te zijn. Ook moesten ze een aanbevelingsbrief van een docent overleggen. In het Praktijkatelier voeren studenten in de praktijk, voor echte opdrachtgevers, opdrachten uit op basis waarvan ze de leerdoelen van de Integrale- en Vaardigheidsleerlijnen moeten aantonen. Zo heeft een vriendin van Lisa voor het SIC Oisterwijk in het Alzheimercafé training gegeven aan mantelzorgers. Voor de conceptuele leerlijn kunnen deelnemers aan het praktijkatelier online hoorcolleges volgen, en als ze willen aansluiten bij werkcolleges van reguliere studenten. Deze praktijkgerichte werkwijze past niet bij alle studenten; er is soms wat minder duidelijkheid dan in het reguliere programma. Maar sommige is het op het lijf geschreven; zij ervaren het als

een leerzame uitdaging waarbij ze sturing kunnen geven aan hun eigen leerproces, talenten optimaal kunnen benutten en veel leren met betrekking tot ondernemendheid en het omgaan met opdrachtgevers.

Ten aanzien van de competentie Professioneel werken ligt dit jaar de nadruk op het ontwikkelen van reflecterend vermogen. In week 10 van periode 1, 2 en 3 krijgt Lisa workshops rondom reflectietools (bijvoorbeeld de reflectiespiraal van Korthagen of Mindfulness). Deze workshops helpen Lisa om haar eigen talenten te ontdekken. In periode 1 wordt de workshop verzorgd door de SLB'er omdat die de studenten goed kent. De reflectietools zijn de rest van de opleiding bruikbaar bij de reflectie op het eigen handelen (bijvoorbeeld op het samenwerken in de integrale leerlijnen).

4

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS: HOOFDFASE 1

13

39

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

Wat wordt er dit jaar van Lisa verwacht?

Dit jaar staat voor Lisa de vraag "Tot welke TP'er wil ik mij ontwikkelen?" centraal. In het kader van de praktijkleerlijn gaat Lisa de beroepspraktijk verkennen aan de hand van meeloopdagen of andere activiteiten die ze kan verantwoorden als 'beroepsverkenning'. Ze maakt hiervoor samen met haar SLB'er een plan. SLB staat dit jaar vooral in het teken van stagevoorbereiding. In dat kader maakt Lisa ook een talentscan. Dat helpt haar, naast de beroepsverkenning om te bepalen wat voor stage bij haar past. Om die stage dan ook te kunnen vinden krijgt Lisa van haar SLB'er acquisitietraining en bezoekt ze het Praktijkevent waar de huidige stagem Studenten laten zien welke praktijkervaringen zij opdoen.

Ook gaat Lisa zich oriënteren op het minoraanbod. Ze weet dat de mogelijkheid bestaat om als minor het aansluitprogramma met Tilburg University te volgen. Dat had ze wel gewild maar ze komt er niet voor in aanmerking omdat ze haar propedeuse niet zonder extra herkansing heeft behaald. Het vereiste gemiddelde van een 7 voor de conceptuele vakken heeft ze wél behaald. Twee van haar klasgenoten zijn geselecteerd voor dit programma en kunnen – als ze het met voldoende afronden – na hun TP-opleiding rechtstreeks instromen in een master aan de TiU (zie ook: Regeling aansluitprogramma Fontys TP - TiU, [14]).

Een groot verschil met het eerste jaar is dat Lisa dit jaar niet per se alle studiepunten hoeft te halen om door te mogen met haar studie. Als ze tenminste 43 studiepunten⁸ heeft behaald, voldoet ze aan de drempel om in het derde jaar op stage te mogen. Haar SLB'er waarschuwt Lisa om niet alleen de stagedrempel als doel te stellen voor dit jaar. Het valt namelijk niet mee om de achterstand, opgelopen in het tweede jaar, in het derde jaar weg te werken. En als dat niet lukt mag Lisa na het derde jaar niet starten met afstuderen. Voorafgaand aan een hoorcollege komen vierdejaarsstudenten dit – op basis van eigen ervaring – toelichten.

Hoe wordt Lisa beoordeeld?

De toetsing van de integrale - en vaardigheidsleerlijnen is vergelijkbaar met de propedeuse. Kennisvakken worden in de hoofdfase grotendeels getoetst door middel van 'open vragen toetsen'. De competentie Professioneel werken wordt samen met de Praktijkleerlijn beoordeeld door middel van een portfolio-assessment.

Wat kan Lisa naast haar studie doen?

Ondanks de waarschuwing van haar SLB'er ervaart Lisa in het tweede jaar minder studiedruk dan in de propedeuse. Daarom gaat ze na, wat ze naast haar studie kan doen. Ze ontdekt dat er allerlei extra-curriculaire activiteiten zijn. Ze schrijft zich in voor een studiereis naar Vic (Spanje) en neemt deel aan de International Conference for Applied Psychology (ICAP), die dit jaar in Kortrijk wordt gehouden (met een decentrale bijeenkomst in Eindhoven). Ook verdient ze af en toe wat bij als promostudent. Ze assisteert op open dagen en proefstudeerdagen. Lisa twijfelt of ze zich actief wil inzetten voor studievereniging Topsy. Ze besluit zich echter verkiesbaar te stellen voor 'de Raad', een combinatie van de vroegere Instituutsmedezeggenschapsraad en Opleidingscommissie bestaand uit studenten en medewerkers. De Raad heeft instemmings- en adviesbevoegdheden ten aanzien van zowel onderwijs als organisatie. Als Lisa is verkozen levert dit lidmaatschap haar een kijkje achter de schermen van de opleiding. Ze heeft regelmatig overleg met vertegenwoordigers van het managementteam, de curriculumcommissie en de examencommissie.

8. Met ingang van cohort 2017: 54 studiepunten

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

4

ACHTER DE SCHERMEN

14

39

Achter de schermen: werkwijze examencommissie (excie) en curriculumcommissie (curcie)

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de toetskwaliteit en volgt daarbij een PDCA-cyclus [15]. In dat kader opereert de excie onafhankelijk van de lijn en voert alle wettelijk beschreven taken, zoals vastgelegd in de WHW, uit. Wat uitvoering van deze taken betreft sluit de excie aan bij de eisen zoals vastgelegd in het Fontys Kaderdocument examencommissies.

Daarnaast heeft de excie onder andere de taak om vrijstelling te verlenen, fraudemeldingen te onderzoeken en te sanctioneren en individuele verzoeken van studenten af te handelen. Ze neemt haar besluiten binnen de kaders van de OER en op basis van (beschreven) uitvoeringsregels, die zij ook regelmatig evalueert en indien nodig bijstelt. De excie is alert op toetsprocedures en bespreekt haar bevindingen met partners (curcie, bedrijfsbureau, opleidingsmanagement, dienst Juridische Zaken en dienst Onderzoek & Onderwijs) die hierop – indien noodzakelijk – actie kunnen en moeten nemen. De excie ziet toe op de toepassing van verstrekte richtlijnen en stelt deze zo nodig bij. De excie HRMenP bestaat uit drie vaste leden die qua taakuitvoering verantwoordelijk zijn voor de opleidingen HRM en Toegepaste Psychologie. Twee van de drie leden zijn juridisch geschoold, de andere is docent. Daarnaast is de excie sinds januari 2015 voorzien van een extern lid (toetsexpert). Een verslag van de werkzaamheden van de excie HRM en P is te vinden in het jaarverslag [16].

De curriculumcommissie – waarin de Toetscommissie is geïntegreerd – bestaat uit vier docentleden en een administratief ondersteuner en adviseert het MT over het vertalen van kaders naar het curriculum. Zowel inhoudelijk als didactisch als ten aanzien van toetsing. Ten aanzien van toetsing betreft dit de uitvoering en het monitoren van de toetskwaliteit enerzijds en het effect van de toetsing op het leren van studenten anderzijds.

De curcie ondersteunt docenten bij het maken van toetsen en heeft een belangrijke rol bij de bepaling van het toetsbeleid en daarmee voor het initiëren van vernieuwingen en het inspelen op actuele ontwikkelingen. Ook de curcie werkt volgens een PDCA-cyclus en stelt jaarlijks een opleidingsplan [17] op met een terugblik op het afgelopen jaar en de plannen voor het komende jaar.

De curcie en de excie overleggen minimaal eenmaal per periode en houden elkaar op de hoogte van wijzigingen en voorgestelde acties, mede op basis van casuïstiek.

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

4

4.1 PROGRAMMA

15

39

Plan

Voor algemene uitgangspunten ten aanzien van het programma:

zie [Hoofdstuk 3](#): Propedeuse.

Met betrekking tot het praktijkatelier is het uitgangspunt om studenten in het tweede leerjaar onderwijs te bieden binnen relevante en authentieke beroepscontexten. Enerzijds om aan te sluiten bij de talenten van de studenten. Anderzijds om een bijdrage te leveren aan de regio door projecten uit te voeren voor organisaties in de omgeving.

Check*Programma algemeen*

In de hoofdfase is een stijging zichtbaar in het percentage studenten dat niet deelneemt aan toetsen: in het najaar van studiejaar 2017-2018 was het percentage studenten dat niet deelnam aan de eerste gelegenheid van een kennistoets in de propedeuse 9,8% tegen 16,3% in hoofdfase 1. Het lijkt er op dat studenten minder druk ervaren om alle studiepunten te behalen en vooral focussen op het behalen van de stagedrempel. Daarom worden met ingang van studiejaar 2018-2019 vierdejaarsstudenten ingezet om aan tweedejaars voorlichting te geven over de consequenties van studieachterstand in jaar 2 voor de afstudeerdrempel. Ook is met ingang van cohort 2017 de stagedrempel verhoogd van 43 naar 54 studiepunten. (Deze maatregelen zijn door studenten zelf geopperd tijdens een 'benen-op-tafelgesprek'.)

Bovenstaande bevestigt het belang van de administratief SLB'er en de planmatige begeleiding van langstudeerders door studieadviseurs (zie [Hoofdstuk 2](#): Voorzieningen).

Praktijkatelier

Het Praktijkatelier is in 2016-2017 gestart als pilot voor zowel TP- als HRMstudenten. In 2018-2019 kozen 11 (van de ca. 185) tweedejaars TP voor deze praktijkgerichte route. In de warme evaluatie over 2017-2018 [16] gaven studenten aan veel geleerd te hebben. 'Ondanks momenten waarop je dacht: "Waar zijn we aan begonnen." zouden we er allemaal opnieuw voor kiezen.' Volgens de evaluaties⁹ van semester 2 2017-2018 gaven studenten aan tevreden te zijn over de afwisseling, het niveau, de geschiktheid en de haalbaarheid van de opdrachten (scores varieerden 3,4 tot 4,0). Wel was er soms wat onduidelijkheid over de vraag welke competenties met welke projecten konden worden aangetoond. De studieresultaten van studenten van het Praktijkatelier zijn vergelijkbaar met die van reguliere studenten. Voor toetsing gelden dezelfde uitgangspunten als voor reguliere studenten. Dat betekent onder meer dat begeleiding en beoordeling gescheiden zijn. Wel zijn er andere beoordelingsformulieren (omdat Vaardigheids- en Integrale leerlijnen geïntegreerd beoordeeld worden) maar deze zijn gebaseerd op de leerdoelen uit het CLOTS-schema. In het Praktijkatelier wordt in toenemende gebruik gemaakt van tools en werkvormen om het eigen projectmanagement te ondersteunen (Projectcampus; SCRUM).

Uit de evaluatie over 2017-2018 [18] blijkt dat de meeste opdrachtgevers tevreden zijn over de resultaten die studenten hebben opgeleverd. Conclusies uit onderzoeken van studenten waren vaak bruikbaar.

9. Deze evaluaties –door kwaliteitszorg- betreffen zowel HRM- als TP-studenten.

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

4

4.1 PROGRAMMA

15

39

Op basis van de evaluatie over 2017-2018 [18] zijn aanbevelingen geformuleerd voor 2018-2019:

- Omdat het lastig blijkt om praktijkopdrachten te vinden om de competentie Beoordelen van gedrag aan te tonen wordt aanbevolen voor deze competentie vakken aan te bieden zoals voor reguliere studenten.
- Aan het eind van semester 1 wordt met elke student geëvalueerd of het praktijkatelier nog steeds de juiste route is. Bij te lage motivatie, pro-activiteit en resultaatgerichtheid gaat de student terug naar de reguliere route.
- Er komt een portal voor de studenten waarop informatie rondom projecten en toetsing/beoordeling geplaatst kan worden.

Met ingang van studiejaar 2018-2019 is het Praktijkatelier geen pilot meer, maar onderdeel van de staande organisatie. Een beschrijving van de onderwijseenheden en toetsen is te vinden in bijlage 1.1 van de OER.

Aandachtspunt:

- Afnemende inzet studenten na het behalen van de propedeuse.

Sterke punten:

- Herkenbaarheid door vergelijkbare opzet propedeuse.
- Keuze tussen reguliere route en Praktijkatelier.

Act

De voorlichting door vierdejaarsstudenten aan de tweedejaars (over studieachterstand en afstudeerdrempel) en de verhoogde stagedrempel worden geëvalueerd in de BOT-gesprekken met H1 studenten en indien nodig aangepast. Ook wordt bekeken of er een stijging zichtbaar is in het gemiddeld aantal behaalde studiepunten in hoofdfase 1 ten opzichte van de afgelopen jaren.

Ambitie

Ten aanzien van het praktijkatelier streeft de opleiding naar een aanzienlijke groei. We willen niet alleen meer studenten, maar ook meer docenten betrekken bij het Praktijkatelier. Uiteindelijk willen we ook in andere fasen van de opleiding meer volgens de methode van het Praktijkatelier gaan werken; onder meer door meer studenten opdrachten te laten doen bij de SIC's.

AANDACHTSPUNT:

- Afnemende inzet studenten na het behalen van de propedeuse.

STERKE PUNTEN:

- Herkenbaarheid door vergelijkbare opzet propedeuse.
- Keuze tussen reguliere route en Praktijkatelier.

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

4

4.2 TOETSING

16

39

Plan

De opleiding hanteert als uitgangspunt dat toetsing een integraal en richting-gevend onderdeel van het leerproces is. Enerzijds toont de student door middel van het behalen van toetsen aan over de benodigde competenties op het betreffende niveau te beschikken (bewijsfunctie), anderzijds leert de student van het voorbereiden en maken van de toets en van de feedback achteraf (feedbackfunctie).

De functies die aan toetsen worden toegekend, komen alleen tot hun recht als zowel het toetsprogramma in zijn geheel als de afzonderlijke toetsen aan de kwaliteitseisen voldoen. Die eisen zijn validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en efficiëntie (zie [Toetshandboek TP \[VI\]](#)). De opleiding streeft naar een toetsprogramma dat efficiënt is voor zowel docenten als studenten. Een overzicht van alle toetsen is te vinden in bijlage 1.1 van de OER.

Check

Het toetsgebouw van de opleiding is afgestemd op de bepalingen in het Toetshandboek TP. Alle competenties worden op alle niveaus getoetst.

De vorm van de toets sluit aan bij de aard van de leerlijn waardoor er voldoende afwisseling is in toetsvormen: kennistoetsen, vaardigheidstoetsen, beroepsproducten, assessments. Toetsen nemen over de studie jaren heen toe in complexiteit en gevraagde zelfstandigheid. In jaar 1 en 2 worden beroepsproducten veelal in groepen en voor fictieve opdrachtgevers gemaakt. In het 3^e en 4^e jaar worden beroepsproducten individueel en voor echte opdrachtgever gemaakt. In de laatste twee studie jaren staat reflectieve en integrale toetsing centraal. Zo wordt het leerproces van studenten optimaal ondersteund en gestimuleerd. In de NSE van 2018 [8] beoordelen studenten de toetsing met een 3,5.

De opleiding onderneemt diverse acties om te voldoen aan de kwaliteitscriteria van toetsing, zoals het screenen van alle 32 toetsen en beoordelingsformulieren uit jaar 1 en 2 door de curriculumcommissie (Ongeveer een derde voldeed volledig aan de kwaliteitseisen. Vier toetsen waren onder maat en moesten worden herzien. De overige toetsen voldeden na kleine aanpassingen aan de eisen.) Maar ook toetsconstructie op basis van toetsmatrijzen (waarin de leerdoelen uit het CLOTS-schema zijn vertaald naar de context van een studieonderdeel) en het gezamenlijk en horizontaal nakijken van kennistoetsen met open vragen dragen bij aan de toetskwaliteit. In het kader van transparantie ontvangen studenten bij beroepsproducten en vaardigheidstoetsen beoordelingsformulieren met ontwikkelingsgerichte feedback. Informatie over toetsvorm, het moment van toetsen, de procedures rondom toetsing, het aantal herkansingen en eventuele compensatiemogelijkheden zijn aan het begin van het studiejaar voor studenten beschikbaar via de OER en het Toetshandboek. Beoordelingscriteria zijn voor studenten vooraf beschikbaar via de studenthandleidingen en/of beoordelingsformulieren op de portal. Voor overige maatregelen, bijvoorbeeld ter voorkoming van fraude, wordt verwezen naar het Toetshandboek. Hieruit blijkt dat de opleiding grotendeels voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen van toetsing.

Uit kalibratiesessies en feedback van studenten blijkt dat de uniformiteit in het geven van feedback en de beoordeling van beroepsproducten nog niet optimaal is. Hier wordt voortdurend aan gewerkt door middel van kalibratiesessies en heldere beoordelingsleutels. Dit leidt weliswaar tot meer betrouwbaarheid van beoordelingsformulieren maar gaat soms ten koste van de holistische blik op beroepsproducten.

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 1

ACHTER DE SCHERMEN

4.1 PROGRAMMA

4.2 TOETSING

4

4.2 TOETSING

16

39

Docenten geven aan de beoordeeldruk als hoog te ervaren. In dit kader heeft de curriculumcommissie met ingang van studiejaar 2018-2019 de toetsing van de 'theorie met kleine t' geïntegreerd in het beroepsproduct waarmee de integrale leerlijn wordt getoetst. Daarmee is toetsing in de propedeuse ook betekenisvoller geworden. In hoofdfase 1 is het aantal toetsen nog altijd groot en ook in de afstudeerfase vraagt beoordeling een relatief grote tijdsinvestering. De administratieve processen van het beoordelen zijn recentelijk vereenvoudigd met behulp van het programma Gradework.

Aandachtspunten:

- Uniformiteit in feedback en beoordeling.
- Toetsen kan nog efficiënter (minder toetsen).

Sterk punt:

- Variatie in toetsvormen.

Act

- De curriculumcommissie gaat richtlijnen voor het geven van feedback omschrijven. Daarbij is specifiek aandacht voor een didactisch verantwoorde opbouw (van specifiek en gedetailleerd in jaar 1 naar globaal en holistisch in jaar 4) en voor talentgericht feedback geven. Dat wil zeggen: benadrukken wat goed is in plaats van wat fout is, ofwel: 'nakijken met het groene potlood in plaats van het rode'.
- In navolging van de propedeuse wordt ook in hoofdfase 1 het aantal toetsen teruggebracht; uitgangspunt daarbij is dat toetsen tevens betekenisvoller worden.

Ambitie

Op termijn willen we meer holistisch beoordelen. Dat wil zeggen: niet op onderdelen van beroepsproducten en niet op basis van gedetailleerde criteria

maar op het grotere geheel. En geen losse kennis en vaardigheden toetsen, maar het geheel van gedrag, houding en toepassingsvermogen van de student, in relatie tot de competenties van de opleiding. Toetsen worden dan betekenisvoller.

Holistisch toetsen laat meer ruimte voor creativiteit en talentontwikkeling bij studenten: de beoordelingsformulieren zijn minder 'dichtgetimmerd'.

Bovendien verlaagt het de beoordeeldruk bij docenten. We zien echter een paradox tussen enerzijds het streven naar holistisch, talentgericht toetsen en het streven naar uniformiteit in beoordeling anderzijds. Zodra meer uniformiteit in beoordeling is gerealiseerd gaan we stappen zetten in de richting van holistisch beoordelen.

AANDACHTSPUNTEN:

- Uniformiteit in feedback en beoordeling.
- Toetsen kan nog efficiënter (minder toetsen).

STERK PUNT:

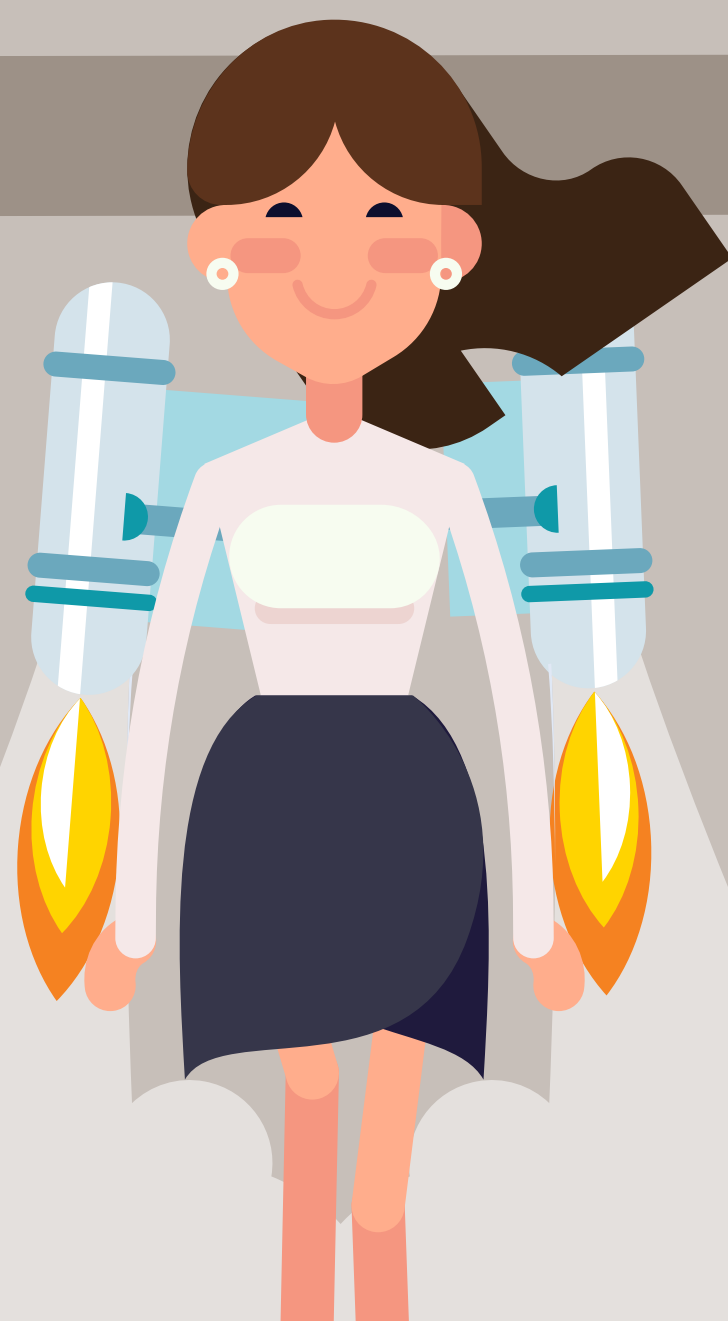
- Variatie in toetsvormen.

**FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 2**

**5.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING**

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 25.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING

5

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS: HOOFDFASE 2

18

39

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS: HOOFDFASE 2

Lisa heeft het grootste deel van hoofdfase 1 afgerond; ze heeft nog twee conceptuele vakken openstaan. Maar ze voldoet aan de stagedrempel.

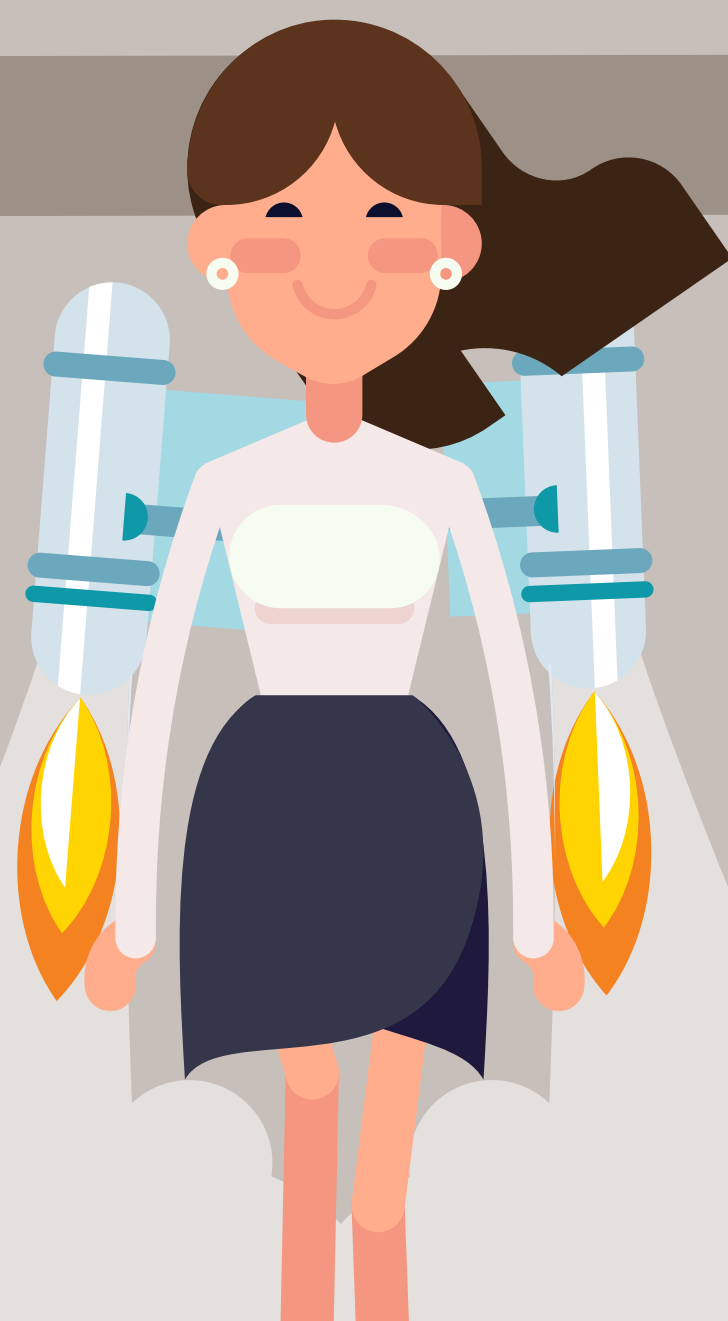
Om zich heen ziet ze veel studenten die vertraging oplopen omdat ze de stage- (of de afstudeer-) drempel niet hebben behaald. Deze studenten maken met hun SLB'er en de studieadviseur een planning. Soms zijn er voor hen extra toetsmomenten of worden oude vakken (van voor de curriculumherziening) nog een keer aangeboden.

Lisa heeft aan het eind van hoofdfase 1 een geschikte stageplaats gevonden bij Job Solutions, een re-integratiebureau waar ze onder meer training en coaching verzorgt op het gebied van zelfregie. Uit Lisa's klas gaan ook een paar studenten in het buitenland op stage, zoals [Lena en Susanne in Azië](#). Anderen kozen voor een stage bij een van de SIC's. Studenten die het aansluitprogramma met de TiU doen vinden een lintstage – een jaar lang 2 dagen per week – op een middelbare school. Dat maakt het voor hen mogelijk om het hele jaar vakken te volgen bij Fontys TP en op de TiU die samen de lintminor 'Academische Oriëntatie TP' vormen.

Hoe ziet Lisa's programma er uit?

Lisa is vier dagen per week bij Job Solutions aanwezig waar ze in het kader van haar stage vooral bezig is met trainen en coachen. Maar ze komt ook nog regelmatig op school. Elke twee weken heeft ze een supervisiebijeenkomst met haar stagebegeleider en een groepje medestudenten. Daar krijgt ze inzicht in eigen gedragspatronen en leert ze experimenteren met nieuw gedrag. In het kader van de competentie Professioneel Werken maakt ze een opdracht over 'ethisch handelen'. Ook daarvoor komt ze een keer naar school voor instructie en begeleiding. Aan het begin en het eind van de stage brengt haar begeleidende docent een bezoek aan de stagebiedende organisatie. Dan wordt onder andere de voortgang ten aanzien van Lisa's leerdoelen besproken.

**FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 2****5.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING****5****FASE 5 VAN DE STUDENTREIS: HOOFDFASE 2**

18

39

Ook voor SLB komt Lisa nog een paar keer naar de Witte Dame. Er zijn een paar groepsbijeenkomsten waarin enerzijds de ervaringen met stage en minor worden gedeeld en anderzijds vooruit wordt gekeken naar de afstudeeropdracht. Lisa wordt gestimuleerd proactief op zoek te gaan naar een opdracht die past bij haar talenten. In een individueel gesprek met haar SLB'er bespreekt ze wat de stage haar aan zelfkennis heeft opgeleverd.

In het tweede semester volgt Lisa haar minor. Ze heeft gekozen voor de minor 'Your Future Work' omdat ze op zoek was naar internationalisering dicht bij huis. In deze Engelstalige Fontysbrede minor werkt ze samen met studenten van verschillende nationaliteiten. Ze leert hoe ze op een gezonde manier kan leven en werken in een steeds sneller veranderende omgeving. Een van Lisa's klasgenoten zoekt de internationale ervaring door een minor te volgen aan een Hogeschool in Finland.

Wat wordt er dit jaar van Lisa verwacht?

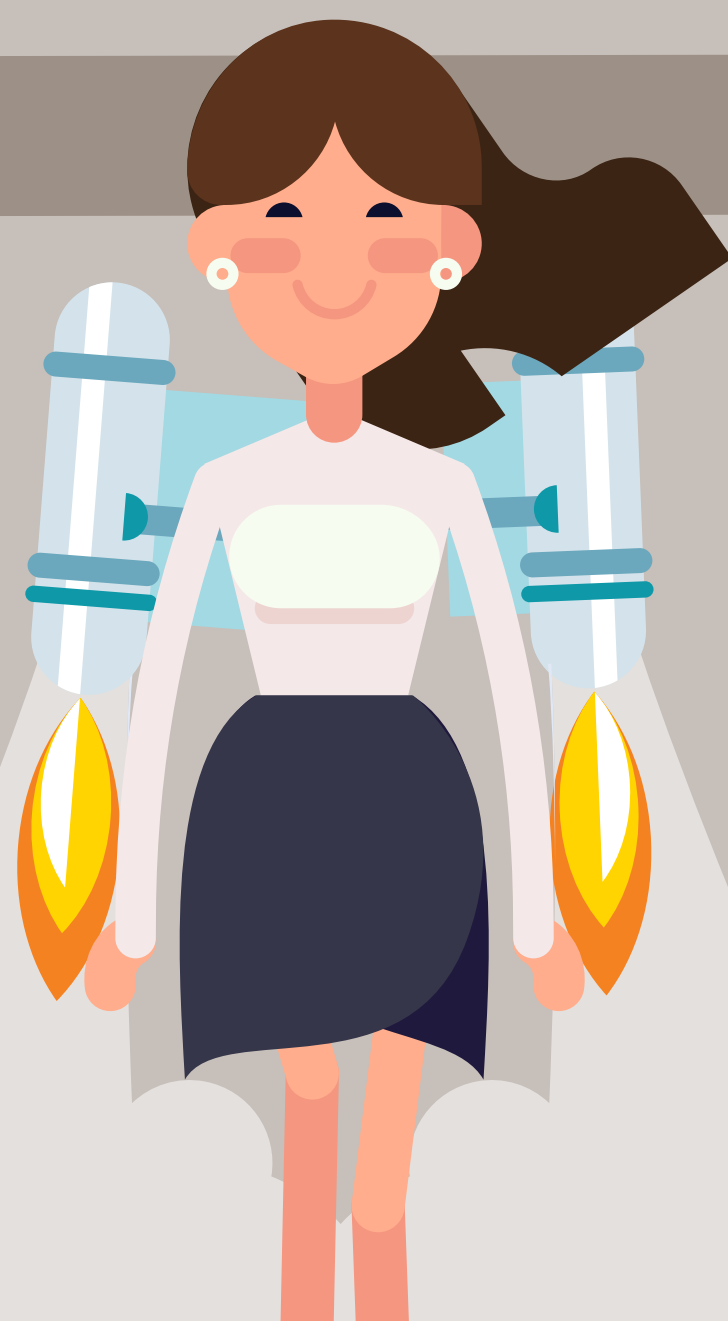
Hoofdfase 2 is voor Lisa heel anders dan de vorige 2 jaren. Waar ze eerder de geleerde uit de theorie heeft gehaald, kan ze nu haar kennis in de praktijk toepassen. Ze werkt samen met professionals uit de praktijk en krijgt hierbij begeleiding vanuit school (supervisie). En waar ze in de eerste twee jaren nog veel in groepjes werkte en vrij veel begeleiding kreeg, moet ze nu veel zelfstandig werken.

Tijdens haar 3^e jaar kijkt Lisa ook vooruit naar volgend jaar, het afstuderen. Daar mag ze pas aan beginnen als ze alle studiepunten uit hoofdfase 1 heeft behaald (en haar stage behaald en minor gevolgd). Tijdens haar stage en minor moet ze dus de twee openstaande conceptuele vakken herkansen. En dat is pittig, want door haar stage en minor heeft ze nauwelijks tijd om colleges te bij te wonen. Gelukkig zijn veel hoorcolleges ook op video beschikbaar.

Hoe wordt Lisa beoordeeld?

De stage wordt beoordeeld door de stagedocent aan de hand van een praktijkdossier. Dit dossier bevat logboeken, stageproducten, een verslag van de supervisiebijeenkomsten, een verslag van de opdracht 'ethisch handelen' en de evaluatie door de praktijkbegeleider.

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 25.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING

5

5.1 STAGE EN INTERNATIONALISERING

19

39

Plan

Uitgangspunt ten aanzien van hoofdfase 2 is dat studenten de ruimte krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Met betrekking tot de stage staat het opdoen van praktijkervaring centraal. De juiste begeleiding op stage moet ervoor zorgen dat de student zijn talenten optimaal kan ontdekken en toepassen in de praktijk en tevens een goed beeld krijgt van de beroepspraktijk.

Ten aanzien van internationalisering is het uitgangspunt: 'Iedere student een internationale ervaring'. In dat kader besteden we onder meer aandacht aan [19]:

- Het ontwikkelen van internationale en interculturele bekwaamheid bij studenten.
- Het internationaliseren van het curriculum.

Check

Het onderwijs in hoofdfase 2 is talentgericht. SLB en de supervisie tijdens de stage dragen – door het vergroten van zelfkennis – sterk bij aan het ontdekken en ontwikkelen van talent.

Daarnaast maakt de keuzeruimte het voor studenten mogelijk hun talenten optimaal te ontwikkelen. Behalve de minor (die ook buiten het instituut gevolgd kan worden) en de stageplaats kunnen studenten ook zelf kiezen welke twee competenties – naast professioneel werken – ze binnen de stage verder willen ontwikkelen. (Alle competenties zijn in hoofdfase 1 op niveau 2 aan bod geweest. De stage biedt dus ruimte voor extra profilering.) Ook het aansluitprogramma met de TiU is een talentgerichte keuzemogelijkheid. Met de TUE zijn ook afspraken [20] gemaakt over doorstroom naar een master (Industrial Design); dit traject betreft echter een pre-master van 30 studiepunten die ná afronding van de TP-opleiding wordt gevolgd.

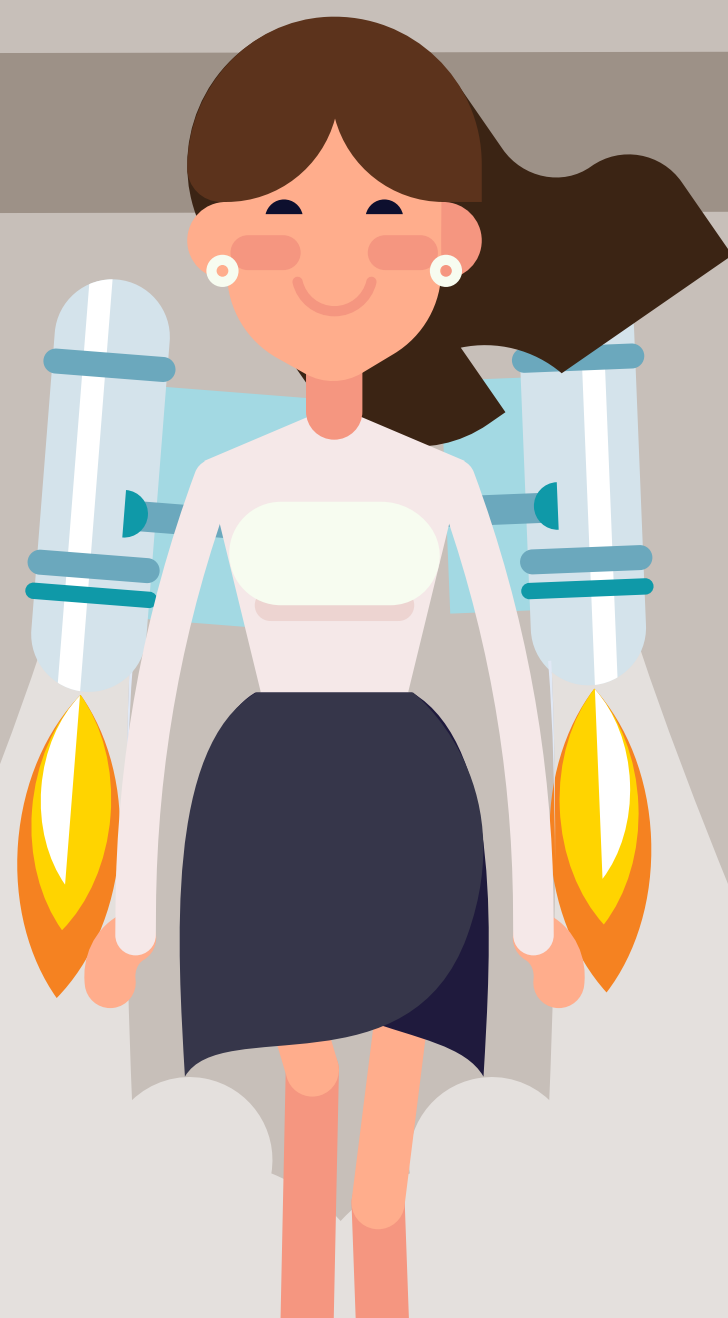

SLB'ers merken dat studenten de keuzemogelijkheden lang niet altijd bewust benutten om hun talenten te ontwikkelen en zich te profileren: de eigen regie over het leerproces kan beter. De vernieuwde opzet van SLB (met name de talentscan en acquisitietraining in het tweede jaar) heeft al verbetering gebracht, maar gezien de profilering van de opleiding willen we de eigen regie over het leerproces naar een hoger niveau brengen.

Stage

Volgens de interne evaluaties van studiejaar 2016-2017 [12] zijn studenten tevreden over hun stageplaats (rapportcijfer 7,5), over hun docentbegeleider (rapportcijfer 7,3) en over de aansluiting tussen de studie en de stage (3,7 op een 5-puntsschaal). In een klankbordbijeenkomst gaven studenten aan dat ze de opdracht ethisch handelen graag meer geïntegreerd zouden zien in de stage.

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 25.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING

5

5.1 STAGE EN INTERNATIONALISERING

19

39

Het expertiseteam Professioneel Werken is hiermee met ingang van studiejaar 2018-2019 aan de slag gegaan.

Stagebiedende organisaties zijn tevreden over de TP-stagiaires. Op de stelling *'De student kon binnen de context van de praktijkorganisatie een zinvolle bijdrage leveren aan de lopende werkzaamheden.'* was in 2017-2018 de gemiddelde score 4,0 op een 5-puntsschaal (n=16). Stageplaatsen worden gescreend op kwaliteit door de stagecoördinatoren; om kwaliteit te behouden streeft de opleiding naar het bestendigen van relaties met de praktijk.

In de interne evaluaties [9] wordt de voorbereiding op de stage door studenten beoordeeld met een 3,3 op een 5-puntsschaal. In de toelichting geven studenten aan graag meer hulp te willen bij het zoeken naar een stageplaats. Het praktijkbureau merkt dat nog niet alle studenten zich proactief opstellen in het proces van stagevoorbereiding en het zoeken naar een stage. Ook hier blijkt zelfregie over het eigen leerproces voor verbetering vatbaar.

Internationalisering

De opleiding biedt elke student de mogelijkheid internationale ervaring op te doen; door middel van en buitenlandstage of minor, maar ook in eigen land; bijvoorbeeld via een Engelstalige minor waar ook buitenlandse studenten aan deelnemen¹⁰.

In studiejaar 2017-2018 hebben 19 TP-studenten hun stage (8) of minor (11) in het buitenland gevolgd; dit aantal is de laatste 5 jaar ongeveer gelijk gebleven. In de NSE 2018 [8] beoordelen studenten de mogelijkheden om buitenlandervaring op te doen matig (3,2); de mate waarin gestimuleerd wordt om in het buitenland te gaan studeren wordt als onvoldoende beoordeeld, maar stijgt wel: 2,6, tegen 2,2 in 2017. Met ingang van studiejaar 2018-2019 zijn daarom mogelijkheden gecreëerd om openstaande vakken waarvan de herkansing tijdens het verblijf in het buitenland valt te herkansen vanuit het buitenland, dan wel tijdens een extra toetsgelegenheid na terugkomst in Nederland (zie ook stagedrempel in de OER).

Het plannen van een buitenlandstage of -minor zonder extra studieachterstand op te lopen komt zo voor meer studenten binnen bereik. Ook docenten worden gestimuleerd en gefaciliteerd om via uitwisselingsprogramma's buitenlandervaring op te doen. De verwachting is dat dat effect heeft op de belangstelling van studenten voor buitenlandstages of – minoren in het buitenland.

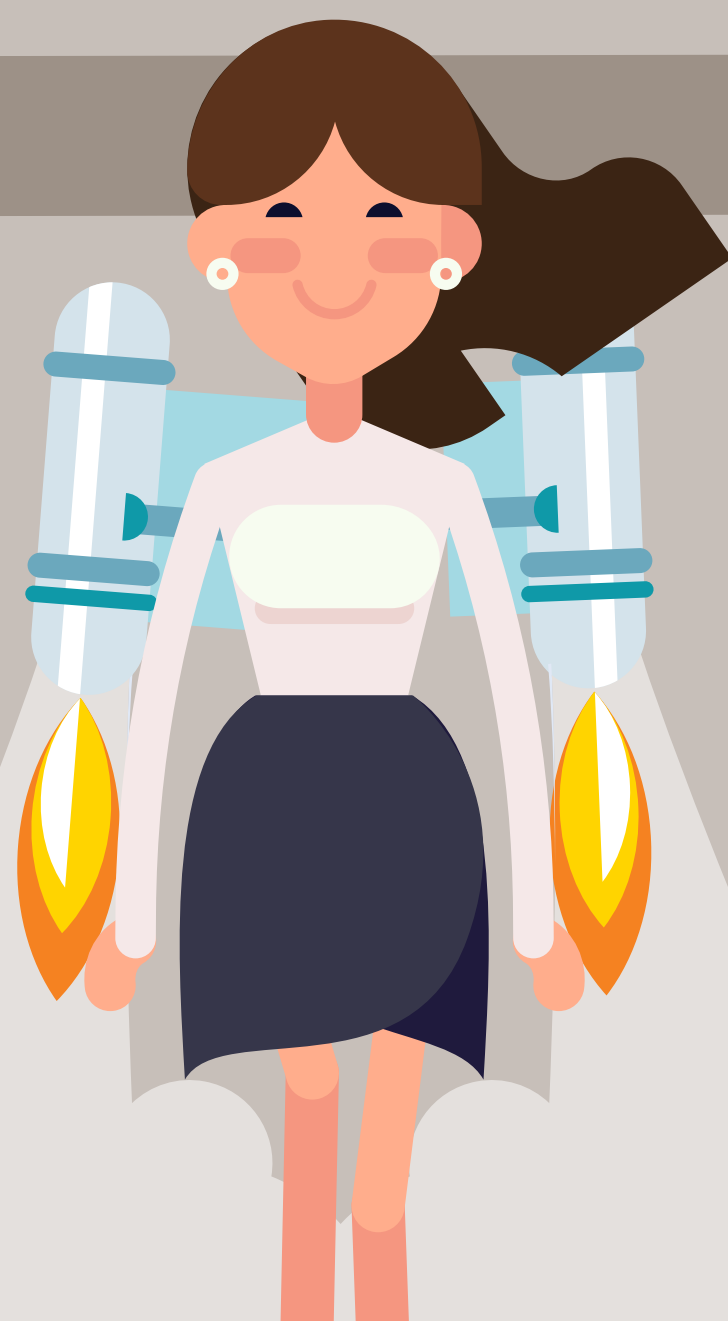
De ontwikkeling van de internationale en interculturele bekwaamheid van studenten krijgt in het huidige curriculum aandacht in de conceptuele leerlijn Interculturele Communicatie ([hoofdfase 1](#)).

10. Studenten kunnen ook in H1 al internationale ervaring opdoen via een studiereis, de International Conference for Applied Psychology, of de Summer school; (zie Hoofdstuk 4 en Kadernotitie.)

**FASE 5 VAN DE STUDENTREIS:
HOOFDFASE 2**

**5.1 STAGE EN
INTERNATIONALISERING**

5

5.1 STAGE EN INTERNATIONALISERING

19

39

De internationalisering van het curriculum kan verder versterkt worden. In het huidige curriculum is die beperkt tot Engelstalige literatuur voor enkele vakken.

Aandachtspunt:

- Studenten ervaren weinig stimulans om buitenlandervaring op te doen.

Sterke punten:

- Talentgericht onderwijs door SLB, supervisie tijdens stage en keuzevrijheid bij minor en stage.
- Ruime mogelijkheden met betrekking tot internationalisering.

Act

- De curriculumcommissie gaat het onderwijsprogramma verder internationaliseren op basis van het Quality Framework Internationalisation. (Dit is een Fontysbreed instrument waarmee internationaliseringsactiviteiten en aspecten van het curriculum overzichtelijk weergegeven kunnen worden.)
- De coördinator Internationalisering onderzoekt waarom de mogelijkheden voor buitenlandervaring zo weinig benut worden.

Ambitie

Hoewel in de vernieuwde opzet van SLB al belangrijke stappen zijn gezet (talentscan, acquisitietraining) streeft de opleiding er naar om de eigen regie van de student ten aanzien van stagevoorbereiding (en de studieloopbaan in het algemeen) verder uit te bouwen. Studenten worden gestimuleerd om gericht te zoeken naar een stageplaats en minor die aansluit bij hun talenten. Dit zou uiteindelijk ook de belangstelling voor internationale stage en minoren moeten vergroten.

AANDACHTSPUNT:

- Studenten ervaren weinig stimulans om buitenlandervaring op te doen.

STERKE PUNTEN:

- Talentgericht onderwijs door SLB, supervisie tijdens stage en keuzevrijheid bij minor en stage.
- Ruime mogelijkheden met betrekking tot internationalisering.

**FASE 6 VAN DE STUDENTREIS:
AFSTUDEERFASE**

**6.1 PROGRAMMA EN
BEOORDELING EINDNIVEAU**

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

6.1 PROGRAMMA EN BEORDELING EINDNIVEAU

6

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

21

39

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

Lisa heeft haar stage en minor afgerond en het is haar ook nog gelukt om de twee openstaande vakken uit het tweede jaar te herkansen en te behalen. (Waarvan één in de 0-week aan het begin van haar vierde jaar.) Dat betekent dat ze aan haar afstuderen mag beginnen.

Tijdens haar stage heeft ze zelfvertrouwen gekregen ten aanzien van haar eigen handelen als professional. Ze weet nu dat ze talent heeft om mensen zelfredzamer te maken. Daar wil ze zich graag verder in ontwikkelen en daarom solliciteert ze naar een afstudeeropdracht bij het lectoraat Mens en Technologie in samenwerking met De La Salle. De medewerkers van dit orthopedagogisch behandelcentrum voor jongeren met lichte verstandelijke beperkingen willen graag een tool waarmee ze geschikte mobiele apps kunnen inzetten om hun doelgroep meer zelfstandigheid, meer eigen regie, te geven. Met deze opdracht gaat Lisa een jaar lang aan de slag.

Wat wordt er van Lisa verwacht dit jaar?

Dit laatste jaar staat in het teken van de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Ze moet haar aandacht verdelen over haar afstudeeropdracht (onderzoek en interventie), keuzevakken, de competentie Assessen én haar persoonlijke profilering naar de arbeidsmarkt. Dat is niet altijd makkelijk, maar des te groter

is de voldoening aan het eind van het studiejaar als blijkt dat Lisa er in geslaagd is om alle ballen goed in de lucht te houden.

Hoe ziet Lisa's programma eruit?

Lisa is dit jaar niet alleen met de opdracht voor De La Salle bezig. Ze volgt in periode 1 en 2 ook een vaardigheids- en een integrale leerlijn Assessen op niveau 3 en twee keuzevakken. De keuzevakken bieden Lisa de mogelijkheid om zich verder te profileren op een bepaald vlak, óf ondersteunen haar bij de afstudeeropdracht. Lisa kiest in periode 1 voor 'Innovatief onderzoek in de praktijk'. Ze verwacht dit goed te kunnen gebruiken als ze onderzoek gaat doen onder jongeren met een licht verstandelijke beperking. In periode 1 werkt ze verder aan haar projectvoorstel voor het lectoraat en De La Salle.

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

6.1 PROGRAMMA EN BEOORDELING EINDNIVEAU

6

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

21

39

Ze wordt daarbij, met 11 medestudenten, gecoacht door een 'werkplaatsdocent'. Die adviseert Lisa onder andere om naar het inloopspreekuur te gaan van de Fontys Commissie Ethiek van Onderzoek om te checken hoe ze om moet gaan met de informatie over cliënten die medewerkers van De La Salle met haar delen. In deze periode stemt ze ook veelvuldig af met haar opdrachtgevers van het lectoraat en De La Salle of ze de praktijkvraag op de gewenste manier aanpakt. In periode 1 maakt Lisa ook een afspraak met haar SLB'er om haar plannen te bespreken voor dit laatste jaar en wat daarna komt.

In periode 2 volgt Lisa het keuzevak Design Thinking. Dat kan ze goed gebruiken als ze aan het eind van het studiejaar haar onderzoeksresultaten moet vertalen in een interventie voor De La Salle. In deze periode start ze ook met de uitvoering van haar onderzoek. Dat was nog niet zo vanzelfsprekend; ze moest daarvoor een 'GO' krijgen van haar assessor, op basis van haar projectvoorstel. Veel van haar medestudenten moesten hun projectvoorstel eerst nog aanpassen op basis van feedback van de assessor voordat ze later in periode 2 alsnog mochten starten met hun onderzoek.

Ook in periode 3 werkt Lisa aan haar onderzoek, waarbij ze nog altijd gecoacht wordt door haar werkplaatsdocent. Er zijn geen keuzevakken meer maar Lisa volgt wel de module 'Profilering naar de arbeidsmarkt'. In deze module wordt ze voorbereid op de uitdagingen van de arbeidsmarkt: Hoe vind ik werk dat bij mijn talent past? Hoe zorg ik dat ik op de juiste manier zichtbaar ben op de arbeidsmarkt? (personal branding); Hoe kan ik overbelasting en burn-out voorkomen?

Aan het eind van periode 3 hoort Lisa van haar assessor dat ze een 7,5 heeft behaald voor haar onderzoek! Dat geeft moed voor het ontwerpen van de interventie; daar zag ze namelijk best een beetje tegenop, omdat haar

cohort het eerste is dat dit moet doen. Ze kan dus geen voorbeelden van andere studenten bekijken. Gelukkig biedt het lectoraat een workshop aan waar ze samen met andere studenten volgens de Design Thinking methode de eerste stappen van het ontwerpproces kan doorlopen. Lisa kan zich nu volledig focussen op het ontwerpen van de interventie voor De La Salle. Ze maakt een keuzetool waarmee apps die geschikt zijn voor jongeren met lichte verstandelijke beperkingen, kunnen worden geselecteerd. Ze gaat praten met ICT-studenten om te checken of wat ze in gedachten heeft ook echt realiseerbaar is. Half juni is, na de nodige stress en een nacht doorwerken het prototype klaar. De opdrachtgevers zijn enthousiast over de demonstratie! Nu nog afwachten hoe haar assessoren het beoordelen.

Hoe wordt Lisa beoordeeld?

De beoordeling van de keuzevakken en Assessen gebeurt aan de hand van beroepsproducten of vaardigheidstoetsen; afhankelijk van het vak. 'Profilering naar de arbeidsmarkt' wordt beoordeeld door de docent op basis van een portfolio met deelopdrachten en een presentatie tijdens de les.

De afstudeeropdracht wordt beoordeeld in drie onderdelen: het projectvoorstel, het onderzoeksrapport en de (demonstratie van de) Interventie. De beoordeling vindt plaats door een eerste assessor – die niet betrokken is geweest bij de begeleiding – en een tweede lezer. De evaluatie door de opdrachtgever wordt als advies meegenomen in de beoordeling.

Nadat haar interventie met een 7 is beoordeeld, heeft Lisa nog één onderdeel te gaan voordat ze haar getuigschrift krijgt: het eindassessment. In een criteriumgericht interview met twee assessoren, wordt nog één keer – nu op niveau 3 – haar reflectief vermogen getoetst. Als dat goed gaat is ze echt 'startbekwaam'. Op naar de getuigschriftuitreiking!

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS:
AFSTUDEERFASE6.1 PROGRAMMA EN
BEOORDELING EINDNIVEAU

6

6.1 PROGRAMMA EN BEOORDELING EINDNIVEAU

22

39

In deze paragraaf is de reflectie op het programma en de beoordeling gecombineerd.

Plan

De opleiding heeft als uitgangspunt dat in de afstudeerfase de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

- Alle competenties worden op niveau 3 beoordeeld.
- De beroepsproducten van de afstudeerfase zijn betekenisvol voor de beroepspraktijk van TP.
- Er is ruimte om de eigen talenten verder te ontwikkelen.

Check*Programma*

Het afstudeerprogramma bestaat uit een *afstudeeropdracht*, *overig onderwijs* en *profilering* (zie [tabel 5](#)). Uit de tabel blijkt dat alle competenties op niveau 3¹¹ beoordeeld worden.

Daarnaast is er ruimte voor extra verdieping of verbreding middels twee – soms competentie-onafhankelijke – keuzevakken¹².

De afstudeeropdracht is met ingang van studiejaar 2017-2018 vernieuwd. In de nieuwe opzet ligt de nadruk meer dan voorheen op het uiteindelijke doel, het ontwikkelen van een interventie. Daarbij is het onderzoek dienend in plaats van leidend. De afstudeeropdracht inclusief de wijze van beoordelen, staat uitgebreid beschreven in de Handleiding Afstudeeropdracht [21].

In deze fase hebben studenten hun talenten veelal in beeld; ten aanzien van talent ligt in deze fase de nadruk dan ook op het verder ontwikkelen van talent en minder op het ontdekken.

De keuzevakken en de vrije keuze van de afstudeeropdracht maken dit mogelijk. In de module 'Profilering naar de arbeidsmarkt' worden studenten bovendien gestimuleerd om zich op die talenten te profileren.

SLB'ers en docenten merken echter ook in deze fase dat studenten lang niet altijd bewust talentgerichte keuzes maken. Ook hier is de zelfregie van de student voor verbetering vatbaar.

Uit de interne evaluaties (2017-2018) [9] blijkt dat studenten tevreden zijn over de begeleiding door de werkplaatsdocent (3,6) en feedback van de assessor (3,8). Ook de keuzevakken zijn positief beoordeeld (met uitzondering van één vak dat in 2018-2019 niet meer wordt aangeboden). In de BOT-gesprekken [10] geven studenten aan dat ze het pittig vinden om hun aandacht te moeten verdelen over de afstudeeropdracht en de overige vakken. Docenten van de keuzevakken en Assessen is gevraagd zich te herbezinnen op de balans tussen leerdoelen en studiebelasting.

Uit de evaluaties [9] onder de praktijkbegeleiders van de afstudeeropdracht blijkt dat driekwart vindt dat er te weinig contact is tussen de begeleidende docent en de opdrachtgever. In deze evaluatie wordt ook gevraagd om aan te geven of de student onder, op of boven hbo-niveau heeft gefunctioneerd. In 2017-2018 werd hier vrijwel altijd aangegeven dat de student 'op hbo-niveau' functioneert (een enkele keer 'boven hbo-niveau').

11. Omdat Assessen op niveau drie beoordeeld wordt, verleent Pearson – uitgever van tests – afgestudeerde TP'ers 'kwalificatieniveau B'. Dat wil zeggen dat ze dezelfde bevoegdheden hebben als academisch geschoolde psychologen.

12. Studenten die het aansluitprogramma met de TIU volgen, volgen in plaats van keuzevakken vakken aan de TIU in het kader van de voorbereiding op de master. De competentie assessen ontwikkelen zij op niveau 3 middels het van Psychodiagnostiek aan de TIU.

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS:
AFSTUDEERFASE6.1 PROGRAMMA EN
BEORDELING EINDNIVEAU

6

6.1 PROGRAMMA EN BEORDELING EINDNIVEAU

22

39

Het rendement in de oriëntatiefase van de afstudeeropdracht was in 2017-2018 laag: slecht 27% behaalde in één keer een voldoende voor het projectvoorstel. Na de herkansing¹³ liep dit op tot 78%.

Het rendement van de uitvoeringsfasen was hoog: 80% behaalde zonder herkansing een voldoende voor het onderzoek en 87% voor de Interventie. De oriëntatiefase lijkt dus een goede selectiefunctie te hebben. Aanpassingen in de doorlopende leerlijn 'Onderzoeken' die het expertiseteam in studiejaar 2018-2019 gaat doorvoeren (zie ACT, [Hoofdstuk 1.2](#) (pag. 3) moeten op termijn studenten beter voorbereiden op de afstudeeropdracht.

Beoordeling eindniveau

Alle onderdelen van het afstudeerprogramma moeten met een voldoende afgesloten worden; dat betekent dat alle leerdoelen op niveau 3 (zie [CLOTS-schema](#)) zijn behaald. (Voor mogelijkheden met betrekking tot herkansing: zie [OER](#)). De betrouwbaarheid, validiteit en transparantie van de beoordeling worden op diverse manieren bevorderd (zie ook [tabel 5](#)):

- Ten behoeve van eenduidigheid in de beoordeling vinden voor alle studieonderdelen regelmatig kalibratiesessies plaats.
- Assessoren worden aangewezen door de examencommissie op basis van vaststaande kwaliteitscriteria. (Zie Kwaliteit van toets en beoordeling HRM en Psychologie 2018-2021 [22]). De eerste aanstellingsbrieven zijn verstuurd in augustus 2018.
- Bij wijze van peer review worden beroepsproducten uit de afstudeerfase uitgewisseld met andere TP-opleidingen. In het voorjaar van 2018 is feedback ontvangen op twee afstudeerscripties en interventies nieuwe stijl¹⁴, de bijbehorende ingevulde beoordelingsformulieren en de Studentenhandleiding Afstudeeropdracht. De betreffende TP-docent van de HAN was positief over de gekalibreerde beoordelingsformulieren en over het niveau van de scripties.

In het kader van efficiëntie werd de suggestie gedaan om de werkplaatsdocent als assessor of 2^e beoordelaar te laten fungeren. Als aandachtspunt werd benoemd dat sommige assessoren mogelijk te hoge eisen stellen aan het onderzoek. Dit bevestigt ons eigen beeld, en is opgepakt in de – hieronder beschreven – nieuwe opzet van de begeleiding. De opleiding is nog in afwachting van feedback op de eindproducten van de leerlijn Assessen.

Het streven naar betrouwbaarheid en transparantie heeft geleid tot een tijdsintensieve beoordeling van de afstudeeropdracht. De efficiëntie van de beoordeling is dan ook voor verbetering vatbaar. Een eerste stap daarin is het inzetten van de werkplaatsdocent als tegenlezer.

De feedback vanuit peer review is besproken door de curriculumcommissie en afstudeercoördinatoren en heeft – in combinatie met de eerste eigen ervaringen met de nieuwe opzet van de afstudeerfase – geleid tot de volgende aanpassingen in studiejaar 2018-2019:

- Om studenten beter voor te bereiden op de afstudeeropdracht is terminologie rondom de aanpak van integrale leerlijnen in de propedeuse en Hoofdfase 1 aangepast aan de terminologie van de afstudeeropdracht.
- Om optimale afstemming tussen begeleiders en assessoren onderling mogelijk te maken wordt afstudeerbegeleiding voor zoveel mogelijk groepen op één vaste dag geroosterd. De dag begint met kalibratie over de wijze van feedback geven en beoordelen. Begeleiding vindt plaats in groepen van 10 studenten. Elke begeleider is ook assessor (van een andere groep) en vice versa. In het kader van efficiëntie zijn de werkplaatsdocenten ingezet als tweede lezer.
- Om gericht te kunnen begeleiden is de groep van een werkplaatsdocent in de onderzoeksfase verdeeld in twee subgroepen die elk om de week een bijeenkomst hebben. Bij de verdeling worden studenten met vergelijkbaar onderzoek (kwalitatief of kwantitatief) bij elkaar geplaatst.

13. Studenten die de herkansing niet behaalden, konden in periode 3 herstarten.

14. Het betrof scripties van de deeltijdopleiding; van de voltijd waren nog geen scripties nieuwe stijl beschikbaar.

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE

6.1 PROGRAMMA EN BEORDELING EINDNIVEAU

6

6.1 PROGRAMMA EN BEORDELING EINDNIVEAU

22

39

Aandachtspunten:

- Ervaren studiebelasting in Periode 1 en 2.
- Contact tussen begeleidende docent en opdrachtgever.
- Tijdsintensieve beoordeling afstudeeropdracht.
- Hoge eisen die sommige assessoren stellen aan de afstudeeropdracht.

Sterke punten:

- Betekenisvolle afstudeeropdracht: in de praktijk, op relevante, actuele thema's (zoals technologie en zelfregie).
- Talentgericht onderwijs door keuzemogelijkheden en profilering naar de arbeidsmarkt.

Act

- De studiebelasting in Periode 1 en 2 wordt opnieuw geëvalueerd. Indien nodig worden maatregelen genomen.
- In de nieuwe opzet van de afstudeerbegeleiding (zie Check) wordt er expliciet op toegezien dat begeleidende docenten in elke fase van de opdracht contact hebben met de opdrachtgever.
- In studiejaar 2018-2019 wordt de nieuwe opzet van de afstudeerbegeleiding geëvalueerd, met in het bijzonder aandacht voor de efficiëntie van beoordelen en de uniformiteit in eisen die assessoren stellen aan producten.

Ambitie

De opleiding streeft naar maximale zelfregie van studenten over hun studie en over de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Het streven is dat studenten de afstudeerfase gaan benutten als mogelijkheid om hun eigen talenten te ontplooiën en zich zodoende optimaal te profileren richting de arbeidsmarkt.

AANDACHTSPUNTEN:

- Ervaren studiebelasting in Periode 1 en 2.
- Contact tussen begeleidende docent en opdrachtgever.
- Tijdsintensieve beoordeling afstudeeropdracht.
- Hoge eisen die sommige assessoren stellen aan de afstudeeropdracht.

STERKE PUNTEN:

- Betekenisvolle afstudeeropdracht: in de praktijk, op relevante, actuele thema's (zoals technologie en zelfregie).
- Talentgericht onderwijs door keuzemogelijkheden en profilering naar de arbeidsmarkt.

**FASE 7 VAN DE STUDENTREIS:
START OP DE ARBEIDSMARKT**

**7.1 AANSLUITING
ARBEIDSMARKT**

FASE 7 VAN DE STUDENTREIS:
START OP DE ARBEIDSMARKT7.1 AANSLUITING
ARBEIDSMARKT

FASE 7 VAN DE STUDENTREIS: START OP DE ARBEIDSMARKT

De getuigschriftuitreiking was één groot feest en daarna heeft Lisa zichzelf een welverdiende vakantie gegund. Maar niet te lang, want ze staat te popelen om aan de slag te gaan! Lisa heeft geluk want ze kan aan de slag als coach bij het bedrijf waar ze vorig jaar stage heeft gelopen. Nu kan ze in praktijk brengen wat ze de afgelopen jaren heeft geleerd.

Een aantal van haar medestudenten gaat eerst nog verder studeren; dat geldt ook voor hen die het aansluitprogramma met de TIU hebben gevolgd. Lisa hoort van medestudenten regelmatig dat ze het moeilijk vinden om werk als TP'er te vinden maar zelf heeft ze de indruk dat er volop werk is voor TP'ers; je ziet het alleen niet terug in kant-en-klare vacatures. Een aantal ondernemende medestudenten gaat als ZZP'er aan de slag; als coach, trainer of adviseur. Met een beetje creativiteit en een ondernemende houding kun je ver komen.

Om te zorgen dat ze blijft in haar vakgebied en ervaringen kan uitwisselen met vakgenoten is Lisa lid geworden van de Nederlandse Beroepsvereniging Toegepaste Psychologie (NBTP) en van de Alumnivereniging van de opleiding.

De Alumnivereniging organiseert regelmatig bijeenkomsten met interessante lezingen.

Terugkijkend op de afgelopen vier jaar realiseert Lisa zich dat ze een prachtige opleiding heeft afgerond. Ze wil haar ervaringen graag delen met nieuwe potentials en daarom biedt ze aan om op de eerstvolgende Open Dag van Toegepaste Psychologie aanwezig te zijn om middelbare scholieren voor te lichten over de Opleiding Toegepaste Psychologie bij Fontys.

FASE 7 VAN DE STUDENTREIS:
START OP DE ARBEIDSMARKT7.1 AANSLUITING
ARBEIDSMARKT

7

7.1 AANSLUITING ARBEIDSMARKT

25

39

Plan

- In het kader van *talent* en *eigen regie* heeft de opleiding als uitgangspunt dat afgestudeerden een helder beeld hebben van de positie die zij in de beroepspraktijk kunnen en willen innemen.
- Uitgangspunt van de opleiding is dat 70% van de werkende afgestudeerden een baan op niveau vindt in het werkveld van TP. (Volgens de hbo-monitor 2017 is dat landelijk 68%.)

Check

De kansen op werk binnen de beroepspraktijk van TP lijken in de afgelopen jaren verbeterd te zijn; vooral voor studenten met een ondernemende houding, die kansen zien en benutten. Dit werd bevestigd in een bijeenkomst met de Werkveldadviescommissie in het voorjaar van 2018: *De student kan zijn/haar eigen toekomst pakken (zelf opbouwen en vormgeven).*

Nog niet alle studenten lijken zich echter te realiseren wat ze – als afgestudeerde – allemaal kunnen en wat ze voor de praktijk kunnen betekenen. Dit blijkt onder meer tijdens het assessment aan het eind van de opleiding. Studenten zijn prima in staat om – op basis van bijvoorbeeld ervaring tijdens stage en afstuderen – hun eigen sterke punten (talenten) en verbeterpunten te benoemen. Maar de transfer van hun talenten naar andere, op dat moment nog onbekende, contexten en werkvelden kunnen ze over het algemeen moeilijk maken. Dat maakt het moeilijk om kansen op de arbeidsmarkt te zien.

De doorlopende Praktijkleerlijn in het curriculum en de module 'Profilering naar de arbeidsmarkt' zijn in dit kader stappen in de goede richting, maar het blijft een aandachtspunt. Tegelijkertijd merken we ook dat de beroepspraktijk de TP'er niet altijd goed in beeld heeft. We zien nog weinig passende functiebeschrijvingen voor afgestudeerden. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat de

opleiding nog relatief jong is (de eerste afgestudeerden kwamen in 2011 op de arbeidsmarkt). Een eerste stap richting het vergroten van de zichtbaarheid is het uitbouwen van de Stagemarkt – later Praktijkmarkt – naar een Praktijkevent (samen met HRM), waar de praktijk kennis kan maken met de opleiding en onze studenten. Maar we zien ook een taak voor de beroepsvereniging NBTP. Ook het afvaardigen van een vertegenwoordiger van de gezamenlijke TP-opleidingen naar de NBTP is een stap in de richting van meer zichtbaarheid van de TP'er.

De aansluiting met de arbeidsmarkt wordt op diverse manier gevolgd.

- In 2017 is een werkgeversonderzoek uitgevoerd onder leidinggevenden van afgestudeerden van de opleiding [7]. De antwoorden op de vraag *Zijn de eindkwalificaties relevant om het beroep als TP'er uit te oefenen?* wezen uit dat het competentieprofiel van de opleiding past bij de functies en werkzaamheden van de afgestudeerden. Op basis van de vraag *Beheersen de alumni de eindkwalificaties?* was de conclusie dat de afgestudeerden voldoende geschoold zijn. Volgens het werkgeversonderzoek [7] had in 2017 72% van de afgestudeerden werk, 23% studeerde en 5% was werkzoekend. Volgens het alumnionderzoek van 2015 [6] was toen nog 20% van de afgestudeerden werkzoekend. Van alle werkende alumni had in 2017 70% een baan in het werkveld van TP [7]; in 2014 was dat 66% [6]. Van de werkenden in 2017 werkte 25% buiten het werkveld van TP en 5% als ZZP'er. In het alumni-onderzoek uit 2015 geeft 64% van de ondervraagden aan dat de opleiding een goede basis vormt.
- Ruim 20% van de afgestudeerden studeert door. Een deel via het aansluitprogramma met de TiU. Volgens onze contactpersoon bij de TiU presteren deze studenten goed in de masteropleiding: *Het gemiddelde cijfer voor de mastervakken was 7,4 en twee studenten slaagden cum laude. Het rendement van onze eigen studenten ligt veel lager in de master, dus ze doen het heel goed!*

FASE 7 VAN DE STUDENTREIS:
START OP DE ARBEIDSMARKT7.1 AANSLUITING
ARBEIDSMARKT

7

7.1 AANSLUITING ARBEIDSMARKT

25

39

Aandachtspunt:

- Nog niet alle studenten realiseren zich wat ze – als afgestudeerde TP'er – allemaal kunnen en wat ze voor de praktijk kunnen betekenen.
- TP'ers zijn relatief onzichtbaar op de arbeidsmarkt.

Sterk punt:

- Het aantal TP'ers dat werk vindt binnen het werkveld van TP stijgt.

Act

- De invulling van de thema's 'ondernemende houding' en 'creativiteit' (zie ook [Hoofdstuk 1](#)) wordt (onder meer) geplaatst in de context van eigen regie van studenten over hun studieloopbaan en over hun start op de arbeidsmarkt.
- In 2018 wordt met alle TP-opleidingen gezamenlijk een nieuw alumni-onderzoek uitgevoerd met daarin onder meer aandacht voor het percentage dat werk heeft, het percentage dat doorgestudeerd heeft, de aard van de werkvelden) en het niveau van de functies. In dit onderzoek worden ook de specifieke resultaten voor Fontys TP in kaart gebracht. Op basis daarvan wordt bekeken welke aanpassingen in het curriculum nodig zijn.
- Aanvullende vragen vanuit Fontys voor dit onderzoek betreffen het beeld dat alumni hebben van de positie die zij willen vervullen op de arbeidsmarkt, hun waardering voor de breedte van de opleiding en de ruimte voor persoonlijke profilering, en de mate waarin ze in de praktijk te maken hebben met de profileringsthema's *talent*, *geluk*, *eigen regie* en *technologie*.

Ambities

De opleiding streeft naar een optimale aansluiting tussen de opleiding en de beroepspraktijk. In dit kader willen we goed in het vizier houden wat de praktijk en de maatschappij vragen van TP'ers; niet alleen wat nuttige interventies zijn, maar ook welke competenties nodig zijn om bijvoorbeeld interdisciplinair te

kunnen samenwerken. Tegelijkertijd willen en moeten we voor zowel onze eigen studenten als de beroepspraktijk duidelijk maken wat TP'ers kunnen. Met andere woorden: studenten zelfregie meegeven en (mede daardoor) als opleiding zichtbaarder worden op de arbeidsmarkt.

AANDACHTSPUNT:

- Nog niet alle studenten realiseren zich wat ze – als afgestudeerde TP'er – allemaal kunnen en wat ze voor de praktijk kunnen betekenen.
- TP'ers zijn relatief onzichtbaar op de arbeidsmarkt.

STERK PUNT:

- Het aantal TP'ers dat werk vindt binnen het werkveld van TP stijgt.

LEESWIJZER DEELTIJD

De zelfevaluatie van de deeltijdopleiding heeft dezelfde opbouw als die van de voltijdopleiding. We volgen een deeltijdstudent vanaf het moment dat hij zich gaat oriënteren op de opleiding tot aan zijn eerste stappen op de arbeidsmarkt na het behalen van zijn diploma. De studentreis weerspiegelt de 'do'-fase uit de PDCA-cyclus vanuit het perspectief van de student. (Soms aangevuld met 'Do achter de schermen' als het aspecten betreft waar de gemiddelde student geen weet van heeft). In de reflectie op het betreffende deel van de studentreis komen Plan, Check en Act aan bod. De tabel hiernaast geeft aan waar de beoordelingsstandaarden aan bod komen.

De deeltijdopleiding is onlangs volledig vernieuwd. In studiejaar 2017-2018 is de nieuwe modulaire deeltijdopleiding van start gegaan met twee modules (van 30 studiepunten elk) en in 2018-2019 zijn de volgende twee modules gestart. Daarnaast wordt in 2018-2019 het derde en vierde jaar van de opleiding oude stijl aangeboden. In de studentreis volgen we Rob in het eerste en tweede jaar van de nieuwe, modulaire opzet en Bart in het 3^e en 4^e jaar van de opleiding oude stijl.

	HOOFDSTUK	ONDERWERPEN	BEOORDELINGS- STANDAARD
1	ORIËNTATIE OP DE OPLEIDING	<ul style="list-style-type: none">• KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING• BEOOGDE LEERRESULTATEN	1
2	INTRODUCTIE	<ul style="list-style-type: none">• VOORZIENINGEN• DOCENTENTEAM	2
3	HET EERSTE JAAR	<ul style="list-style-type: none">• PROGRAMMA	2
4	HET TWEEDE JAAR	<ul style="list-style-type: none">• PROGRAMMA• EXAMEN- EN CURRICULUMCOMMISSIE• TOETSING	2; 3
5	HET DERDE JAAR	<ul style="list-style-type: none">• STAGE• INTERNATIONALISERING	2
6	DE AFSTUDEERFASE	<ul style="list-style-type: none">• PROGRAMMA• BEOORDELING EINDNIVEAU	2; 4
7	START OP DE ARBEIDSMARKT	<ul style="list-style-type: none">• AANSLUITING ARBEIDSMARKT	4

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

HOOFDSTUK 2 - INTRODUCTIE

HOOFDSTUK 3 - HET EERSTE JAAR

HOOFDSTUK 4 - HET TWEEDE JAAR

HOOFDSTUK 5 - HET DERDE JAAR

HOOFDSTUK 6 - AFSTUDEERFASE

HOOFDSTUK 7 - START OP DE ARBEIDSMARKT

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

1

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

27

39

FASE 1 VAN DE STUDENTREIS: ORIËNTATIE

Rob is 29 jaar, vrijgezel, woont in Goirle en werkt sinds 6 jaar als sportdocent op een middelbare school. Hij vindt het leuk om met jongeren te werken maar vindt gymles geven te beperkt. Bovendien krijgt hij steeds meer last van blessures. Daarom heeft hij besloten het roer om te gooien. Hij overweegt om parttime te gaan werken en daarnaast Toegepaste Psychologie te gaan studeren (in deeltijd). Om zich te oriënteren gaat hij naar de open dag van Fontys TP in Tilburg. Daar volgt hij een algemene voorlichting en stelt vragen aan docenten en studenten om zich een helder beeld van de opleiding te kunnen vormen.

Wat leert Rob bij Fontys TP modulaire deeltijd?

Zie [ZE voltijd](#).

Waar wordt Rob voor opgeleid bij Fontys TP modulaire deeltijd?

Zie [ZE voltijd](#).

Wat typeert de modulaire deeltijdopleiding TP van Fontys?

Een belangrijk voordeel van de modulaire deeltijdopleiding is de flexibiliteit in tijd, plaats en context. De bacheloropleiding TP bestaat uit acht modules van 30 studiepunten die in verschillende volgorde te volgen zijn.

Een module eerder afronden (of bijvoorbeeld een paar weken wat meer of minder tijd aan je studie besteden) is mogelijk. Per module staan de kennis en vaardigheden van een bepaalde competentie of beroepsrol centraal, behalve bij de module Body of Knowledge (BOK), die algemene psychologische basiskennis bevat. In iedere module – met uitzondering van BOK – is aandacht voor praktijkleren. Je bepaalt zelf of je op dezelfde praktijkplek (bijvoorbeeld je eigen werkplek) alle modules doet of juist op verschillende plekken ervaring op gaat doen. Zo bouw je een 'werkervaringsportfolio' op waarmee je je kunt profileren. Als je niet over een geschikte werkplek beschikt om praktijkopdrachten te doen wordt gezocht naar een praktijkplek elders.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

1

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

27

39

Een groot deel van de opleiding volg je online (bijvoorbeeld kennisclips) of door middel van zelfstudie ('@home'). Voor colleges, trainingen en projectbegeleiding kom je - als je twee modules volgt - gemiddeld een keer per week op dinsdag of donderdag (van 17:45 - 21:45u) naar Fontys ('@Fontys'). Het onderwijs '@Fontys' wordt verzorgd in kleine groepen, van ongeveer 15 studenten. Daarnaast leer je op je praktijkplek ('@work').

Net als bij de voltijdopleiding is het onderwijs bij de modulaire deeltijdopleiding talentgericht. Zo staat bijvoorbeeld in de module 'Mind the Gap; talent, proces, project' het ontdekken van talent (van jezelf én anderen) centraal, maar ook hoe je talent kunt inzetten ten behoeve van de organisatie.

Ook wordt rekening gehouden met eerder verworven competenties door leerwegonafhankelijke toetsing. Dat betekent dat studenten die bepaalde kennis of vaardigheden al beheersen versneld kunnen deelnemen aan toetsen [23]. Om het TP-diploma te kunnen behalen moeten zes verplichte modules met een voldoende zijn afgerond, namelijk de BOK-module, Onderzoek, Psychodiagnostiek, Mind the Gap (talent, proces, project), een van de Interventie-modules (preventie, trainen of coachen) en tot slot de kwalificatiemodule die bestaat uit een afstudeeropdracht. Daarnaast volg je twee modules naar keuze. Dat kunnen de andere Interventiemodules zijn, maar ook modules buiten het eigen instituut. De deeltijdopleiding is ontwikkeld in samenwerking met de Fontys opleiding Pedagogiek; ook daar kunnen keuzemodules gevolgd worden.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

1

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

28

39

1.1 Karakteristiek van de opleiding

Plan

Voor algemene uitgangspunten: zie [ZE voltijd](#), met uitzondering van de parallelle teams. Voor de doelgroep 'volwassenen' moet het hoger onderwijs flexibeler vormgegeven worden, onder andere door maatwerk in de afstemming op reeds verworven competenties [24]. Een belangrijke doelstelling bij de modulaire deeltijdopleiding TP is dan ook flexibilisering in context, plaats en tijd.

Check

Voor check op algemene uitgangspunten: Zie [ZE voltijd](#).

Flexibilisering in context is vormgegeven door studenten zelf te laten bepalen in welke context ze praktijkopdrachten uitvoeren. Dit betekent dat niet per definitie alle werkvelden uit het landelijk profiel aan bod komen (zoals bij de voltijd wel het geval is). Ook is er, naast de verplichte modules, ruimte om aanvullende modules naar eigen voorkeur te kiezen.

Flexibiliteit in plaats is vormgegeven door een deel van de opleiding online aan te bieden; dit zorgt tevens voor *flexibiliteit in tijd*. Ook het leerwegaafhankelijk toetsen zorgt voor flexibiliteit in tijd: een student die een competentie al beheerst kan de opdracht eerder inleveren.

Sterke punten:

- Flexibiliteit in tijd, plaats en context
- Praktijkleren
- Verder: zie [ZE voltijd](#)

Act

- Op dit moment zijn er geen concrete plannen voor wijzigingen in de profilering. Wel wordt de strategie van het instituut herzien voor de periode vanaf 2020.
- Flexibiliteit wordt verder uitgebreid door meer modules aan te bieden, waardoor de keuzevrijheid (ten aanzien van volgorde en inhoud) toeneemt. In 2018-2019 worden de modules *Trainen* en *Onderzoek* ontwikkeld en in 2019-2020 *Psychodiagnostiek* en de *Kwalificatiemodule*.

Ambitie

De opleiding wil de flexibiliteit in tijd en plaats verder uitbouwen door ook online begeleiding (live contact met docenten en medestudenten) aan te bieden. De huidige online leeromgeving is daarvoor nog niet geschikt.

1.2 Beoogde leerresultaten

Plan

Afgestudeerden van de deeltijdopleiding krijgen hetzelfde diploma als afgestudeerden van de voltijdopleiding. De beoogde leerresultaten zijn dan ook hetzelfde.

In [tabel 1](#) is te zien welke competentie centraal staat in de bestaande, en de nog te ontwikkelen modules. De competentie *Professioneel werken* komt ook in de andere modules aan bod.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

1

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

28

39

Check*Inhoud*Zie [ZE voltijd](#).

Waar op de voltijd voor de competentie *Beïnvloeden van gedrag* alle onderdelen (voorlichten, trainen, coachen en adviseren) op niveau 1 en 2 aan bod komen, is dat op de modulaire deeltijd alleen het geval als studenten daar zelf voor kiezen. Dat komt ten goede aan talentgericht onderwijs, maar maakt de opleiding ook minder breed.

De aandachtspunten vanuit het werkgeversonderzoek [7] – ondernemerschap en creativiteit – hebben voor de deeltijdopleiding een andere betekenis.

Studenten moeten zelf een voor de module geschikte en voor henzelf gewenste praktijkplek vinden. Dit vinden ze soms nog lastig; ze voelen zich onvoldoende bekwaam en zelfverzekerd. Om dit te verbeteren is in juni 2018 een workshop aangeboden aan eerstejaars die hen handvatten geeft voor het vinden van een geschikte praktijkplek [25]. Ook voor aankomende eerstejaars was er in juni een introductieavond over dit onderwerp.

Doordat studenten werken aan grote langdurige projecten is er – meer dan op de voltijd – ruimte voor creativiteit.

*Niveau*Zie [ZE voltijd](#).**Act**Zie [ZE voltijd](#).

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

2

HOOFDSTUK 2 - INTRODUCTIE

29

39

FASE 2 VAN DE STUDENTREIS: INTRODUCTIE

Na zijn bezoek aan de open dag is Rob erg enthousiast over de opleiding en hij meldt zich aan voor de deeltijdopleiding Toegepaste Psychologie bij Fontys. Hij kan nog een studiekeuze-check doen, maar dat is op de deeltijdopleiding niet verplicht. Rob is overtuigd van zijn keuze en vindt de check dan ook niet nodig. Na zijn aanmelding krijgt hij een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst in juni. Daar krijgt hij praktische informatie en uitleg over de noodzaak van een geschikte praktijkplek.

Op een dinsdagmiddag eind augustus rijdt Rob naar het Fontyscomplex aan de Stappegoorweg in Tilburg voor een introductiebijeenkomst. Vandaag maakt hij nader kennis met zijn medestudenten en de docenten die hem dit eerste jaar les gaan geven. Al snel wordt duidelijk dat zijn klas bestaat uit een zeer diverse groep; variatie in leeftijd, werkervaring en vooropleiding.

Welk begeleiding kan Rob verwachten?

Het eerste aanspreekpunt voor vragen is de docent. Lessen vinden plaats in groepjes van ongeveer 15 studenten, dus er is ruimte voor individuele aandacht. Voor vragen over zijn studieloopbaan kan Rob terecht bij de studieadviseur (op afspraak, of op het inloopspreekuur).

Voor studenten met een functiebeperking, en voor ondernemers en topsporters zijn dezelfde voorzieningen beschikbaar als op de voltijd.

Waar gaat Rob onderwijs volgen?

Tijdens de introductiebijeenkomst krijgt Rob een rondleiding door het gebouw waar hij zijn opleiding gaat volgen. De deeltijdopleiding is gevestigd op de begane grond van de A-vleugel van het Mollergebouw aan de Stappegoorweg in Tilburg. Soms zijn er ook bijeenkomsten op de eerste verdieping bij Pedagogiek. Er zijn voldoende goed geëquipeerde leslokalen en overleg/projectruimtes voorzien van presentatieschermen. Daar kunnen kleine groepen studenten en/of medewerkers overleggen. In de open ruimte zijn flexibele werkplekken waar interactie met medewerkers en/of studenten onderling kan plaatsvinden. In de mediatheek is een ruime collectie informatiedragers voor de opleiding beschikbaar. Veel hiervan is ook via de portal van het instituut toegankelijk.

Waar vindt Rob zijn rooster (en andere belangrijke informatie)?

Zie [ZE voltijd](#).

Wie zijn Rob's docenten?

Zie [ZE voltijd](#).

De docenten van de deeltijdopleiding vormen geen afzonderlijk team; ze zijn lid van een van de drie parallelle teams van de voltijdopleiding.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

2

HOOFDSTUK 2 - INTRODUCTIE

30

39

2.1 Voorzieningen**Plan**

Ten aanzien van de voorzieningen hanteert de opleiding het uitgangspunt dat huisvesting en materiële voorzieningen toereikend zijn om het onderwijsprogramma te realiseren en studenten activeren in hun leerproces. Ten aanzien van begeleiding streeft de opleiding naar talentgerichte begeleiding, ofwel begeleiding op maat. (zie ook [ZE voltijd](#))

Check

De opleiding beschikt over voldoende goed geëquipeerde leslokalen. Projectruimtes waar kleine groepen studenten of docenten kunnen overleggen worden veelvuldig gebruikt. Studenten beoordelen de beschikbaarheid van werkplekken in de NSE 2018 [8]¹⁵ voldoende (3,6 tegen 2,3 op de voltijd). De mediatheek biedt ruimschoots mogelijkheden ter ondersteuning van de uitvoering van studieprojecten en opdrachten en wordt in de NSE 2018 [8] goed beoordeeld: 3,9.

Over het algemeen beoordelen deeltijdstudenten de faciliteiten goed: 3,8 (Interne evaluatie [9], 5-puntsschaal). Wel geven ze in de interne evaluatie aan dat een digitale leeromgeving, die beter geschikt is voor een-op-een begeleiding, wenselijk is. Deeltijdstudenten beoordelen de informatie over studievoortgang in de NSE van 2018 [8] als voldoende (3,6).

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de voorzieningen voor deeltijdstudenten grotendeels in orde zijn. Ten aanzien van begeleiding is de diversiteit van de instroom een aandachtspunt. Hoewel klassen klein zijn en er dus ruimte is voor individuele aandacht is het een uitdaging voor de docent om elke student de passende begeleiding te geven. In de interne evaluatie [9] beoordelen studenten de begeleiding als goed (3,7) maar geven tevens aan graag meer individuele begeleiding te willen.

Sterk punt:

- Kleine klassen.

Act

De begeleiding wordt geëvalueerd met studenten en docenten. Specifiek aandachtspunt daarbij is de wijze waarop omgegaan wordt met de diversiteit van de instroom en de ervaring van maatwerk onder studenten.

Ambitie

De opleiding streeft naar een digitale omgeving die online begeleiding (live contact tussen docent en studenten) beter mogelijk maakt.

2.2 Docententeam**Plan**

Zie [ZE voltijd](#).

Check

In de NSE 2018 [8] beoordelen deeltijdstudenten docenten en de sfeer op de opleiding (zeer) goed (respectievelijk 3,7 en 4,0); deze cijfers hebben betrekking op zowel de modulaire deeltijd als de deeltijd oude stijl. Zie verder [ZE voltijd](#).

Act

Zie [ZE voltijd](#).

15. De cijfers van de NSE 2018 hebben betrekking op eerstejaars van de modulaire deeltijd en tweede-, derde- en vierdejaars studenten van de deeltijd oude stijl)

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

3

HOOFDSTUK 3 - HET EERSTE JAAR

31

39

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: HET EERSTE JAAR (MODULAIRE DEELTIJD TP)

Na de introductie start Rob echt met zijn studie! Hij gaat de modules 'Preventie' (competentie Voorlichten) en 'Body of Knowledge' volgen en de bijbehorende toetsen maken. Beide modules bestaan uit meerdere onderwijseenheden.

Hoe ziet Rob's onderwijsprogramma eruit?

Alle inhoudelijke informatie over de modules *Preventie* en BOK vindt Rob op de portal. De module BOK kent een andere opzet dan de andere modules; deze bestaat uit vijf afzonderlijke vakken (van 6 studiepunten) waarvan er drie in het eerste semester worden aangeboden en twee in het tweede semester.

Rob gaat voor elk BOK-vak een keer per twee weken op dinsdag van 17:45 tot 21:45 naar het instituut om onderwijs te volgen. Voor de module *Preventie* gaat Rob een keer per drie weken op donderdag naar Fontys. In het onderwijs dat Rob dan volgt wisselen verschillende werkvormen elkaar af. Kennis wordt toegepast en verwerkt en vaardigheden worden ontwikkeld door deze te oefenen. Soms zijn er individuele gesprekken of intervisiegroepen, of worden keuze-workshops aangeboden. Ook andere creatieve werkvormen worden ingezet. Zo worden bij algemene psychologie over hersendelen met

touwtjes 'verbindingen gelegd' in de klas en wordt bij sociale psychologie de stof verwerkt door middel van quizjes. Het bestuderen van theorie doet Rob thuis, deels door online kennisclips te bekijken. Voor de module *Preventie* moet Rob ook praktijkopdrachten uitvoeren. Zijn werkgever, een middelbare school, is een geschikte praktijkplek omdat de school behoefte heeft aan een preventieprogramma met betrekking tot pestgedrag. Vanuit Fontys krijgt hij begeleiding bij de (praktijk)opdrachten, zowel individueel als groepsgewijs.

Wat wordt er van Rob verwacht, dit jaar?

Om een module af te kunnen sluiten moet Rob alle 30 studiepunten behalen. Om door te mogen naar het tweede jaar moet Rob tenminste 45 studiepunten behalen.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

3

HOOFDSTUK 3 - HET EERSTE JAAR

31

39

Naast het klassikale onderwijs wordt van hem verwacht dat hij voor de module *Preventie* een halve dag per week op de praktijkplek besteedt aan opdrachten. Dat kan gelukkig op de school waar hij werkt. Daarnaast besteedt hij thuis nog zo'n 20 á 25 uur per week aan de uitwerking van de praktijkopdrachten en aan het verwerken van de stof uit de BOK-module.

Al met al behoorlijk pittig in combinatie met zijn parttimebaan als gymleraar. Hij vraagt zich weleens af hoe sommige van zijn medestudenten, die een gezin hebben, dat doen.

Aan het begin van periode 3 wordt Rob, samen met een paar andere studenten, uitgenodigd voor een 'warme evaluatie' met de opleidingsmanager en een lid van de curriculumcommissie. Ze bespreken de ervaringen van studenten met het onderwijs en studenten wordt gevraagd om 'tips' en 'tops' te verzamelen voor de curriculumcommissie.

Hoe wordt Rob beoordeeld?

Voor de module *Body of Knowledge* moet Rob vijf kennistoetsen maken, namelijk Algemene psychologie, Doelgroep Jeugd, Doelgroep Volwassenen, Sociale Psychologie en Persoonlijkheidspsychologie. Sommige toetsen hebben open vragen, andere meerkeuzevragen en weer andere een combinatie van beide. Er zijn twee toetsperiodes per jaar waarin hij nooit meer dan één kennistoets per week heeft (het toetsrooster is te vinden op de portal).

Voor elk van deze toetsen krijgt hij – mits hij een voldoende behaald – zes studiepunten. De beoordelingsvoet is 0-10.

Voor de module *Preventie* heeft Rob twee toetsen van 15 studiepunten; aan het eind van het eerste semester moet hij een portfolio inleveren dat wordt beoordeeld door een onafhankelijke assessor. Aan het eind van het tweede semester moet hij opnieuw een portfolio inleveren en krijgt hij een mondeling assessment bij twee onafhankelijke assessoren. Dit assessment toetst het eindniveau van de competentie. Rob wordt beoordeeld op 'leeruitkomsten', dat wil zeggen dat vaardigheden en kennis zoveel mogelijk geïntegreerd worden getoetst; het 'professionele handelen' wordt beoordeeld aan de hand van een beroepsproduct; voor de module *Preventie* is dat een preventieprogramma. De beoordelingsvoet is onvoldoende – voldoende – goed.

Toetsen zijn 'leerwegaafhankelijk' waarmee wordt bedoeld dat onderwijsactiviteit geen onderdeel mag zijn van de toets. Als Rob vermoedt dat hij bepaalde onderdelen van het curriculum al beheerst – bijvoorbeeld vanuit zijn werkervaring – kan hij het beroepsproduct desgewenst eerder inleveren zonder onderwijs te volgen. Alle toetsen worden individueel afgenomen; ook als er groepswork aan ten grondslag ligt. Regels met betrekking tot herkansingen en een overzicht van alle toetsen kan Rob nalezen in de Onderwijs en Examen Regeling (OER TP Modulaire deeltijd cohorten 2017-2018) [VI] op de portal.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

3

HOOFDSTUK 3 - HET EERSTE JAAR

32

39

Plan

Voor algemene uitgangspunten: zie [ZE voltijd](#), paragraaf 3.1. De visie op leren bij de modulaire deeltijdopleiding TP is gebaseerd op drie pijlers [23]:

- Het individuele leerproces van de student
- Leren in de praktijk
- Leren van elkaar

In de modulaire deeltijdopleiding Toegepaste Psychologie starten studenten met de module Body of Knowledge en een andere module waarin zij ervaring opdoen in de praktijk. De BOK-module in combinatie met een andere modules leidt tot een propedeuse-getuigschrift.

Check

Het curriculum van de deeltijdopleiding is recentelijk volledig herzien. Cohort 2017 is gestart met de vernieuwde modulaire opleiding. Bij deze herziening stonden flexibilisering en maatwerk centraal (zie ook [paragraaf 1.1. Karakteristiek van de opleiding](#)). Daarnaast gold als uitgangspunt de verticale opbouw van de competenties vanuit het Landelijk Opleidingsprofiel [2] en de horizontale samenhang binnen het curriculum. Zowel horizontale als verticale samenhang worden bereikt door modules van 30 studiepunten rond één competentie of de Body of Knowledge aan te bieden. In een module komen voor de betreffende competentie alle leerdoelen uit het [CLOTS-schema](#) aan bod [II]. Het [CLOTS-schema](#) van de voltijdopleiding heeft als basis gediend bij de inhoudelijke opbouw van het curriculum.

De propedeuse van de modulaire deeltijd heeft een oriënterende en selecterende functie: de module BOK biedt naast een kennisbasis ook oriëntatie op de rollen en vakgebieden van een toegepast psycholoog. In de andere module wordt de werkwijze die de opleiding hanteert – o.a. praktijkleren – duidelijk.

In het kader van flexibiliteit kunnen studenten in de modulaire deeltijdopleiding TP modules in verschillende volgorde volgen. Bij het opstellen van de OER 2018-2019 hebben we geconstateerd dat de propedeuse van de modulaire deeltijd in een aantal opzichten schuurt met de huidige wetgeving voor hbo-bachelors. In overleg met de dienst Juridische Zaken is hier een oplossingsrichting voor bepaald. Die houdt in dat met ingang van cohort 2019 een propedeuseprogramma wordt aangeboden dat voor alle studenten gelijk is en een optimale basis vormt biedt voor de overige modules.

Het onderwijs in de modulaire deeltijd wordt zorgvuldig geëvalueerd, aan de hand van een evaluatieplan [26]. Indien nodig worden op basis van de evaluatie bijstellingen gedaan. Het evaluatieplan betreft:

- Evaluatie tijdens de lessen, volgen methoden naar keuze van de docent. Resultaten worden geïventariseerd door de curriculum commissie en teruggekoppeld aan betrokkenen.
- 'Warme evaluaties': gesprekken met klassenvertegenwoordigers, curriculumcommissie en MT.
- Schriftelijke evaluaties (per email)
- Evaluatie van toetsen (zie [Hoofdstuk 4](#), reflectie op toetsing).

In het voorjaar van 2018 is het eerste semester van de modulaire deeltijd geëvalueerd. Daaruit bleek onder meer dat de module Preventie door studenten als tamelijk complex werd ervaren.

Bij de modulaire deeltijdopleiding TP staat het persoonlijke leerproces van de individuele student centraal. Dit is mogelijk door de kleine groepen (15 studenten), die ruimte laten ruimte voor aandacht voor de individuele student, alsmede door de flexibiliteit in tijd, plaats en context die het –na de propedeuse- mogelijk maakt om modules in verschillende volgorde en in eigen tempo te volgen.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

3

HOOFDSTUK 3 - HET EERSTE JAAR

32

39

Op dit moment is de flexibiliteit in volgorde nog beperkt omdat nog maar een beperkt aantal modules wordt aangeboden. Studenten willen graag de mogelijkheid om te kunnen kiezen voor het volgen van één module tegelijk. Dit is in het eerste jaar geen optie omdat de benodigde 45 studiepunten dan niet behaald kunnen worden. In de volgende jaren kunnen studenten er wel voor kiezen om maar één module tegelijk te volgen.

Een ander belangrijk aandachtspunt met betrekking tot het persoonlijke leerproces betreft de diversiteit van de instroom. Er zijn grote niveaoverschillen en soms ook tempoverschillen tussen studenten. In de interne evaluatie van het eerste semester van studiejaar 2017-2018 geven studenten aan dat er behoefte is aan differentiatie in tempo.

Het contact met de beroepspraktijk is vanaf het begin intensief doordat in elke module (met uitzondering van de modules Body of Knowledge) een halve dag per week aan praktijkopdrachten verwerkt is. Aandachtspunt in dit kader is de match tussen student en praktijkplek. Studenten vinden het soms lastig om een geschikte praktijkplek te vinden. Ter ondersteuning wordt in juni een workshop aangeboden. In de interne evaluatie geven studenten aan dat het contact tussen opdrachtgever en docenten beter kan (2,9 op een 5-puntsschaal).

Het leren van elkaar komt tot uiting in de werkvormen binnen het onderwijs '@Fontys'; studenten geven en ontvangen feedback van elkaar en van de docent, en doen opdrachten in groepen. Maar ook tijdens het praktijkleren komt samenwerken volop aan bod.

Sterke punten

- Praktijkleren (zie ook karakteristiek van de opleiding)
- Persoonlijke aandacht door kleine groepen (zie ook voorzieningen)
- Modulaire opbouw waardoor grote betekenisvolle opdrachten mogelijk zijn

Aandachtspunt

- Opzet propedeuse schuurt met wetgeving voor hbo-bachelors

Act

- De opzet van de propedeuse wordt met ingang van 2019-2020 aangepast.
- Het onderwijs in alle aangeboden modules wordt geëvalueerd aan de hand van het evaluatieplan [26].Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer de ervaren flexibiliteit in tijd plaats en context, maatwerk (in relatie tot diversiteit van de instroom) en de praktijkplek. Indien nodig worden bijstellingen gedaan.

Ambitie

De opleiding streeft naar optimalisering van het persoonlijke leerproces door de begeleiding op maat en flexibiliteit op basis van voortschrijdend inzicht voortdurend te blijven verbeteren.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

4

HOOFDSTUK 4 - HET TWEEDE JAAR

33

39

FASE 4 VAN DE STUDENTREIS: HET TWEEDE JAAR (MODULAIRE DEELTIJD TP)

Rob heeft de modules *Preventie* en *Body of Knowledge* met een voldoende afgesloten. Na een welverdiende zomervakantie begint hij aan twee nieuwe modules: *Coachen* (competentie *Beïnvloeden van Gedrag*) en *Mind the Gap: talent, proces, project* (Competentie *Professioneel werken en adviseren*).

Ook voor deze modules kan Rob zijn praktijkopdrachten uitvoeren voor zijn werkgever. Dat vindt hij wel zo efficiënt. Sommige van zijn klasgenoten kiezen ervoor om de praktijkopdrachten juist niet voor de eigen werkgever uit te voeren. Vanuit de opleiding krijgen zij begeleiding bij het vinden van een geschikte praktijkplek.

Hoe ziet Rob's programma er dit studiejaar uit?

Rob volgt nu twee 'Competentie-modules' en heeft elke week een avond les (de ene week voor *Mind the Gap* en de andere week voor *Coachen*); net als vorig jaar zijn de lessen een combinatie van theorieverwerking en -toepassing, vaardigheidstrainingen, intervisie, en workshops. Daarnaast werkt hij op zijn werkplek en thuis aan praktijkopdrachten en besteedt hij tijd aan (online) zelfstudie van onderliggende theorie.

Wat wordt er dit jaar van Rob verwacht?

Net als vorig jaar wordt ook nu de combinatie van een baan met twee modules behoorlijk pittig! Een van Rob's medestudenten van vorig jaar heeft ervoor gekozen dit jaar maar één module te volgen. Zij wilde tijdelijk meer ruimte om tijd vrij te maken voor andere zaken zoals het gezin en mantelzorg. Maar Rob gaat er weer vol voor!

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

4

HOOFDSTUK 4 - HET TWEEDE JAAR

33

39

Hoe wordt Rob beoordeeld?

Een voordeel ten opzicht van het eerste jaar is dat Rob nu weet wat hem te wachten staat met betrekking tot toetsing. Voor beide modules is de toetsing vergelijkbaar met de module Preventie die hij vorig jaar heeft gevolgd. Ook nu werkt Rob aan omvangrijke opdrachten waarbinnen hij kennis en vaardigheden zoveel mogelijk geïntegreerd leert. Daarvoor is het belangrijk dat hij informatie heeft over de te bereiken doelen en inzicht heeft in de beoordelingscriteria. Deze informatie – ook wel *feed up* genoemd [27] – kan Rob vinden op de portal. Regelmatig wordt – in overleg met de docent – vastgesteld waar Rob staat ten opzichte van deze doelen (*feedback*) en wat er nodig is om verder te komen (*feed forward*). Zowel *feedback* als *feed forward* krijgt Rob op taakniveau, procesniveau en op het niveau van zelfregulering. (Hier wordt bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid van Rob benadrukt om zelf op zoek te gaan naar informatie.) *Feedback* krijgt Rob overigens niet alleen van docenten maar ook van medestudenten, praktijkbegeleiders of andere betrokkenen.

**Achter de schermen: werkwijze examencommissie en curriculumcommissie
Borging van de kwaliteit**

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de toetskwaliteit. Zie verder [ZE voltijd](#).

De modulaire deeltijdopleiding heeft een eigen curriculumcommissie waarin de toetscommissie is geïntegreerd. De curriculumcommissie bestaat uit twee docenten. Taken en verantwoordelijkheden zijn vergelijkbaar met die van de curriculumcommissie van de voltijd.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

4

HOOFDSTUK 4 - HET TWEEDE JAAR

34

39

4.1 Programma

Het tweede jaar van de modulaire deeltijd is met ingang van studiejaar 2018-2019 voor het eerst aangeboden. Op dit moment is nog niet duidelijk welke aandachtspunten er zijn. Voor een reflectie op het programma in het algemeen: zie paragraaf 3.1, reflectie op het eerste jaar modulaire deeltijd TP. Ook in het studiejaar 2018-2019 worden alle modules die worden aangeboden geëvalueerd aan de hand van het evaluatieplan [26].

4.2 Toetsing

Een overzicht van alle toetsen voor de deeltijd oude stijl is te vinden in bijlage 2.1 van de OER TP 2018 -2019 deeltijd t/m cohort 2016 en voltijd [IV]. Voor reflectie op toetsing deeltijd oude stijl: zie ZE voltijd (paragraaf 4.1.) In de NSE 2017 (alleen studenten oude stijl) wordt toetsing beoordeeld als voldoende (3,5).

Plan (Modulaire deeltijd TP)

Zie [ZE voltijd](#), paragraaf 4.1. Een overzicht van alle toetsen van de modulaire deeltijd TP is te vinden in de OER 2018-2019 TP deeltijd vanaf cohort 2017.

Check (Modulaire deeltijd TP)

Het toetsgebouw van de opleiding is afgestemd op de bepalingen in het [Toetshandboek](#) [V]. De vorm van de toets sluit aan bij de aard van de module. Daardoor is er variëteit in toetsvormen: kennistoetsen en assessments. In de NSE 2018 [8] beoordelen deeltijdstudenten (oude en nieuwe stijl) toetsing met een 3,5. De geïntegreerde toetsen zijn omvangrijk en arbeidsintensief (voor zowel student als docent), omdat het geheel van kennis, vaardigheden en attitude getoetst wordt. Daarom is – in het kader van efficiëntie – het aantal summatieve toetsen zoveel mogelijk beperkt: twee per module (met uitzondering van de BOK-module, die vijf kennistoetsen kent). Wel wordt veel tussentijdse feedback¹⁶ gegeven.

De opleiding onderneemt diverse acties om te voldoen aan de kwaliteitscriteria van toetsing (zie [ZE voltijd](#) en [Toetshandboek TP](#)). Daaruit blijkt dat de opleiding grotendeels voldoet aan de kwaliteitseisen van toetsing.

De ervaringen met toetsing in studiejaar 2017-2018 zijn systematisch geëvalueerd [26].

- Bij elke schriftelijke toets hadden studenten de mogelijkheid om direct na afloop van de toets commentaarformulieren in te vullen.
- Kalibratiesessies, voorafgaand aan elke toets, stimuleren een uniforme wijze van beoordelen.
- Het slagingspercentage van elke toets wordt besproken met betrokken docenten; bij uitzonderlijke hoge of lage percentages wordt getracht daar een verklaring voor te vinden.
- De ervaringen met assessments worden besproken met betrokken assessoren.

¹⁶ De feed forward en feedback die studenten krijgen zijn voorbeelden van formatief toetsen. Om verwarring te voorkomen wordt de koepelterm 'feedback' gehanteerd en voor summatieve toetsen simpelweg 'toetsen' of 'assessments'.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

4

HOOFDSTUK 4 - HET TWEEDE JAAR

34

39

Sterke punten

- Kennis en vaardigheden worden geïntegreerd en holistisch getoetst.
- Beperkt aantal summatieve toetsen.
- Veel tussentijdse feedback.

Act

Op basis van bovenstaande is voor de modulaire deeltijd het volgende actiepunten opgesteld:

- De ervaringen met toetsing in studiejaar 2018-2019 worden systematisch geëvalueerd aan de hand van het evaluatieplan [26]. Indien nodig worden bijstellingen gedaan.

Ambitie

De opleiding streeft naar optimalisering van de uniformiteit in de beoordeling van beroepsproducten.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAARHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKT

5

HOOFDSTUK 5 - HET DERDE JAAR

35

39

FASE 5 VAN DE STUDENTREIS: HET DERDE JAAR (HOOFDFASE 2, OUDE STIJL)

Als alles goed gaat zal Rob in 2019 en 2020 het derde en vierde jaar van de opleiding aan de modulaire deeltijd TP gaan volgen. De opzet van het derde en vierde jaar is vergelijkbaar met die van het tweede jaar. In het vierde jaar zal Rob de kwalificatiemodule volgen waarin hij moet aantonen alle competenties op eindniveau te beheersen.

Studenten van cohort 2016 of eerder hebben het eerste en tweede jaar van de opleiding in oude stijl gevolgd (die worden in studiejaar 2018-2019 niet meer aangeboden). Deze studenten starten in 2018 met jaar drie in oude stijl. Zo ook Bart, die net als Rob parttime sportdocent is op een middelbare school. Bart heeft de eerste twee jaren van de opleiding bijna helemaal afgerond. Zijn propedeuse heeft hij behaald en uit het tweede jaar heeft hij nog een conceptueel vak openstaan. Dat betekent dat hij voldoet aan de drempel om op stage te mogen.

Hoe ziet Bart's programma er uit?

De helft van zijn studiepunten kan Bart dit jaar behalen door middel van een praktijkopdracht (stage) verspreid over periode 1 t/m 4. Hij kan deze opdracht uitvoeren bij zijn eigen werkgever; dat scheelt hem veel tijd in vergelijking met medestudenten die dat niet kunnen. Zoals Anita, die in een bloemwinkel werkt en daar geen mogelijkheden ziet om competentie-gerelateerde opdrachten uit te voeren. Zij moet op zoek naar een externe opdrachtgever. Bart besteedt wekelijks een dag aan praktische werkzaamheden voor zijn stage. Hij coacht jonge nieuwe collega's die moeite hebben om zich als docent staande te houden voor een klas middelbare scholieren. Ook verzorgt hij faalangstrainingen voor brugklassers. Een ervaren collega op zijn school vervult de rol van praktijkbegeleider.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAARHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKT

5

HOOFDSTUK 5 - HET DERDE JAAR

35

39

Ongeveer een dag in de week werkt Bart thuis aan zijn stageproducten (zoals protocollen voor het coachtraject en draaiboeken voor de faalangstraining), zijn reflectieverslag en zijn logboek. Een keer per 4 weken komt hij naar Fontys voor supervisie. Aan het begin en halverwege de stage brengt de begeleidende docent een bezoek aan de school waar Bart werkt en stage loopt. Dan bespreken ze Bart's leerdoelen en de voortgang aan de hand van de tussentijdse evaluatieformulieren die zowel Bart als de praktijkbegeleider hebben ingevuld.

De andere 30 studiepunten kan Bart behalen door middel van twee integrale leerlijnen ('Omgaan met Verleidingen' in periode 1+2 en Adviseren in periode 4), drie vaardigheidsleerlijnen (Psychologie en didactiek in periode 1+2, Adviseren in periode 3 en onderzoeken in periode 3+4). Bart is het hele jaar op dinsdag-avond in Tilburg bij Fontys aanwezig voor vaardigheidstrainingen en projectbegeleiding.

Wat wordt er dit jaar van Bart verwacht?

In deze fase moet Bart zich een beeld gaan vormen van de positie die hij over twee jaar op de arbeidsmarkt wil gaan innemen. Op basis van de leerlijnen die hij in het eerste en tweede jaar heeft gevolgd, aangevuld met de praktijkervaring van dit jaar en zijn eerdere werkervaring wordt hem duidelijk waar zijn talent ligt.

Trainen en coachen is hem op het lijf geschreven. Hij heeft ontdekt dat hij eigenlijk liever werkt met volwassenen dan met middelbare scholieren. De combinatie van werk, stage en onderwijs is pittig. Zeker omdat Bart ook nog een vak uit het tweede jaar moet herkansen. En dat kan hij niet uitstellen, want hij moet alle vakken uit het tweede jaar behaald hebben om aan zijn afstuderen te mogen beginnen.

Hoe wordt Bart beoordeeld?

De stage wordt beoordeeld door de stagedocent aan de hand van een praktijkdossier. Dit dossier bevat logboeken, stageproducten, een verslag van de supervisiebijeenkomsten en de tussentijdse- en eindevaluatie door de praktijkbegeleider. Bart wordt niet alleen beoordeeld op de competentie *Beïnvloeden van gedrag* (Trainen en Coachen), maar ook op *Professioneel werken* (samenwerken, reflecteren en ethische en sensitieve houding).

Voor de integrale leerlijnen wordt Bart beoordeeld aan de hand van beroepsproducten (een voorlichtingscampagne en een mondeling te presenteren adviesrapport) en voor de vaardigheidsleerlijn *Psychologie & didactiek* moet Bart laten zien dat hij bepaalde didactische werkvormen kan toepassen en voor *Adviesvaardigheden* moet hij een adviesgesprek voeren. Voor alle toetsen wordt hij individueel beoordeeld met een cijfer tussen 1 - 10.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAARHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKT

5

HOOFDSTUK 5 - HET DERDE JAAR

36

39

Plan

Voor algemene uitgangspunten aanzien van het programma en met betrekking tot de stage en internationalisering: zie ZE voltijd, [hoofdstuk 5](#).

Een overzicht van het curriculum is te vinden op de opleidingsportal. Het curriculum van de deeltijd oude stijl is gebaseerd op de voorlaatste versie van het [CLOTS-schema](#) [28]. In deze eerdere versie was de competentie *Beïnvloeden van gedrag* nog onderverdeeld in de competenties *Voorlichten, Trainen, Coachen* en *Adviseren*. Verder zijn er geen inhoudelijke verschillen met het [CLOTS-schema](#) dat op de voltijd wordt gebruikt.

Check

De stage wordt door deeltijdstudenten in de NSE 2018 [8] goed beoordeeld (3,8). Veel deeltijdstudenten lopen stage bij hun werkgever. De stageplaats moet daarvoor wel worden goedgekeurd door het praktijkbureau van de opleiding. Zie verder [ZE voltijd](#).

Internationalisering

Elke student heeft de mogelijkheid om tijdens de opleiding internationale ervaring op te doen. Internationale ervaring in het buitenland is voor deeltijdstudenten lastig te realiseren omdat naast de stage ook onderwijs wordt gevolgd en de deeltijdopleiding geen minor kent. Zie verder [ZE voltijd](#).

Sterk punt:

- Supervisie

Act en ambities

Hoofdfase 2 van de deeltijd oude stijl wordt in 2018-2019 voor de laatste keer aangeboden. Er zijn geen bijstelacties gepland of ambities geformuleerd.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

6

HOOFDSTUK 6 - AFSTUDEERFASE

37

39

FASE 6 VAN DE STUDENTREIS: AFSTUDEERFASE (OUDE STIJL)

Bart heeft zijn stage en alle vakken uit de hoofdfase afgerond en het is hem ook nog gelukt om de herkansing van het openstaande vak uit het tweede jaar te behalen. Tijdens zijn stage heeft Bart gemerkt dat hij talent heeft om volwassenen te trainen en coachen. Daar wil hij zich graag verder in ontwikkelen daarom kiest Bart voor een afstudeeropdracht voor een re-integratiebureau waarbij hij een bestaand coaching- en trainingsprogramma moet evalueren en bijstellen.

Hoe ziet Bart's programma er uit?

Bart is dit jaar niet alleen met zijn afstudeeropdracht bezig. Hij volgt in periode 1 en 2 ook nog een vaardigheids- en een integrale leerlijn *Diagnostiek* en naar keuze een vaardigheidsleerlijn *Coachende gespreksvoering* of 'trainer/voorlichter als procesbegeleider'. Voor Bart een lastige keuze omdat hij zowel trainen als coachen leuk vindt. Omdat hij vanuit zijn werk als sportdocent al veel ervaring heeft met training geven, kiest hij voor *Coachende gespreksvoering*. In periode 1 werkt Bart aan zijn projectvoorstel voor het re-integratiebureau. Hij wordt daarbij, met 11 medestudenten, gecoacht door een 'werkplaatsdocent'. Hij stemt ook veelvuldig af met zijn opdrachtgever over zijn plan van aanpak.

In periode 2 start Bart met de uitvoering van zijn onderzoek. Dat was nog niet zo vanzelfsprekend; hij moest daarvoor een 'go' krijgen van zijn assessor, op basis van zijn projectvoorstel. Veel van zijn medestudenten moesten hun projectvoorstel eerst nog aanpassen op basis van feedback van de assessor voordat ze later in periode 2 alsnog mochten starten met hun onderzoek. Ook in periode 3 werkt Bart aan zijn onderzoek, waarbij hij nog altijd gecoacht wordt door zijn werkplaatsdocent.

Aan het eind van periode 3 hoort Bart van zijn assessor dat hij een 7,5 heeft behaald voor zijn onderzoek! Hij kan beginnen met het ontwerpen van de interventie (een bijgesteld coaching- en trainingstraject). Als hij de nieuwe trajecten demonstreert aan zijn opdrachtgever is die erg enthousiast! Nu nog afwachten wat zijn assessoren er van vinden.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAARHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKT

6

HOOFDSTUK 6 - AFSTUDEERFASE

37

39

Als hij ook voor de interventie een voldoende heeft behaald is er nog één onderdeel te gaan voordat hij zijn diploma krijgt: het eindassessment. In een criteriumgericht interview met twee assessoren, wordt nog één keer zijn reflectief vermogen getoetst. Als dat goed gaat is Bart echt 'startbekwaam' als TP'er. Op naar de diploma-uitreiking!

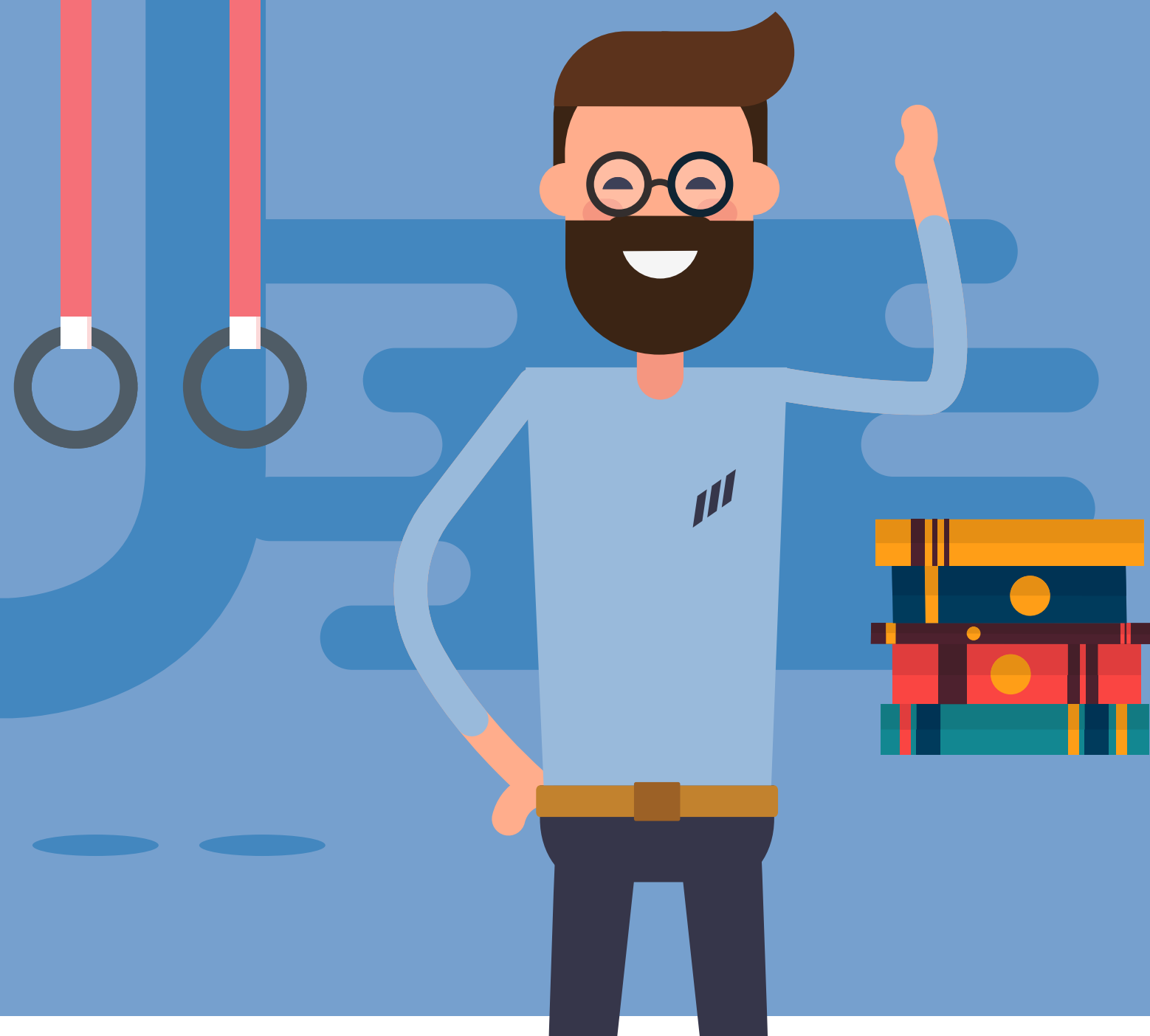
Wat wordt er van Bart verwacht dit jaar?

Dit laatste jaar staat in het teken van de voorbereiding op de arbeidsmarkt. In periode 1 en 2 moet Bart zijn aandacht verdelen over zijn afstudeeropdracht (oriëntatie en onderzoek) en flankerend onderwijs. En dat alles naast zijn parttimebaan als sportdocent. Dat is niet altijd makkelijk, maar des te groter is de voldoening aan het eind van het studiejaar als blijkt dat Bart er in geslaagd is om alle ballen goed in de lucht te houden.

Hoe wordt Bart beoordeeld?

De afstudeeropdracht wordt beoordeeld in drie onderdelen: het projectvoorstel, het onderzoeksrapport en de (demonstratie van de) Interventie. De beoordeling vindt plaats door een eerste assessor (die niet betrokken is geweest bij de begeleiding) en een tweede lezer. De evaluatie door de opdrachtgever wordt als advies meegenomen in de beoordeling. Het overig onderwijs wordt beoordeeld door de docent, aan de hand van beroepsproducten of vaardigheidstoetsen; afhankelijk van het vak.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

6

HOOFDSTUK 6 - AFSTUDEERFASE

38

39

In deze paragraaf is de reflectie op programma en beoordeling gecombineerd.

Beoordeling

Zie [ZE voltijd](#).

Plan

Zie [ZE voltijd](#).

Check

Programma

Het afstudeerprogramma bestaat uit een afstudeeropdracht en overig onderwijs (zie overzicht op de portal). Alle competenties komen aan bod op niveau 3 en worden, met uitzondering van *Professioneel werken*, beoordeeld aan de hand van een beroepsproduct.

Sterke punten

- Zie [ZE voltijd](#).

Act en Ambities

Zie [ZE voltijd](#).

De afstudeeropdracht is met ingang van studiejaar 2016-2017 vernieuwd en in de nieuwe opzet ligt de nadruk meer dan voorheen op het uiteindelijke doel, het ontwikkelen van een interventie, waarbij het onderzoek dienend is in plaats van leidend. De afstudeeropdracht – die hetzelfde is als op de voltijdopleiding – staat inclusief de wijze van beoordelen uitgebreid beschreven in de Handleiding Afstudeeropdracht deeltijd [29].

Het onderwijs in de afstudeerfase is talentgericht ingericht. De vrije keuze van de afstudeeropdracht maakt het voor studenten mogelijk om hun talenten te ontwikkelen en zich te profileren naar de arbeidsmarkt.

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKTHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAAR

7

HOOFDSTUK 7 - START OP DE ARBEIDSMARKT

39

39

FASE 7 VAN DE STUDENTREIS: START OP DE ARBEIDSMARKT

De diploma-uitreiking was één groot feest en daarna heeft Bart zichzelf een welverdiende vakantie gegund. Maar niet te lang, want hij staat te popelen om als TP'er aan de slag te gaan. Bart heeft een baan gevonden bij het re-integratiebureau waar hij zijn afstudeeropdracht heeft uitgevoerd. Met toch wel wat pijn in zijn hart heeft hij nog voor de zomervakantie zijn baan als sportdocent opgezegd. Om te zorgen dat hij blijft in zijn vakgebied en ervaringen kan uitwisselen met vakgenoten is hij – net als veel van zijn medestudenten – lid geworden van de Nederlandse Beroepsvereniging Toegepaste Psychologie en van de Alumnivereniging van de opleiding. De alumnivereniging organiseert regelmatig bijeenkomsten met interessante lezingen.

Terugkijkend op de afgelopen vier jaar realiseert Bart zich dat hij een prachtige opleiding heeft afgerond. Hij wil zijn ervaringen graag delen met nieuwe potentials en daarom biedt hij aan om op de eerstvolgende open dag aanwezig te zijn om potentials voor te lichten over de deeltijdopleiding Toegepaste Psychologie bij Fontys.

Reflectie op fase 7 van de studentreis: start op de arbeidsmarkt

Zie [ZE voltijd](#)

Bronnen en brondocumenten:

Zie [ZE voltijd](#)

BRON-DOCUMENTEN

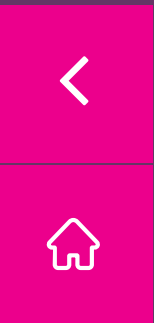
- I. Kadernotitie Hbo bacheloropleiding Fontys Toegepaste Psychologie (2017)
- II. CLOTS-schema Toegepaste Psychologie voltijd en modulaire deeltijd
- III. Personeelsoverzicht opleiding Fontys Toegepaste Psychologie - peildatum 12 september 2018 (in verband met de AVG is dit een afgeschermd bron)
- IV. OER TP 2018 -2019 deeltijd t/m cohort 2016 en voltijd
- V. Toetshandboek Toegepaste Psychologie voor docenten (2018)
- VI. OER TP Modulaire deeltijd cohorten 2017-2018

OVERIGE REFERENTIES

	A	B		A	B
1. WERKEN IN HET HART VAN DE SAMENLEVING; HOGERE SOCIALE STUDIES (VVH, 2018)	X		16. JAARVERSLAG 2017 EXAMENCOMMISSIE VAN DE OPLEIDING HRM EN TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE		X
2. HBO BACHELOR TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE LANDELIJK OPLEIDINGSPROFIEL (2013)	X		17. OPLEIDINGSPLAN CURRICULUMCOMMISSIE 2018-2019	X	
3. BODY OF KNOWLEDGE (BOK) TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (2015)	X		18. EVALUATIE EN AANBEVELINGEN PRAKTIJKATELIER TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (2017-2018)		X
4. GEDRAGSCODE PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK VOOR HET HBO (ANDRIESSEN ET AL. 2010).		X	19. FONTYS HOGESCHOOL HRM EN PSYCHOLOGIE STRATEGIENOTA INTERNATIONALISERING (2016 – 2020)	X	
5. LANDELIJK OPLEIDINGSPROFIEL TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (2018)	X		20. DOORSTROOMREGELING TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE - INDUSTRIAL DESIGN TU/E		X
6. ARBEIDSMARKTPOSITIE VAN ALUMNI TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (DEELRAPPORTAGE FONTYS) (2015)	X		21. HANDLEIDING AFSTUDEEROPDRACHT TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE – VOLTijd (2018-2019)	X	
7. RAPPORTAGE WERKGEVERSONDERZOEK FONTYS TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (2017)	X		22. KWALITEIT VAN TOETS EN BEOORDELING. VISIE OP TOETSONTWIKKELING EN TOETSBEOORDELING VAN HET INSTITUUT HRM EN PSYCHOLOGIE (2018-2021) EXAMENCOMMISSIE HRM EN P	X	
8. NSE 2018 FONTYS HOGESCHOOL HRM EN PSYCHOLOGIE		X	23. MODULAIRE DEELTIJDOPLEIDING TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, VISIE OP LEREN & VISIE OP TOETSING (2018-2019)	X	
9. INTERNE EVALUATIES; KWALITEITZORG HRM EN PSYCHOLOGIE		X	24. RINNOOY KAN, A. (2014). FLEXIBEL HOGER ONDERWIJS VOOR VOLWASSENEN. ADVIESRAPPORT.		X
10. VERSLAGEN BENEN-OP-TAFEL-GESPREKKEN; KWALITEITZORG HRM EN PSYCHOLOGIE		X	25. HET VERWERVEN VAN PRAKTIJKOPDRACHTEN. MODULAIRE DEELTIJDOPLEIDING TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (2018)		X
11. ADVIES BEGELEIDING VAN LANGSTUDEERDERS (CONCEPT) (2018)		X	26. EVALUATIEPLAN DEELTIJD TP MODULAIR (2017-2018)		X
12. NOTA PERSONEELSBELEID FH HRM EN PSYCHOLOGIE 2016 – 2020	X		27. CASTELIJNS, J., & ANDERSEN, I. (2013). BEOORDELEN OM TE LEREN. LEERLINGEN ALS MEDEBEOORDELAARS VAN HUN EIGEN LEERPROCES. 'S-HERTOGENBOSCH: KPC GROEP		X
13. MEDEWERKERSONDERZOEK 2018 FONTYS HOGESCHOOL HRM EN PSYCHOLOGIE		X	28. CLOTS-SCHEMA DEELTIJDOPLEIDING OUDE STIJL	X	
14. REGELING KEUZEPROGRAMMA DOORSTROOMTRAJECT FONTYS TP – TIU (2018-2019)		X	29. HANDLEIDING AFSTUDEEROPDRACHT TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE –DEELTIJD (2018-2019)	X	
15. PDCA CYCLUS EXCIE, FASERING EN JAARPLANNING (2017)	X				

A: Ter inzage beschikbaar tijdens visitatie B: Referentie naar literatuur/bron in tekst

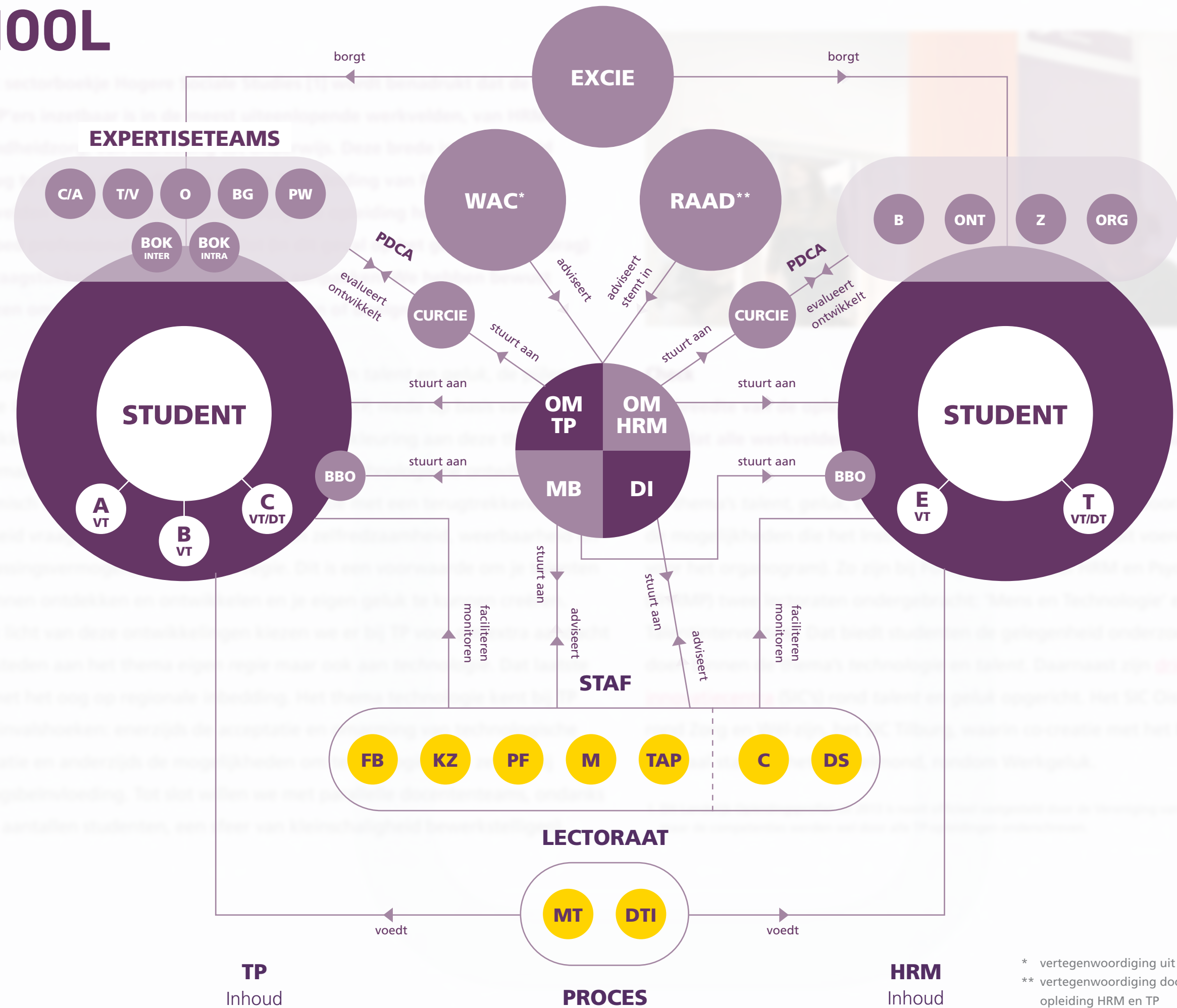

ORGANOGRAM FONTYS HOGESCHOOL HRM EN PSYCHOLOGIE

TP	Toegepaste Psychologie	PDCA	Plan Do Check Act
HRM	Human Resource Management	BBO	Bedrijfsbureau
Excie	Examencommissie	E	Eindhoven
Curcie	Curriculumcommissie	T	Tilburg
WAC	Werkveld Advies Commissie*	B	Beoordelen
RAAD	De raad**	ONT	Ontwikkelen
OM	Opleidingsmanager	Z	Zorg
MB	Manager Bedrijfsvoering	ORG	Organiseren
DI	Directeur		
A	Team A	Staf:	
B	Team B	FB	Functioneel beheer
C	Team C	KZ	Kwaliteitszorg
VT	Voltijd	PF	Personeelszaken en financiën
DT	Deeltijd	M	Mediatheek
C/A	Coachen/adviseren	TAP	Talentpunt
T/V	Trainen/voorlichten	C	Communicatie
O	Onderzoeken	DS	Directiesecretariaat
BG	Beoordelen van gedrag		
PW	Professioneel werken	Lectoraat:	
BOK Inter	Body of Knowledge interpersoonlijk	MT	Mens en Technologie
BOK Intra	Body of Knowledge intrapersoonlijk	DTI	Dynamische Talent Interventies

* vertegenwoordiging uit werkveld opleiding HRM en TP
 ** vertegenwoordiging docenten en studenten van de opleiding HRM en TP

BEOOGDE LEERRESULTATEN**Competentie: Assessen²**

Het zelfstandig en op methodische wijze informatie verzamelen, en daarmee tot een oordeel komen over gedrag. Het inventariseren, analyseren en interpreteren van gegevens in relatie tot gedragsvraagstukken van individuen en groepen in de samenleving. Het daarbij kunnen toepassen van de volgende methoden: observatie, psychodiagnostische gespreksvoering, psychodiagnostisch onderzoek en assessment met behulp van gestandaardiseerde en gevalideerde methoden en instrumenten, en dossieronderzoek.

Competentie: Praktijkgericht onderzoeken

Het, op basis van een praktijkprobleem/vraagstuk, op systematische en methodologisch verantwoorde wijze kwalitatief en/of kwantitatief onderzoek verrichten: het uitvoeren van een probleemanalyse en op basis daarvan formuleren van een onderzoeksvraag, het maken van een onderzoeksopzet, het doen van literatuuronderzoek, het verzamelen en analyseren van gegevens en op basis daarvan trekken van een conclusie. Vervolgens aanbevelingen doen voor de praktijk. De functie van praktijkgericht onderzoek is de (eigen) beroepspraktijk te verbeteren, te innoveren of anderszins te ondersteunen. De TP'er handelt conform de gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo (Andriessen et al, 2010) [4].

Competentie: Beïnvloeden van gedrag

Het op basis van een analyse van een vraag of ontwikkelbehoefte ontwerpen en uitvoeren van, op psychologische kennis gebaseerde, gedragsinterventies en/of advies. Daarbij staat de eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de cliënt voorop. Interventies kunnen zowel gericht zijn op preventie als op het verminderen en oplossen van gedragsproblemen, al dan niet in de eerste lijn. Preventie kan ook betekenen het bestendigen van al aanwezig gewenst gedrag. Doelen worden in overleg met opdrachtgevers en/of cliënten geformuleerd. In contact met individuen en groepen, variërend van jong tot oud en variërend naar culturele en sociale achtergrond, worden op methodische en verantwoorde wijze bijdragen geleverd aan ontwikkeling, effectiviteit of welbevinden.

Competentie: Professioneel werken

1. Interdisciplinaire en (inter)nationale samenwerkingsgerichtheid
Het in en buiten de eigen arbeidsorganisatie constructief en respectvol samenwerken met deskundigen van verschillende disciplines en verschillende niveaus, zowel in nationaal als internationaal verband.
2. Kritische, onderzoekende en (pro-)actieve houding
Het tonen van een (pro-)actieve, leergierige en onderzoekende houding, daarbij wetenschap en specifieke theorieën op hun waarde weten te schatten en niet per definitie alles voor 'waar' aannemen. In staat zijn om hypes van evidence-based methoden te onderscheiden. Belangrijk hierbij is het methodisch ontsluiten en toepassen van kennis uit verschillende bronnen voor het uitoefenen en verder ontwikkelen van handelwijzen in de beroepspraktijk.
3. Reflectief vermogen
Het door spiegeling en zelfontwikkeling reflecteren op het eigen handelen en dit refereren aan waarden en normen en de visie op het beroep. Het op basis hiervan komen tot verbetering van de effectiviteit en/of efficiency van het eigen handelen.
4. Ethische en sensitieve handelwijze
Het handelen volgens expliciete beroepsspecifieke ethische codes, reglementen en gedragsregels. Het herkennen van beroepsethische dilemma's en in samenspraak met anderen komen tot oplossingen hiervoor. Het analyseren van verschillende belangen en motieven en hiermee op integere wijze rekening houden in de relatie met de cliënt.

Body of Knowledge: zie CLOTS-schema en Landelijke Body of Knowledge (2015) [3]

2. De landelijke competentie 'beoordelen van gedrag' heet bij Fontys 'Assessen'

Tabel 1: beknopte weergave van de beoogde leerresultaten.

BEOOGDE LEERRESULTATEN		COMPETENTIE ASSESSEN	COMPETENTIE PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEKEN	COMPETENTIE BEÏNVLOEDEN VAN GEDRAG	COMPETENTIE PROFESSIONEEL WERKEN	BODY OF KNOWLEDGE
DUBLIN DESCRIPTOREN						
1	Kennis en inzicht					×
2	Het toepassen van kennis en inzicht	×	×	×		×
3	Oordeelsvorming	×	×	×	×	
4	Communicatie	×	×	×	×	
5	Leervaardigheden				×	
HBO-STANDAARD						
1	Gedegen theoretische basis					×
2	Onderzoekend vermogen	×	×		×	
3	Professioneel vakmanschap	×	×	×	×	
4	Beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie	×	×	×	×	×

Tabel 2: relatie tussen de beoogde leerresultaten en de hbo-standaard en de Dublin Descriptoren

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

BEOOGDE LEERRESULTATEN

JAAR	ONDERZOEKEN	ASSESSEN	BEINVLOEDEN VAN GEDRAG	PROFESSIONEEL WERKEN
1 - niv 1	I: Consumentenonderzoek V: SPSS V: Rapporteren*	I: Loopbaan assessment V: Psychodiagnostiek 1	I: Gezondheidsvoorlichting I: Trainingsontwerp V: Basis gespreksvaardigheden* V: Presentatie vaardigheden*	Samenwerken en onderzoekende houding (alle integrale leerlijnen) Reflecterend vermogen (CGI) P: Beroepsoriëntatie
2 - niv 2	I: Onderzoek & Advies 1+2 V: Onderzoeksvaardigheden C: Onderzoeksmethoden 2	I: Selectierapportage V: Psychodiagnostiek II C: Psychopathologie C: Talent in Organisaties***	I: Voorlichtingscampagne V: Coachvaardigheden V: Trainen en voorlichten V: Adviesvaardigheden C: Coachthema's C: Groepsdynamica** C: Gezondheidspsychologie C: Kiezen en beslissen C: Interculturele communicatie**	Samenwerken (alle integrale leerlijnen) Reflectietools Acquisitievaardigheden (SLB) P: Beroepsverkenning
3 - niv 2	-	Eventueel naar keuze (stage)	Naar keuze (stage)	Stage: Supervisie, Ethisch handelen
4 - niv 3	Afstudeeropdracht: oriëntatie en onderzoek**	V: Psychodiagnostiek III I: Potentieel beoordeling en -ontwikkeling*(I)	Afstudeeropdracht: interventie	Afstudeeropdracht Profilering naar de arbeidsmarkt Competentie examens

- I = integrale leerlijn; V = vaardigheidsleerlijn; C = conceptuele leerlijn; P = praktijkleerlijn
- *Relevant voor alle competenties; **Ook relevant voor Professioneel werken; ***Ook relevant voor beïnvloeden van gedrag en professioneel werken
- In jaar 1 worden ook vier competentie-onafhankelijke conceptuele leerlijnen (BOK) aangeboden: Inleiding, Persoonlijkheidsleer, Ontwikkelingspsychologie en Sociale psychologie

Tabel 3: schematische weergave van de verticale opbouw van de competenties

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS:
DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

3

3.1 PROGRAMMA

11

39

Hierna volgt een reflectie op het programma in het algemeen en de propedeuse in het bijzonder. Een reflectie op specifieke aspecten van de hoofd- en afstudeerfase volgt in de volgende hoofdstukken. Reflectie op toetsing volgt in hoofdstuk 4.

Plan

Gestart 2017-2018	419
Nog ingeschreven in juni (advies ontvangen)	333 (uitval 21%)
A-advies	190
A-advies in 0-week	59
Uitgesteld advies	33
D-advies	47
D-advies in 0-week	4

Tabel 4: Overzicht propedeuse-rendement 2017-2018 (peildatum 3 september 2018)

Check

Het curriculum is recentelijk volledig herzien, waarbij de verticale opbouw van de competenties en de horizontale samenhang binnen het curriculum zijn verbeterd. Alle benodigde kennisvakken zijn verdeeld in hoofdvakken en gebundeld aan onderdelen van het programma (zie **CLOTS-schema**).

Horizontale samenhang in het programma is gerealiseerd doordat in elke periode één bepaalde competentie en vaak ook een bepaald werkveld centraal staan.

Verticale samenhang is gerealiseerd door – op basis van het Landelijk Opleidingsprofiel [2] – voor elk van de competenties leerdoelen per niveau te beschrijven (niveau 1: hoofdfasebekwaam, niveau 2: afstudeerbekwaam en niveau 3: startbekwaam). De context waarin de student de competentie dient te beheersen wordt per niveau complexer en authentiekier (zie **CLOTS-schema**). Tabel 3 toont de verticale samenhang per competentie. In de tabel is te zien dat elke competentie op elk niveau aan bod komt.

De verticale opbouw per competentie wordt met ingang van studiejaar 2017-2018 bewaakt door opleidingsbrede² expertiseteams aan de hand van het **CLOTS-schema**. Ook voor de – de deels competentie-onafhankelijke kennisvakken zijn twee² expertiseteams ingericht die verantwoordelijk zijn voor de psychologische basiskennis die niet direct aan een competentie is verbonden (‘grote T’). Zij hanteren de landelijke Body of Knowledge [3] als uitgangspunt.

Door de verschillende typen leerlijnen voorziet het programma in voldoende afwisseling in uitdagende werkvormen. Het contact met de beroepspraktijk zou in de propedeuse nog verbeterd kunnen worden. Ook zou – conform de sociaal constructivistische onderwijsvisie – in de loop van de opleiding de mate van begeleiding moeten worden afgebouwd en de zelfstandigheid van studenten moeten toenemen. Dit didactische aspect komt nog onvoldoende uit de vert; enerzijds moet de opbouw zorgvuldiger worden verwerkt en anderzijds moeten studenten bewust gemaakt worden van deze opbouw. Uit het propedeuse-rendement (zie **Tabel 4**) blijkt dat het propedeuse-programma aansluit bij het instroomniveau. Wel zien we – bij vak rapporteren – dat veel instromende studenten moeite hebben met taalvaardigheid. Met ingang van studiejaar 2018-2019 zijn voor dit vak meer feedbackmomenten ingebouwd.

	TOETSVORM/ PRODUCT	BEOORDELINGS- VOET	STUDIE PUNTEN	COMPETENTIE	BEOORDELAARS	FEEDBACK VAN
AFSTUDEEROPDRACHT						
Oriëntatie	Onderzoeksvorstel	Behaald – niet behaald	39	Praktijkgericht Onderzoeken	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier
Onderzoek	Onderzoeksrapport	1-10		Praktijkgericht Onderzoeken	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier; ook formatief op tussenproduct
Interventie	Interventie + demonstratie	1-10		Beïnvloeden van gedrag	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier; ook formatief op tussenproduct. (praktijkbegeleider over het proces)
PROFILERING						
Keuzevak 1	Vaardigheidstoets of beroepsproduct	1-10	4	N.v.t.	Docent	Docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Keuzevak 2	Vaardigheidstoets of beroepsproduct	1-10	4	N.v.t.	Docent	Docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Profilering naar de arbeidsmarkt	Portfolio + presentatie	Behaald – niet behaald	3	Professioneel werken	Docent	Peers op deelopdrachten
OVERIG ONDERWIJS						
Psychodiag- nostiek III	Rollenspel + (verwerkingsopdrachten)	1-10	4	Assessen	Docent (rollenspel wordt opgenomen)	Door docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Potentieel Beoordeling en ontw	Cliëntverslag + verantwoordingsdocument	1-10	5	Assessen	Docent	Door docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Eind Assessment	criterium Gericht Interview	Behaald – niet behaald	1	Professioneel werken	Twee assessoren	Door assessoren a.d.h.v. beoordelingsformulier

Tabel 5: overzicht studieonderdelen afstudeerfase en wijze van beoordelen

HOOFDSTUK 1
ORIËNTATIEHOOFDSTUK 2
INTRODUCTIEHOOFDSTUK 3
HET EERSTE JAARHOOFDSTUK 4
HET TWEEDE JAARHOOFDSTUK 5
HET DERDE JAARHOOFDSTUK 6
AFSTUDEERFASEHOOFDSTUK 7
START OP DE ARBEIDSMARKT

1

HOOFDSTUK 1 - ORIËNTATIE

28

39

LANDELIJKE COMPETENTIE	MODULE
Professioneel werken Adviseren	Mind the Gap (talent. proces, project)
Beoordelen van gedrag	Psychodiagnostiek*
Beïnvloeden van gedrag (voorlichten)	Preventie
Beïnvloeden van gedrag (coachen)	Coachen
Beïnvloeden van gedrag (trainen)	Trainen*
Praktijkgericht Onderzoeken	Onderzoek*
Body of Knowledge	BOK-module

* Nog te ontwikkelen.

Tabel 1: relatie tussen beoogde leerresultaten en modules van de modulaire deeltijdopleiding

Werkpunten

- Flexibiliteit in tijd, plaats en content
- Practitioner
- Verder: zie ZL, voltijd

JAAR 1, PROPEDEUSE (VOOR COHORT SEPTEMBER 2017)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Werkterrein	Gezondheid & Zorg (GZ)	Consument & Maatschappij (CM)	Onderwijs & Ontwikkeling (OO)	Arbeid & Organisatie (AO)
Integrale leerlijn	Gezondheidsvoorlichting 4 EC	Consumentenonderzoek 4 EC	Trainingsontwerp 4 EC	Loopbaanassessment 4 EC
Conceptuele leerlijn	Inleiding in de psychologie 3 EC	Persoonlijksleer 3 EC	Ontwikkelingspsychologie 3 EC	Sociale psychologie 3 EC
Conceptuele leerlijn	Beïnvloeding van gedrag: voorlichten 3 EC	Onderzoeksmethoden I 3 EC	Beïnvloeding van gedrag: trainen 3 EC	Beoordelen van gedrag 3 EC
Vaardigheidsleerlijn	Basis gespreksvaardigheden 3 EC	SPSS 3 EC Rapporteren 2 EC	Psychodiagnostiek I 3 EC	Presentatievaardigheden 3 EC
Praktijkleerlijn	Beroepsoriëntatie 1 EC			
Competentie - Professioneel werken Niveau I	Samenwerken + Reflecterend vermogen 5 EC			
Studieloopbaanbegeleiding	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

JAAR 2, HOOFDFASE 1 (VOOR COHORT SEPTEMBER 2016)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Integrale leerlijn	Voorlichtingscampagne 4 EC	Selectierapportage 4 EC	Onderzoek en Advies 1 4 EC	Onderzoek en Advies 2 4 EC
Conceptuele leerlijn	Gezondheidspsychologie 3 EC	Psychopathologie 3 EC	Onderzoeksmethoden II 3 EC	Kiezen en beslissen 3 EC
Conceptuele leerlijn	Groepsdynamica 3 EC	Beïnvloeding van gedrag: coachthema's 3 EC	Interculturele communicatie 3 EC	Talent in organisaties 3 EC
Vaardigheidsleerlijn	Psychodiagnostiek II 3 EC	Coachvaardigheden 3 EC	Adviesvaardigheden 3 EC Onderzoekvaardigheden 3 EC	Trainen en voorlichten 3 EC
Praktijkleerlijn	Beroepsverkenning 2 EC - Acquisitievaardigheden			
Competentie Professioneel werken Niveau I I	Reflecterend vermogen 3 EC			
Studieloopbaan- en reflectieleerlijn	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

JAAR 1, PROPEDEUSE (VOOR COHORT SEPTEMBER 2017)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Werkterrein	Gezondheid & Zorg (GZ)	Consument & Maatschappij (CM)	Onderwijs & Ontwikkeling (OO)	Arbeid & Organisatie (AO)
Integrale leerlijn	Gezondheidsvoorlichting 4 EC	Consumentenonderzoek 4 EC	Trainingsontwerp 4 EC	Loopbaanassessment 4 EC
Conceptuele leerlijn	Inleiding in de psychologie 3 EC	Persoonlijkheidsleer 3 EC	Ontwikkelingspsychologie 3 EC	Sociale psychologie 3 EC
Conceptuele leerlijn	Beïnvloeding van gedrag: voorlichten 3 EC	Onderzoeksmethoden I 3 EC	Beïnvloeding van gedrag: trainen 3 EC	Beoordelen van gedrag 3 EC
Vaardigheidsleerlijn	Basis gespreksvaardigheden 3 EC	SPSS 3 EC Rapporteren 2 EC	Psychodiagnostiek I 3 EC	Presentatievaardigheden 3 EC
Praktijkleerlijn	Beroepsoriëntatie 1 EC			
Competentie - Professioneel werken Niveau I	Samenwerken + Reflecterend vermogen 5 EC			
Studieloopbaanbegeleiding	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

JAAR 2, HOOFDFASE 1 (VOOR COHORT SEPTEMBER 2016)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Integrale leerlijn	Voorlichtingscampagne 4 EC	Selectierapportage 4 EC	Onderzoek en Advies 1 4 EC	Onderzoek en Advies 2 4 EC
Conceptuele leerlijn	Gezondheidspsychologie 3 EC	Psychopathologie 3 EC	Onderzoeksmethoden II 3 EC	Kiezen en beslissen 3 EC
Conceptuele leerlijn	Groepsdynamica 3 EC	Beïnvloeding van gedrag: coachthema's 3 EC	Interculturele communicatie 3 EC	Talent in organisaties 3 EC
Vaardigheidsleerlijn	Psychodiagnostiek II 3 EC	Coachvaardigheden 3 EC	Adviesvaardigheden 3 EC Onderzoeksvaardigheden 3 EC	Trainen en voorlichten 3 EC
Praktijkleerlijn	Beroepsverkenning 2 EC - Acquisitievevaardigheden			
Competentie Professioneel werken Niveau I I	Reflecterend vermogen 3 EC			
Studieloopbaan- en reflectieleerlijn	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

JAAR 3, HOOFDFASE 2 (VOOR COHORT SEPTEMBER 2015)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Onderdeel	Praktijkopdracht 30 EC Ingangseis: stagebekwaamheidsgesprek incl. Opdracht ethisch handelen		Minor of keuzeprogramma 30 EC	
Studieloopbaanbegeleiding	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

Na de introductie start Lisa vandaag met haar studie! Ze gaat vandaag volgen in de propedeuse en van het eind van periode 1 volgen de eerste lessen.

De periode volgt in een vak binnen de integrale leerlijn (een kennisvak).

In halve klassen een vaardigheid traind en één binnen de conceptuele leerlijn (een kennisvak).

Ten aanzien van kennis wordt er onderscheid gemaakt tussen theorie met een 'kleine t' en theorie met een 'grote T'. De 'kleine t' betreft kennis en werkmodellen die gerelateerd zijn aan een competentie. Die kan Lisa direct toepassen in de integrale leerlijn. Zo is kennis over 'Beïnvloeden van gedrag: Voorlichten' gekoppeld aan de integrale leerlijn 'Gezondheidsvoorlichting'.

T betreft algemene psychologische kennis, zoals 'Persoonlijkheidspsychologie', 'Lerntheorie' en 'Sociale Psychologie'. De ondersteuning van het wetenschappelijke met een grote T volgt via leer- en werkvelden.

Elke periode staan één competentie en één werkveld van TP centraal. In periode 1 begint Lisa met de competentie 'Beïnvloeden van gedrag: Voorlichten' in het werkveld 'Gezondheid en Zorg'. In de volgende drie periodes komen andere competenties en werkvelden aan bod.

De vakken die ze in één periode volgt hangen inhoudelijk met elkaar samen. De kennis en vaardigheden die Lisa leert past ze toe bij het project in de integrale leerlijn.

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

3.1 PROGRAMMA

3 3.1 PROGRAMMA 11
39

Hierna volgt een reflectie op het programma in het algemeen en de propedeuse in het bijzonder. Een reflectie op specifieke aspecten van de hoofd- en afstudeerfase volgt in de volgende hoofdstukken. Reflectie op toetsing volgt in **Hoofdstuk 4**.

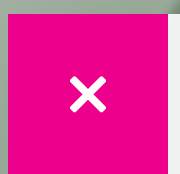
Plan

De opleiding handelt ten aanzien van het programma de volgende uitgangspunten:

- De beoogde leerresultaten zijn vertaald in leerdoelen van onderdelen van het programma en het programma vertoont horizontale en verticale samenhang.

Verticale samenhang is gerealiseerd door – op basis van het Landelijk Opleidingsprofiel [2] – voor elk van de competenties leerdoelen per niveau te beschrijven (niveau 1: hoofdfasebekwaam, niveau 2: afstudeerbekwaam en niveau 3: startbekwaam). De context waarin de student de competentie dient te beheersen wordt per niveau complexer en authentiek(er) (zie **CLOTS-schema**). **Tabel 3** toont de verticale samenhang per competentie. In de tabel is te zien dat elke competentie op elk niveau aan bod komt.

De verticale opbouw per competentie wordt met ingang van studiejaar 2017-2018 bereikt door opleidingsonderdelen expertiseteams aan de hand van het **CLOTS-schema**. Ook voor de – de doel-competentie-onafhankelijke kerncompetenties

JAAR 3, HOOFDFASE 2 (VOOR COHORT SEPTEMBER 2015)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
Onderdeel	Praktijkopdracht 30 EC Ingangseis: stagebekwaamheidsgesprek incl. Opdracht ethisch handelen		Minor of keuzeprogramma 30 EC	
Studieloopbaanbegeleiding	Studieloopbaanbegeleiding (SLB)			

De opleiding handelt de sociaal constructivistische onderwijsaanpak (zie **subonderdeel**). Een overzicht van het curriculum, met links naar de vakopgaven, is te vinden op de opleidingsportal: [jaar 1](#), [jaar 2](#), [jaar 3](#) en [jaar 4](#).

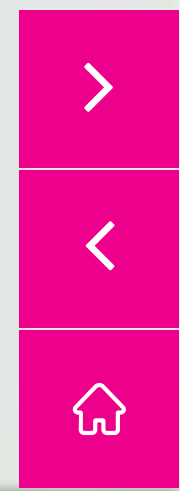
Check

Het curriculum is recentelijk volledig herzien, waarbij de verticale opbouw van de competenties en de horizontale samenhang binnen het curriculum zijn verbeterd. Alle beoogde leerresultaten zijn vertaald in leerdoelen en gekoppeld aan onderdelen van het programma (zie **CLOTS-schema**).

Horizontale samenhang in het programma is gerealiseerd doordat in elke periode één bepaalde competentie en vaak ook een bepaald werkveld centraal staan.

In de propedeuse mag versterkend kunnen worden. Ook voor – versterken de sociaal constructivistische onderwijsaanpak – in de loop van de opleiding de mate van begeleiding moeten worden afgebouwd en de zelfstandigheid van studenten moet worden versterkt (zie **subonderdeel**).

enerzijds moet de opbouw zorgvuldiger worden verwerkt en anderzijds moeten studenten bewust gemaakt worden van deze opbouw. Uit het propedeuse-rendement (zie **Tabel 4**) blijkt dat het propedeuse-programma aansluit bij het instroomniveau. Wel zien we – bij vak rapporteren – dat veel instromende studenten moeite hebben met taalvaardigheid. Met ingang van studiejaar 2018-2019 zijn voor dit vak meer feedbackmomenten ingebouwd.

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

JAAR 4, AFSTUDEERFASE (VOOR COHORT 2013 EN EERDER)

	PERIODE 1	PERIODE 2
Beïnvloeden van gedrag	Leren en trainen (C) 3 EC De trainer / voorlichter als procesbegeleider (V) 4 EC	Non-directief coachen (V) 5 EC Verlieskunde (C) 3 EC of Seksualiteit en intimiteit (C) 3 EC
Overig	Onderzoek & Advies1: kwalitatief (V) 4 EC Psychodiagnostiek III (V) 4 EC	Onderzoek & Advies 2: kwantitatief (V) 4 EC Potentieelbeoordeling- en ontwikkeling I + II (I) 3 EC

JAAR 4, AFSTUDEERFASE (VOOR COHORT SEPTEMBER 2014)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
	Afstudeeropdracht 39 EC			
	Psychodiagnostiek III 4 EC	Assessen Integraal 5 EC		
	Profilering naar de arbeidsmarkt I 4 EC <ul style="list-style-type: none"> • Consumentengedrag en Customer Journey Mapping • Innovatief onderzoek in de praktijk • De trainer/voorlichter als procesbegeleider • Mens en technologie • Zingevend coachen 	Profilering naar de arbeidsmarkt II 4 EC <ul style="list-style-type: none"> • Trainingsacteren • Organisatieontwikkeling • Neuropsychologie • Activeringsvaardigheden • Design Thinking voor het onderzoekend ontwerpen van interventies 	Profilering naar de arbeidsmarkt III 3 EC	Competentie examen Professioneel Werken 1 EC

FASE 3 VAN DE STUDENTREIS: DE PROPEDEUSE

JAAR 4, AFSTUDEERFASE (VOOR COHORT 2013 EN EERDER)

	PERIODE 1	PERIODE 2
Beïnvloeden van gedrag	Leren en trainen (C) 3 EC De trainer / voorlichter als procesbegeleider (V) 4 EC	Non-directief coachen (V) 5 EC Verlieskunde (C) 3 EC of Seksualiteit en intimiteit (C) 3 EC
Overig	Onderzoek & Advies1: kwalitatief (V) 4 EC Psychodiagnostiek III (V) 4 EC	Onderzoek & Advies 2: kwantitatief (V) 4 EC Potentieelbeoordeling- en ontwikkeling I + II (I) 3 EC

JAAR 4, AFSTUDEERFASE (VOOR COHORT SEPTEMBER 2014)

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4	
	Afstudeeropdracht 39 EC				
	FASE 1 - ORIËNTATIE			FASE 2 - ONDERZOEK	FASE 3 - INTERVENTIE
	Psychodiagnostiek III 4 EC	Assessen Integraal 5 EC			
	Profilering naar de arbeidsmarkt I 4 EC <ul style="list-style-type: none"> • Consumentengedrag en Customer Journey Mapping • Innovatief onderzoek in de praktijk • De trainer/voorlichter als procesbegeleider • Mens en technologie • Zingevend coachen 	Profilering naar de arbeidsmarkt II 4 EC <ul style="list-style-type: none"> • Trainingsacteren • Organisatieontwikkeling • Neuropsychologie • Activeringsvaardigheden • Design Thinking voor het onderzoekend ontwerpen van interventies 	Profilering naar de arbeidsmarkt III 3 EC	Competentie examen Professioneel Werken 1 EC	

	TOETSVORM/ PRODUCT	BEOORDELINGS- VOET	STUDIE PUNTEN	COMPETENTIE	BEOORDELAARS	FEEDBACK VAN
AFSTUDEEROPDRACHT						
Oriëntatie	Onderzoeksvorstel	Behaald – niet behaald	39	Praktijkgericht Onderzoeken	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier
Onderzoek	Onderzoeksrapport	1-10		Praktijkgericht Onderzoeken	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier; ook formatief op tussenproduct
Interventie	Interventie + demonstratie	1-10		Beïnvloeden van gedrag	Assessor + tweede lezer (= begeleider)	Assessor a.d.h.v. beoordelingsformulier; ook formatief op tussenproduct. (praktijkbegeleider over het proces)
PROFILERING						
Keuzevak 1	Vaardigheidstoets of beroepsproduct	1-10	4	N.v.t.	Docent	Docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Keuzevak 2	Vaardigheidstoets of beroepsproduct	1-10	4	N.v.t.	Docent	Docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Profilering naar de arbeidsmarkt	Portfolio + presentatie	Behaald – niet behaald	3	Professioneel werken	Docent	Peers op deelopdrachten
OVERIG ONDERWIJS						
Psychodiag- nostiek III	Rollenspel + (verwerkingsopdrachten)	1-10	4	Assessen	Docent (rollenspel wordt opgenomen)	Door docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Potentieel Beoordeling en ontw	Cliëntverslag + verantwoordingsdocument	1-10	5	Assessen	Docent	Door docent a.d.h.v. beoordelingsformulier
Eind Assessment	Criterium Gericht Interview	Behaald – niet behaald	1	Professioneel werken	Twee assessoren	Door assessoren a.d.h.v. beoordelingsformulier

Tabel 5: overzicht studieonderdelen afstudeerfase en wijze van beoordelen

